

Energistyrelsen

Att.: Jesper Gerdstrøm

Sendt pr. mail: ens@ens.dk, cc/ jge@ens.dk

Journal nr.: 2023-12235

Høringssvar til bekendtgørelse om elhandelsvirksomheders opgaver og forpligtelser i forbindelse med levering af elektricitet til kunder (nyudstedelse af elleveringsbekendtgørelsen)**Dato:**Svinninge 28.
oktober 2024

Andel har modtaget bekendtgørelser der gennemfører elmarkedsdirektivet i høring og på vegne af Andel Energi fremsendes hermed bemærkninger til nyudstedelse af elleveringsbekendtgørelse.

Andel Energi har noteret sig, at nyudstedelsen af elleveringsbekendtgørelsen både indeholder nye regler til gennemførelse af elmarkedsdirektivet og ajourføring af forbrugerbeskyttende regler.

I den forbindelse savner Andel Energi en orientering om, hvordan elleveringsbekendtgørelsen forventes at spille sammen med Forbrugerombudsmandens arbejde, herunder de retningslinjer for prisoplysninger på elområdet, som Forbrugerombudsmanden har tilkendegivet at ville indkalde til forhandling om og Forbrugerombudsmandens udmelding vedr. brug af selvbetjeningsløsninger, fx ift. elleveringsbekendtgørelsens § 6, stk. 3 og § 12.

Nedenfor følger Andel Energis bemærkninger til de enkelte bestemmelser i kronologisk rækkefølge efter paragrafangivelse.

§ 2, stk. 1, nr. 5

Andel Energi bemærker det uhensigtsmæssige i at benytte begrebet 'forsyningspligtig leverandør', idet forsyningspligten blev afskaffet ved indførelsen af leveringspligten.

Andel Energi skal generelt opfordre til, at der fortsat arbejdes med ensretning af begreber og definitioner på tværs af lovgivningen.

§ 5, stk. 1 og 2, nr. 1-4

Set i lyset af at kravet i elmarkedsdirektivet om et forudgående resumé af de vigtigste vilkår og betingelser relaterer sig til specifikt til tidsbegrænset fastpriselektricitetsleveringskontrakt og dynamisk elpriskontrakt, synes det uklart om

bestemmelsen i elleveringsbekendtgørelsen er en generel oplysningsforpligtelse eller specifikt i overensstemmelse med elmarkedsdirektivet.

Side:
2/4

Det synes også uklart, hvad konsekvensen vil være, hvis resumeet vurderes til ikke at indeholde de vigtigste vilkår og betingelser.

§ 6, stk. 2

Det er Andel Energis oplevelse, at § 6, stk. 2 ikke opstiller klare krav til, hvordan et ændringsvilkår lovligt skal udformes. Vi foreslår derfor en præcisering af kravene til ændringsvilkår i § 6, stk. 2. Dette kan være en liste over nødvendige elementer eller formuleringer, der skal indgå i vilkår eller tilføjelse af standardiserede formuleringer eller vejledende eksempler, som virksomhederne kan benytte for sikre overensstemmelse med lovgivningen.

§ 6, stk. 3

Tilretningen af bestemmelsen fjerner muligheden for at anvende faktura ved varsling. Dette stiller Andel Energi sig uforstående overfor, fordi fakturaen er et dokument, som kunderne netop læser og forholder sig til. Derfor er det Andel Energis vurdering, at en varsling via fakturaen vil blive bemærket og dermed opnås den ønskede effekt.

Såfremt der er en bekymring for, at varslingen bliver gemt på fakturaen, kunne et alternativt være, at der blev stillet krav om, at varsling på faktura skulle fremgå på en særskilt side, så det blev endnu tydeligere.

Andel Energi savner endvidere yderligere eksempler på, hvad der forstås ved individuel kommunikation. Kan det være kommunikation via e-boks eller betalingsserviceoversigt?

§ 6, stk. 6

Andel Energi har efterspurgt forkortet varslingsperiode ved tariffstigning og imødeser derfor denne ændring, men vil generelt opfordre til mere enslydende regler for samtlige elhandelsvirksomheder om tariffbetaling.

§ 8 og § 9, stk. 2

Andel Energi ønsker at få præciseret evt. medtaget som definition, hvad der forstås ved 'elektronisk faktura' og 'som henvisning på faktura', herunder om det kan være en del af en selvbetjeningsløsning.

§ 9, stk. 2, nr. 2

Andel Energi ønsker at få præciseret evt. medtaget som definition, hvad der forstås ved 'kundekategori'.

§ 10

Andel Energi forstår § 10 som om, at oplysninger vil kunne gives via en selvbetjeningsløsning. Dette ønskes bekræftet. Det synes også uklart, om der er krav om, som følge af formuleringen 'elkunden selv kan foretage detaljeret kontrol', at data skal kunne eksporteres.

§ 12

Side:
3/4

Andel Energi savner en præcisering af, at tilgængeliggørelsen også kan være selvbetjeningsløsninger.

§ 13, stk. 4

Tilsvarende § 6, stk. 3 savner Andel Energi eksempler på, hvad der forstås ved individuel kommunikation.

§ 17

Andel Energi savner præcisering af, hvad det betyder, at formuleringen om, at 'der ikke kan indgås tidsbegrænsede aftaler om levering af el til husholdingsforbrugere', fjernes. Skal det forstås således, at nu kan indgås tidsbegrænsede aftaler og i så fald, hvad vil der ske efter udløb af tidsperioden?

§ 18, stk. 1

Andel Energi savner en præcisering af, hvordan tilføjelsen om 'skift på kortest mulige tid' forholder sig til forbrugers fortrydelsesret, aftaler med binding eller ved indgåelse af aftaler frem i tid?

§ 18, stk. 5

Andel Energi vurderer, at en ændring af fristen for slutfregningen fra 6 til 4 uger godt vil kunne imødekommes, men for at sikre den mest ens behandling af kunderne uanset om slutfregningen sendes pr. mail eller via brev, foreslår Andel Energi, at bestemmelsen omformuleres til 'Elhandelsvirksomheden skal sende slutfregningen til kunden seneste 4 uger efter...'

§ 18, stk. 6

Andel Energi savner en definition af 'kollektiv skifteordning'.

§ 20, stk. 2

Andel ønsker at få præciseret, om § 20, stk. 2 skal kunne forstås således, at der kan tages et gebyr for skift ved fx fastprisprodukt efter 6 måneder efter udgangen af fx 8 måneder?

§ 32, stk. 2 og § 33, stk. 3

Eftersom en elhandelsvirksomhed først kan hæve aftalen og lukke for strømmen, hvis kunden har misligholdt sin betaling og ikke betalt sikkerhedsstillelse, synes det urimeligt, at en kunde kan trække en sag i langdrag ved indgivelse af klage. Andel Energi har verserende sager, hvor kunder bevidst omgår reglerne ved sende udokumenterede indsigelser eller klage til Ankenævnet.

Såfremt Andel Energis bemærkninger giver anledning til spørgsmål, står undertegnede naturligvis til rådighed.

Side:
4/4

Venlig hilsen

Anita Hoffer
Advokat

Mobil 51239733
aih@andel.dk

Energistyrelsen
Sendt pr. e-mail til ens@ens.dk samt cc til jge@ens.dk

Att.: Jesper Gerdstrøm

Høring over bekendtgørelser der gennemfører elmarkedsdirektivet – j.nr. 2023-12235

Cerius A/S og Radius Elnet A/S har fået udkast til 5 bekendtgørelser, der gennemfører elmarkedsdirektivet, i høring og takker for muligheden for at komme med kommentarer. 28. 10 2024

Nedenstående er kommentarer fra både Cerius og Radius (i det følgende Cerius-Radius).

Cerius-Radius bakker i øvrigt op om Green Power Danmarks høringssvar.

Hovedkontor:
Hovedgaden 36
4520 Svinninge

Overordnede kommentarer

Cerius-Radius kvitterer for udkastet til de 5 bekendtgørelser, der alle udmønter bemyndigelsesbestemmelser i lovforslaget om ændring af elforsyningsloven (Gennemførelse af elmarkedsdirektivet m.v).

Cerius-Radius har den 21. august 2024 afgivet høringssvar til lovforslaget og bemyndigelserne heri. Cerius-Radius vil gerne henvise til relevante dele af dette høringssvar, som baggrund for nærværende høringssvar, da der naturligvis er en tæt sammenhæng mellem vores kommentarer til lovforslagets hjemler og vores syn på udmøntning på bekendtgørelsesniveau.

Cerius-Radius finder det unødigt at udstede en helt ny bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler – især set i lyset af, at omfanget af bekendtgørelser på elforsyningsområdet i forvejen er voldsomt. Desuden er der behov for en gennemgribende gennemgang af brug af begreber, da der i høringen introduceres nye betegnelser for begreber, der allerede er alment kendt i branchen – det kan ikke have været meningen.

I forhold til kravet om kapacitetskort, vil Cerius-Radius kraftigt pointere væsentligheden af, at forbrug teknisk set er mere kompliceret end produktion og at forbrugere ikke på samme måde som producenter er fleksible med hensyn til geografisk placering af deres forbrugsanlæg. Dette bør den endelige implementering tage højde for.

Nedenfor ses uddybende bemærkninger til de enkelte bekendtgørelsesudkast.

Bekendtgørelse om elhandelsvirksomhedernes opgaver og forpligtelser i forbindelse med levering af elektricitet til kunder (elleveringsbekendtgørelsen)

Med bekendtgørelsen indføres i § 6 et nyt stykke 6: *"Såfremt det klart fremgår af kontrakten med en husholdningsforbruger, at net- eller systemydelse viderefaktureres uændret til husholdningsforbrugeren skal et varsel om ændringer i net- eller systemydelsen være på mindst 1 måned."*

Det antages, at alle andre varslinger mellem handler og kunde følger hovedreglen i stk. 1, om 3 måneder for husholdningsforbrugere og 14 dage for øvrige kunder.

Cerius-Radius forstår ændringen således, at der nu vil kunne laves en ændring af varslingskravene i Standardaftalen (som er gældende mellem netselskab og elhandler) til 2 måneder, der alene tager højde for de situationer, hvor elhandler uændret viderefakturerer net- eller systemydelsen, idet vi som netselskab jo ikke kan vide, hvordan de enkelte elhandlers kontrakter med kunderne er skruet sammen.

Det må derfor være op til den enkelte elhandler, om denne vil lade tariffen være integreret i den samlede betaling ud mod kunden og dermed bliver omfattet af et varsel på 3 måneder efter elleveringsbekendtgørelsen – uanset, at ændringer af netydelsen alene er blevet varslet med 2 måneder over for elhandleren.

Energistyrelsen bedes bekræfte dette.

Cerius-Radius har tidligere opfordret til indførelse af krav om gennemfakturering af netvirksomhedernes og Energinets abonnementer og tariffer, så kunderne præsenteres for de reelle priser, og vi vil derfor benytte lejligheden til at gentage denne opfordring.

Bekendtgørelsen introducer jf. § 3 stk. 3, nr. 4, at elhandelsvirksomheder særskilt skal oplyse tillæg til spotprisen. Elhandelsvirksomhederne benytter forskellige typer af tillæg, og nogle elhandelsvirksomheder opkræver tillæg til netvirksomhedernes abonnementer, tariffer og gebyrer. Cerius-Radius vil derfor opfordre til, at elhandelsvirksomheder forpligtes til at oplyse *samlige* tillæg og ikke kun et dækningsbidrag til spotprisen. Alternativt, at det præciseres, at ovennævnte tillæg til spotprisen også inkluderer øvrige tillæg til netvirksomhedernes og Energinets tariffer.

I praksis kan der i § 3 stk. 3 indføres et nyt litra, hvor der stilles krav til præsentation af øvrige tillæg. Det kunne fx lade sig gøre således: *Tillæg til netvirksomhedernes og Energinets tariffer, abonnementer og gebyrer skal oplyses særskilt. Tillæg til tariffer skal oplyses i øre/kWh, mens tillæg til abonnementer og gebyrer skal oplyses med samme enhed, som elhandelsvirksomheden benytter.*

Cerius-Radius har ikke i øvrigt kommentarer til bekendtgørelsen.

Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler

Ny bekendtgørelse

Energistyrelsen har valgt at udstede en helt ny bekendtgørelse for at implementere de nye krav i eldirektivets artikel 6 a, om, at netselskaberne skal tilbyde midlertidige fleksible tilslutningsaftaler i områder, hvor der er begrænset eller ingen netkapacitet til nye tilslutninger. Samtidig har Energistyrelsen valgt at beskrive rammerne for, at netselskabernes kan tilbyde permanent fleksible tilslutningsaftaler. Det er fornuftigt at beskrive rammerne for begge dele, så der ikke skabes unødigt tvivl om netselskabernes mulighed for at tilbyde tilslutning med permanent begrænset netadgang.

Cerius-Radius finder det imidlertid unødvendigt med en selvstændig bekendtgørelse til implementering af disse forhold. Det ville være mere naturligt at inkludere dem i netvirksomhedsbekendtgørelsen, der i forvejen beskriver en række forpligtelser for netselskaberne samt desuden sætter rammerne for forhold omkring fleksibilitet.

Behov for frihed til at udvikle metode

Eldirektivets nye artikel 6 a pålægger medlemsstaterne at sikre, at Energinet og netselskaberne udbyder en mulighed for at indgå midlertidige fleksible tilslutningsaftaler i områder, hvor der er begrænset eller ingen netkapacitet til nye nettilslutninger.

Der er tale om et nyt og meget specifikt fleksibelt tilslutningsprodukt, som netselskaberne skal forpligtes til at udbyde og som afviger fra det, der findes i dag, hvor produktet *begrænset netadgang* er permanent (dog de facto afgrænset til, at der er ledig kapacitet) og tilbydes alle nye tilslutninger.

Med bekendtgørelsesudkastet får netselskaberne ansvaret for at udvikle og anmelde et nyt produkt, mens godkendelse og tilsyn varetages af Forsyningstilsynet, som det gælder for øvrige metoder omkring priser og vilkår. Det er fornuftigt og følger den normale arbejdsdeling, der generelt anvendes på netområdet i forhold til netselskabernes metoder for priser og vilkår. Netselskaberne har det bedste udgangspunkt for at fastlægge detaljerne i en aftale om midlertidig fleksibel nettilslutning og samtidig sikre, at det passer bedst muligt i forhold til andre eksisterende produkter.

Det er i denne forbindelse vigtigt at pointere, at netselskaberne bør have en høj grad af frihed til at udvikle en metode for brug af midlertidig fleksibel tilslutning, der bedst muligt flugter med kundernes behov og efterspørgsel og som passer med de tekniske forhold og muligheder der er ved en midlertidig tilslutning til elnettet. Der skal derfor ikke stilles flere krav, end hvad der følger af direktivet.

Anvendelse af begreber

Bekendtgørelsen anvender formuleringer og begreber, som ikke umiddelbart matcher de begreber, der normalt anvendes i branchen på området. Det gælder f.eks. "*udtag*" for transmissionsnettet eller distributionsnettet" som normalt ville betegnes "*aftale*" fra transmissionsnettet eller distributionsnettet".

Der anvendes også begreber som "*maksimal faste indføddning og det maksimale faste udtag[...]*". Det bør justeres til "*indføddningsomfang og leveringsomfang med fuld nettilslutningsrettighed*". Begrebet "*uafbrydelige*" bør ligeledes erstattes af "*fuld nettilslutning*".

Et andet eksempel er brug af begrebet "*fleksible tilslutningsaftaler*" i § 1 nr. 1, som sprogligt giver en forkert betydning, da det ikke er aftalen, der er fleksibel, men tilslutningen. Cerius-Radius foreslår derfor, at der i stedet anvendes "*Aftale om fleksibel nettilslutning*". Begrebet "nettet" bør desuden ændres til "elnettet".

Branchens egen gældende betegnelse for en permanent fleksibel tilslutningsaftale er en "tilslutningsaftale med begrænset netadgang" (i daglig tale forkortet til "BNA"). Det havde været ønskeligt at anvende denne betegnelse i bekendtgørelsen.

Ovenstående eksempler er ikke udtømmende og Energistyrelsen opfordres til at gennemføre en grundig revision af teksten for at sikre, at der konsistent og konsekvent anvendes velkendte begreber, der anvendes i relevant lovgivning i forvejen og i branchens kommunikation generelt. Dette må tilstræbes, selvom der er tale om direktiv-implementering.

Aftaler indgået inden ikrafttræden

I § 2 er det anført, at bekendtgørelsen ikke finder anvendelse i forhold til fleksible tilslutningsaftaler, der er indgået inden tidspunktet for ikrafttræden af denne bekendtgørelse. Bestemmelsen bør præciseres til at omfatte både permanente og midlertidige fleksible tilslutningsaftaler for at undgå misforståelser.

Midlertidig adgang indtil fuld netadgang

I § 4, nr. 2 hvor "Midlertidig fleksibel tilslutningsaftale" defineres, fremgår det indirekte, at aftalen løber "*indtil nettet er udbygget tilstrækkelig til, at netbrugeren kan sikres fuld adgang til nettet*". Dette er implicit et krav om, at den midlertidige aftale kun kan tilbydes kunder, som samtidig indgår en aftale om fuld netadgang.

På samme måde anføres det i § 5 at en kunde "...*kan vælge at indgå en midlertidig fleksibel nettilslutningsaftale, indtil nettet er udbygget tilstrækkelig til, at netbrugeren på grundlag af i aftalen nærmere fastsætte vilkår kan sikres fuld adgang til nettet*". Også her antydes implicit et krav om en aftale om fuld netadgang.

Kravet om fuld netadgang bør gøres tydeligere i bekendtgørelsesteksten og skal ikke kun være implicit. Cerius-Radius foreslår, at der indsættes en bestemmelse i § 5 som eksplicit beskriver, at en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale kun kan indgås, hvis der samtidig indgås en aftale om fuld netadgang i samme tilslutningspunkt. Dette ville i øvrigt flugte med eldirektivets artikel 6 a, stk. 1, litra b.

Definitioner i § 4 og formuleringen af § 5

Definitionen "Område med begrænset eller ingen tilslutningskapacitet" kan med fordel præciseres. Der vil altid være begrænsninger på kapaciteten i elnettet i alle hovedstationer, og derfor omfatter definitionen, som den er formuleret i udkastet, netop alle hovedstationer, hvilket næppe kan have været intentionen. Definitionen må afgrænses til områder, hvor kunder efterspørger tilslutninger af en størrelse, som overstiger den ledige kapacitet i de relevante områder eller de relevante tilslutningspunkter.

Dette gælder også formuleringen i § 5. Bestemmelsen bør suppleres med kriterier for hvornår, den midlertidige fleksible tilslutning bør tilbydes. Det bør inkludere en afgrænsning til tilslutninger, hvor der netop ikke inden for en relevant tidsgrænse kan opnås en fuld nettilslutning. Det relevante og afgørende er således, om tidspunktet for den permanente nettilslutning er *væsentligt* forskudt fra tidspunktet for kundens behov.

I definitionerne i § 4 bør det generelt præciseres, at det er *elnetsselskaberne og transmissionsselskabet (systemoperatørene)*, der har retten til begrænsning af muligheden for at aftage og indføde til elnettet.

Afgrænsning – relevant spændingsniveau

Der er ingen afgrænsning til relevant spændingsniveau for midlertidige og permanente fleksible nettilslutningsaftaler. I de to centrale bestemmelser § 5 og § 6 bør der tilføjes en afgrænsning til 10 kV tilslutninger og op.

Til § 8

I § 8 anføres det, at indgåelse af en aftale om fleksibel tilslutning skal være frivillig. Bestemmelsen synes overflødig, da det følger af de almindelige aftaleretlige vilkår og netselskabernes eksisterende tilslutningsvilkår for tilslutning med begrænset netadgang, at kunden altid vil kunne bede om fuld nettilslutning.

I § 8, stk. 2, får kunder med en permanent fleksibel tilslutningsaftale desuden retten til at opsige aftalen og i stedet indgå en aftale om midlertidig fleksibel nettilslutning. Denne bestemmelse er også overflødig, da aftalen altid kan opsiges og samtidig har man som kunde altid retten til at indgå en ny midlertidig fleksibel tilslutningsaftale. Det skal dog ske på de vilkår, der gælder generelt for produktet og dermed skal det gælde, at aftalen kræver, at der samtidig indgås en aftale om fuld nettilslutning – jf. også kommentar længere oppe. Hvis ikke bestemmelsen slettes, bør dette forhold præciseres i bestemmelsen for at undgå misforståelser.

Til § 11

Formålet med § 11, hvor netvirksomhederne forpligtes til at inddrage Energinet i udarbejdelsen af metoden, hvis årsagen er kapacitetsbegrænsningen i transmissionsnettet, er uklar. Netselskaberne bør ikke forpligtes til at tilbyde en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale ved tilslutning i distributionsnettet, som følge af begrænsninger i transmissionsnettet. Det vil kræve regulering af de vilkår, der skal gælde og det vil i øvrigt medføre betydelige styringsmæssige udfordringer. Det bør overlades til selskaberne selv at afgøre, om de vil kunne udvikle og tilbyde et integreret produkt.

Bekendtgørelse om Forsyningstilsynets overvågning af det indre marked for el og naturgas m.v. (overvågningsbekendtgørelsen)

Som anført i vores høringssvar til lovforslaget, har Cerius-Radius forståelse for, at der knytter sig en tilsynsopgave til området med netselskabernes anvendelse af aftaler om fleksible nettilslutninger. Cerius-Radius finder imidlertid ikke, at der er grundlag for at pålægge Forsyningstilsynet at foretage specifikke *løbende* vurderinger af omkostningseffektiviteten og risikoen for konkurrenceforvridninger gennem yderligere regler, som indsat i overvågningsbekendtgørelsens § 2.

I udkastet til overvågningsbekendtgørelsens § 2 henvises der alene til netvirksomhedsbekendtgørelsen og ikke til bekendtgørelsen om fleksible tilslutningsaftaler. Cerius-Radius finder det dermed uklart,

hvorvidt overvågningsbekendtgørelsens § 2 også finder anvendelse på netselskabernes fleksible tilslutningsaftaler.

Cerius-Radius forstår det umiddelbart således, at den generelle overvågnings-hjemmel i § 2 ikke vil skulle anvendes til en løbende overvågning af netselskabernes fleksible tilslutningsaftaler, idet tilsynet med disse føres med hjemmel i § 13 i bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler og idet bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler i kapitel 3 fastsætter indholdet af netvirksomhedernes metoder vedrørende fleksible tilslutningsaftaler.

Ovenstående flugter også med Cerius-Radius generelle opfattelse af, at løbende vurderinger (hvert andet år) risikerer at så unødigt tvivl om de produkter og vilkår som kunderne tilbydes – og som allerede vil være godkendt af Forsyningstilsynet.

Herudover vil Cerius-Radius gerne igen understrege, at der generelt ikke er grundlag for at pålægge Forsyningstilsynet at foretage specifikke løbende vurderinger af *omkostningseffektiviteten og risikoen for konkurrenceforvriddinger* gennem yderligere regler. De eksisterende regler for Forsyningstilsynets godkendelser samt de generelle tilsynsforpligtelser bør være tilstrækkelige og proportionale – og bør allerede i dag rumme en sådan vurdering. Både forud for Forsyningstilsynets godkendelse af en metode og et produkt samt ved efterfølgende løbende tilsyn.

Cerius-Radius vil derfor anbefale, at bestemmelsen i § 2 i overvågningsbekendtgørelsen udgår.

Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter (netvirksomhedsbekendtgørelsen)

Kapacitetskort

I netvirksomhedsbekendtgørelsen implementeres kravet om, at netvirksomhederne skal offentliggøre et kapacitetskort, der viser kapaciteten til rådighed for nye tilslutninger, herunder muligheden for fleksibel tilslutning i områder med kapacitetsbegrænsninger.

Elnetselskaberne offentliggør allerede digitalt oplysninger for produktion om ledig kapacitet via hjemmesiden www.kapacitetskort.dk. Som Cerius-Radius også gjorde opmærksom på i forbindelse med høringen af ændringerne til elforsyningsloven, så er det oplagt at se på en udvidelse af denne platform til også at omfatte forbrug.

Men forbrug er teknisk mere kompliceret end produktion, og det er derfor nødvendigt, at netvirksomhederne får frihedsgrader og tid til at udvikle en hensigtsmæssig metode, der bedst muligt flugter med kundernes behov og efterspørgsel og som er proportional i forhold til ressourceforbruget. I den forbindelse skal det igen påpeges, at forbrugere ikke på samme måde som producenter er fleksible med hensyn til geografisk placering af deres forbrugsanlæg. Hertil kommer, at kompleksiteten omkring forbrug i forhold til at beregne ledig kapacitet er mere kompleks end produktion pga. designkriterierne med reserve til forbrug. Cerius-Radius vil henlede opmærksomheden på høringsnotat til lovforslaget om ændring af elforsyningsloven L 69, hvoraf det fremgår, at "...*ministeriet er lydhøre for betragtningerne om, at et nyt kapacitetskort der inkluderer forbrugskapacitet, kan være komplekst og tidskrævende, og at der bør tages hensyn til netvirksomhedernes arbejdsbyrde over for den effekt, kapacitetskortet har for nye elkunder*".

Der er fornuftigt, at kapacitetsbegrebet ikke er nærmere defineret i bekendtgørelsen, så det overlades til netselskaberne selv at formulere og anvende en fornuftig definition. Der stilles til gengæld krav til netselskaberne om at offentliggøre oplysninger om kriterierne for beregning af disponibel kapacitet for nye tilslutninger i tråd med eldirektivets artikel 31, stk. 3.

Cerius-Radius konstaterer med tilfredshed, at kapacitetskortet, med udkastet til bekendtgørelsen, er søgt afgrænset til at vise ledig kapacitet på 30-60 kV spændingsniveau i hovedstationer, og at der generelt med implementeringen ikke lægges op til beføjelser, der går videre end direktivet. Der er dog behov for en omformulering af § 27, idet formuleringen ikke er præcis ift. afgrænsningen. Med den nuværende formulering er f.eks. 50-60 kV-siden af en 132-150/50-60 kV hovedstation ikke omfattet.

Der findes desuden enkelte 150-132/10 kV hovedstationer som også bør være omfattet af kapacitetskortet.

I § 27, stk. 1, stilles krav om at kapacitetskortet skal være *"interaktivt"*. Det er uklart, hvad der menes med dette og ordet anbefales slettet.

I § 27, stk. 1, omtales *"nye forbrugs- og produktionstilslutninger"*. Men kortet er også relevant for udvidelser af eksisterende tilslutninger. Dette bør præciseres. Endelig henvises til *"som nævnt i pkt. 2"*, men der skal muligvis stå *"som nævnt i 2. pkt."*, da der ikke er noget punkt 2 i bestemmelsen.

Af § 27 stk. 2, fremgår det, at der skal anvendes *"et højt opløseligt kort på matrikelniveau"*. Ordene *"på matrikelniveau"* anbefales slettet, da det skaber uklarhed og mulig forvirring. Det skyldes, at kapaciteten opgøres i hovedstationer og ikke tilknyttes matrikler. Forespørgsler om tilslutninger fra konkrete matrikler vil ikke nødvendigvis gå til nærmeste hovedstation og vil derfor ikke kunne videreføres til matrikler.

I § 27, stk. 3, anføres følgende: *"Det skal som minimum indgå som et af disse kriterier, hvilken kapacitet, der efter betaling af tilslutningsbidrag, er sat af til kommende tilslutninger."* Meningen med denne sætning er uklar og bør præciseres. Det skal i den forbindelse bemærkes, at praksis ved beregning af ledig kapacitet i tilslutningssager, er at medtage aftaler, der er indgået, men ikke afsluttet. Der laves ikke en opdeling i aktuel kapacitet og ny kapacitet, der tilvejebringes, og det vil heller ikke være en hensigtsmæssig eller værdiskabende oplysning.

Status for og behandlingen af anmodningen om nettilslutning

Det fremgår af EU-direktivet, at formålet med 3-måneders kravet er at undgå lange svartider fra netselskabet til kunden (*to tackle the problem of lengthy reply times on request for connection*). CeriusRadius er enig i, at det er vigtigt, at kunden får hurtige svar, og at vi som netselskab skal holde kunden orienteret om fremdrift og ændringer i deres tilslutningssager. Derfor ønsker vi også, at implementeringen i dansk lov understøtter en transparent tilslutningsproces.

Der er dog uklart for Cerius-Radius, hvorvidt oplysningskravet også omfatter situationer, hvor netselskabet har svaret kunden, men hvor videre fremdrift afventer handling fra kundens side. Der er mange tilslutningssager, der er i bero i længere perioder, f.eks.

- a. fordi der afventes oplysninger fra kunden,
- b. fordi kunden ikke er afklaret om, hvorvidt kunden ønsker projektet gennemført og derfor ikke ønsker at underskrive nettilslutningsaftale,
- c. fordi kunden afslutningsvist i processen ikke er klar med den dokumentation og de test, der er nødvendige for, at netselskabet kan udstede en Endelig Nettilslutningsaftale (FON).

Derfor formoder Cerius-Radius, at kravet alene omfatter ajourføring og formidling af status i sager, der afventer handling fra netselskabet. Det indebærer også at *"inden for tre måneder fra indgivelsen af anmodningen"* skal tolkes som værende det tidspunkt, hvor kunden formelt har oprettet sin sag og udfyldt de efterspurgte oplysninger, hvilket Energistyrelsen gerne må bekræfte i sit høringsnotat.

Der vil være tilslutningssager, hvor status ikke ændrer sig hver 3. måned, og hvor oplysningerne er de samme, selvom netselskabet *"ajourfører oplysningerne"*. F.eks. hvis tilslutningen indebærer opførelse af ny Energinet station, så kan der gå flere år fra indgået aftale til kundens anlæg kan tilsluttes. Hvis kunden er oplyst om et forventet tilslutningstidspunkt i 2028, giver det ikke øget transparens, men alene øget administrativ byrde, hvis kunden hvert kvartal skal have den samme besked. Her giver det kun mening, at kunden orienteres, hvis der er ændringer til de oplysninger, kunderne allerede har modtaget.

Det samme gælder også i afklaringsfasen af tilslutninger, der indebærer udbygning hos Energinet. Her vil den interne godkendelse hos Energinet og den efterfølgende § 4 godkendelse ofte strække sig ud over 3 måneder. Derfor formoder Cerius-Radius, at forpligtigelsen til at orientere kunden alene gælder,

hvis der er ændringer i forhold til den tidligere kommunikerede tidsplan/oplysninger, idet den tidligere kommunikerede tidsplan opfylder kravet om, at vi skal have givet oplysninger til/svaret kunden.

Ovenstående bedes Energistyrelsen ligeledes bekræfte.

Derudover har netselskaber pligt til at tilslutte alle kunder, og det betyder også, at vi ikke kan afvise en anmodning om tilslutning, men alene anviser andet tilslutningspunkt end eventuelt foreslået af kunden.

Bekendtgørelse om nettilslutning af elproduktionsanlæg (nettilslutningsbekendtgørelsen)

Cerius-Radius har ikke yderligere kommentarer, end at det naturligvis giver mening, at kravene til en oplysningsforpligtelse i § 5 udgår af denne bekendtgørelse, da en ny oplysningsforpligtelse indføres i netvirksomhedsbekendtgørelsen. Der henvises til vores kommentarer hertil.

Afsluttende bemærkninger

Cerius-Radius står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående – og stiller sig naturligvis også til rådighed for et møde, hvis behov.

Venlig hilsen

Mathilde Øelund Salskov Jensen
Juridisk Konsulent

+4520560360 msl@cerius.dk

Energistyrelsen
Center for beredskab
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København

Journalnummer 2023-12235

Den 28. oktober 2024

Høringssvar til bekendtgørelser der implementerer elmarkedsdirektivet

Dansk Erhverv takker for muligheden for at give input til Energistylsens høring om bekendtgørelser, der implementerer elmarkedsdirektivet.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv er generelt positive over for implementeringen af elmarkedsdirektivet, der understøtter et sundt, europæisk elmarked. Det europæiske elmarkedsdesign har generelt tjent forbrugere og producenter godt i mange år. Designet har sikret indpasning af store mængder vedvarende energi og sikret lavere priser til forbrugerne. Det er derfor særdeles positivt, at elmarkedsdirektivet bygger videre på det strukturelt sunde fundament.

Specifikke bemærkninger

Vedr. bekendtgørelse om elhandelsvirksomheders opgaver og forpligtelser i forbindelse med levering af elektricitet til elkunder (elleveringsbekendtgørelsen):

Afsnit om anvendelsesområde

Dansk Erhverv bemærker, at ændringerne i definitionsparagraffen (§ 2) overordnet ikke bidrager til et mere transparent marked.

Jf. § 2. stk. 1: Definitionen af "Dynamisk elpriskontakt" i bekendtgørelsen og definitionen af "variabel elpris" på elpris.dk stemmer ikke overens. Dansk Erhverv ser gerne, at definitionen på variabel elpris på elpris.dk, i kundens kontrakt mv. følger definitionen af dynamisk elpriskontrakt. Med andre ord, at elprisen er kendt i op til en time (f.eks. at elprisen skifter hver 15 minut, eller hver time).

Jf. § 2. stk. 3: Det er uklart, hvad definitionen på en betalingsanmodning er, og dette bør præciseres.

Jf. § 2. stk. 5. Dansk Erhverv fremhæver, at definitionen er svær at forstå, da der arbejdes med leveringspligt andre steder. Det vil formentligt kun være relevant ved overtagelse af kunder fra en konkursramt virksomhed.

Jf. § 2. stk. 7: Dansk Erhverv gør opmærksom på, at det kan være hensigtsmæssigt at se på definitionen af en lille virksomhed. Elhandelsselskaber baserer størrelsen på en kunde ud fra størrelsen af forbruget og ikke nødvendigvis de andre oplistede parametre. Man kan derfor med fordel se ind i en definition af lille/stor virksomhed, der tager højde for forbrug.

Afsnit om aftaler om levering af elektricitet

Afsnittet indeholder nye krav til, hvilke oplysninger der skal indgå i en kontrakt indgået mellem en kunde og en elhandelsvirksomhed.

Jf. § 3. Betingelserne på kontrakten skal være "rimelige, gennemsigtige og klart forståelige", men der mangler et klart opdrag til, hvad det betyder. Der kan med fordel laves nogle standardvilkår, som elhandelsvirksomheder kan tage udgangspunkt i for at sikre, at de lever op til betingelserne.

Jf. § 3 stk. 1: Dansk Erhverv bemærker, at der mangler en klar definition af, hvad et "varigt medie" er. Ud fra den nuværende tekstformulering er det uklart, om virksomheder f.eks. må sende kontrakter i digitale postkasser (f.eks. mit.dk). Definitionen bør tydeliggøres. Derudover bør digitale postkasser fremgå som en mulig kommunikationsvej, da brugen af digitale postkasser som mit.dk kombineret med adgang til "mine sider", hvor regningen forklares og detaljeres, er en klar fordel for at sikre en tydelig kommunikationsvej til elkunderne.

Jf. § 3 stk. 3, pkt. 2: Det er uklart, hvad der menes med "pristype". Det kunne f.eks. være variabel/dynamisk/fastpris, men bør præciseres af teksten. Et alternativ kan være at stille krav om en klar beskrivelse af produktet ud fra nogle foruddefinerede begreber/parametre.

Jf. § 3 stk. 3, pkt. 3: Der bør desuden være klare retningslinjer, som sikrer, at viderefaktureringen er gennemskelig for kunden. F.eks. at det også fremgår af elpris.dk, ligesom der skal være klare retningslinjer for kontrol af, at reglerne overholdes. Der kan også med fordel indsættes en definition på viderefakturering. F.eks. om det må være 1:1-viderefakturering, eller om man kan navngive enkelte elementer anderledes, summere beløb på tværs osv.

Jf. § 3 stk. 3, pkt. 4: Dansk Erhverv bemærker, at hvis virksomheder skal oplyse deres dækningsbidrag, som er deres forretningsgrundlag, så er det vigtigt, at det sikres, at alle gør det på samme måde og via de samme medier. Det kræver klare linjer for tilsyn og efterlevelse.

Jf. § 3 stk. 3, pkt. 7: Det er uklart, hvad der menes med "betalingsmetode". F.eks. hvorvidt det er de tilgængelige metoder fremfor den valgte metode. Hvis det er den valgte metode, så er konsekvensen, at elhandelsvirksomheden skal sende en ny kontrakt, hver gang betalingsmetoden ændres. Det er ikke hensigtsmæssigt. Det kan desuden blive en udfordring at angive den valgte metode i en kontrakt, da en evt. tilmelding til Betalingsservice på det tidspunkt ikke er gået igennem.

Jf. § 4: Dansk Erhverv fremhæver, at det bliver mange oplysninger, som skal gives til kunden forud for kontrakten. Der er brug for klarhed om, hvor og hvordan man har tænkt sig, at det skal gives til slutkunden – f.eks. som en del af betalingsflowet. Derudover skal der tages højde for det telefoniske salg.

Jf. § 5: Dansk Erhverv bemærker, at det skaber uvished om, både hvordan det skal præsenteres for kunden, hvilket medie der skal benyttes, når det er noget, som skal modtages inden indgåelse af aftale, og om virksomheden skal have tilladelse til at sende noget til kunden, når der ikke

eksisterer en aftale i forvejen. ”Forud for indgåelse eller forlængelse af en aftale” forstås som om, at der skal sendes et tilbud med et resume af en aftale, før der sendes en ordrebekræftelse med den endelige aftale. Dette kan dog virke en smule ineffektivt, hvis der skal gives et ja to gange, før der kan indgås en aftale. Sammen med §§ 3 og 4 giver dette dog ikke mening. Der er behov for, at § 5 bliver specificeret. Der mangler yderligere præcisering af definitionen af en forbrugerhotline, og om der er specielle krav til dette, eller om en almindelig kundeservice lever op til dette.

Afsnit om ændringer i kontraktbetingelser og varsel Afsnittet indeholder ændrede krav til varslinger.

Jf. § 6 stk. 2: Der mangler en uddybning af, hvad aktivt samtykke dækker over i denne sammenhæng, samt hvad der menes med at ’ændre en kontrakt’.

Jf. § 6 stk. 3: Muligheden for at varsle gennem faktura fjernes umiddelbart, men det er uklart, om det reelt er konsekvensen. Hvis ønsket fra myndighedsside er at fjerne mulighed for at varsle gennem faktura, bør det klart skrives, at det ikke er en mulighed længere. Det bemærkes i den sammenhæng, at hvis muligheden for varsling på fakturaen fjernes, vil det muligvis skabe mere forvirring for forbrugerne, da det vil betyde, at de vil modtage ekstra mange mails. Derudover bør det nærmere defineres, hvad ’lignende individuel kommunikation’ dækker over. Dansk Erhverv bemærker, at de almindelige forbrugerregler for varsling angiver, at varslingen skal gives på et varigt medie. Det bør overvejes at følge de almindelige forbrugerregler.

Derudover vil Dansk Erhverv gøre opmærksom på, at hvis mulighed for at varsle gennem faktura fjernes, så har det store økonomiske konsekvenser ift. udsendelse (print, porto, e-mail osv.), ligesom virksomheder ofte oplever problemer med, at e-mails til kunder havner i spam-mapper. Et alternativ er at angive, hvordan og hvor på fakturaen der må varsles. F.eks. at det kun er relevante varslinger, der skal varsles til kunderne, og at varslingen skal fremgå på forsiden. Der kunne ligeledes laves branchestandarder for overskrift, tekster eller lign. Det bør bemærkes, at faktura også i dag bruges af mange elleverandører til varsling af mindre ændringer, herunder viderefakturering af tarifændringer, som elleverandører varsler på faktura på vegne af netselskaberne. Der kan her med fordel indføres et krav om uændret viderefakturering af net- og systemydelse, så elleverandører ikke kan lægge et gebyr på viderefakturering, men elkunden altid vil modtage en 1:1 viderefakturering. I det tilfælde giver det ikke mening, at der ikke er mulighed for at varsle gennem faktura, da tariffbetalingen er uafhængig af elleverandør. Derudover bør det overvejes, at det kan give en dårlig kundeoplevelse med meget modtaget information.

Jf. § 6 stk. 6: Dansk Erhverv bemærker, at der mangler en klar definition af viderefakturering i relation til tidsfristen, samt hvilke sanktionsmuligheder der gælder.

Afsnit om fakturering og faktureringsoplysninger m.v.

Jf. § 8: Det er uklart, hvordan elektroniske fakturaer defineres, samt hvad det betyder ift. de to andre begreber vedr. varigt medie og individuel kommunikation. Det bør præciseres, hvad forskellen og definitionerne er.

Jf. § 8 stk. 2: Det er uklart, hvordan faktureringsoplysninger defineres, hvad det dækker over, og om det er relateret til faktureringsbekendtgørelsen (BEK nr. 1696 af 25/11/2020, § 2, stk. 4, nr. 19). Herudover hvorvidt al fakturering til elkunder frem over skal være gratis. Hidtil har det været sådan, at elleverandøren som minimum skulle have en gratis mulighed, men at der måtte tages et faktureringsgebyr på resten.

Jf. § 9 stk. 2: Det er uklart, hvad der menes med kundekategori, og om det er ud fra en fælles definition/liste/data, eller elleverandørens egen. Hvis det skal være sammenligneligt, bør det være ud fra en generel definition af kundekategorier, som anvendes af alle.

Jf. § 9 stk. 2, pkt. 1 og 2: Det kan med fordel tydeliggøres, at der ikke må henvises til en offentlig myndighed eller tredjepart, men at kunderne skal kunne få adgang til oplysningerne hos elleverandøren (f.eks. via selvbetjening eller app).

Jf. § 9 stk. 2, pkt. 3: Det er uklart, hvem der vurderer, hvilke myndigheder, forbrugerorganisationer mv., der skal henvises til.

Jf. §10 (§ 12): Det er uklart, hvorvidt paragrafferne skal forstås som om, at elleverandøren skal have en selvbetjeningsløsning, eller om det vil være tilstrækkeligt at henvise til eloverblik.dk, som opfylder krav om data og afhentning for forbrugeren.

Jf. § 10 stk. 2, pkt. 2: Dansk Erhverv fremhæver, at kunden bør kunne få oplysninger fra de sidste 26 måneder og gerne ned på timebasis. Det vil give kunden bedre mulighed for at dykke detaljeret ned i sine data.

Jf. § 11: Det er uklart, hvad der menes med nøjagtige faktureringsoplysninger. Dette bør defineres. Det fremgår, at det kan gøres via hjemmeside, men det er uklart, hvad virksomheden konkret skal oplyse til kunden. Derudover er der usikkerhed om, hvorvidt det betyder en udfasning af aconto, eller at virksomheden ikke længere kan have kvartalsregninger, der sendes ud til kunderne hver 3. måned med en opgørelse af det faktiske forbrug.

Afsnit om skift af elhandelsvirksomhed og skifterelaterede gebyrer

Afsnittet indeholder ændringer til tidsperspektivet ved skift af elhandelsvirksomhed, slutafregning og skifterelateret gebyr.

Jf. § 18 stk. 1: Dansk Erhverv fremhæver, at der mangler en definition af ”kortest mulig tid, og hvordan skal det forstås i sammenhæng med ”§ 18 stk. 2 ”senest tre uger”.

Jf. § 18 stk. 2: Der eksisterer forvirring om, hvorvidt det betyder, at elhandelsselskaber skal gøre det muligt at vælge dag-til-dag leverandørskifte, men at de gerne default må sætte datoen til 7 dage frem. Yderligere forvirring om, hvorvidt det er muligt, hvis kunden selv ønsker at starte elaftalen om f.eks. 6 uger fra bestillingstidspunkt.

Jf. § 18 (gammel) stk. 4: Det gamle stk. 4 er fjernet. Dansk Erhverv bemærker, om det betyder, at Markedsforskrift H3 overflødiggøres. Det bør klargøres, hvad fjernelse af stk. 4 betyder ift., at leverandørskifte sker i Datahubben.

Jf. § 18 (ny) stk. 4: Dansk Erhverv bemærker, at der her eksisterer et hensyn til netselskaberne, og om elhandelsvirksomhederne kan have al data fra netselskaberne på 4 uger, og der ikke er behov for korrektioner efterfølgende.

Jf. § 20: Dansk Erhverv ser meget gerne, at det præciseres, hvad der menes med et ”gebyr”. Reglerne om skifterelateret gebyr er i dag uklare, og de er det fortsat med ændringer i bekendtgørelsen. Det gør dem svære at tolke og skaber forvirring for forbrugere og forskellig praksis hos elhandelsselskaber. Dansk Erhverv ser gerne, at definitionerne bliver helt tydelige i bekendtgørelsen, dvs. både definitionen af et gebyr, samt om elhandelsvirksomheden må håndhæve almindelige formueretlige misligholdelsesbeføjelser, f.eks. tabt fortjeneste. Der er yderligere usikkerhed om, hvorvidt elhandelsvirksomheder må have et gebyr ved opsigelse inden for en fastprisperiode ved lange fastpriskontrakter.

Jf. § 20 stk. 3: Dansk Erhverv bemærker, at det skal defineres, hvad der ligger i ’forholdsmæssigt’, herunder hvor grænsen går, og hvad der kan medtages.

Afsnit om dynamiske elpriskontrakter og tidsbegrænsede fastprislelektricitetsleveringskontrakt

Afsnittet omhandler nye bestemmelser om fastpriskontrakter af 1 års varighed samt bestemmelser om risikostyring.

Jf. § 23 stk. 1: Elleverandør løber en stor risiko med dette produkt, da aftalen er gældende i 1 år. Virksomheden har pligt til at levere, men kunden kan forlade aftalen inden udløb.

Jf. § 23 stk. 2: Dansk Erhverv ser gerne, at det tilføjes, at ændringer (af bl.a. priser) hos elnetselskab, Energinet og staten, stadig må ændres ud mod kunden. Dansk Erhverv bemærker også, at hvis elhandelsvirksomheden ikke har mulighed for at varsle sig ud af ændringer i kontraktbetingelser og vilkår for dette ene produkt, så betyder det, at virksomheden skal have forskellige versioner af sine generelle kontraktbetingelser og vilkår. Det sætter store krav til den tekniske understøttelse heraf, f.eks. mulighed for at differentiere mellem forskellige gebyrsatser. Man kunne derfor med fordel tilføje, at det kræver samtykke/aktivt samtykke i §23, stk. 2, hvis der skal ske ændringer.

Jf. § 23 stk. 3: Dansk Erhverv vil gerne se punktet uddybet med et eksempel på, hvordan det udmøntes. Herunder hvordan det styres, hvilken elhandelsvirksomhed, der har flest kunder i et netområde, hvem/hvordan oplyses relevante om dette, og hvor ofte dette opgøres.

Afsnit om risikostyring

Afsnittet står i sammenhæng til krav om lange fastpriskontrakter og omhandler risikoafdækningsstrategier hos elhandelsvirksomheden.

Jf. § 24: Det er uklart, hvordan elkøbsaftaler og forwardkontrakter bidrager til risikoafdækning. Dansk Erhverv bemærker desuden, at det er uklart, om elhandelsvirksomheder må afvise kunder, der er registreret som dårlige betalere.

Jf. § 24. stk. 2: Det beskrives, at elhandelsselskaber skal begrænse risiko for forsyningssvigt. Det er uklart, hvordan dette er en opgave for elhandelsselskabet og ikke omhandler forsyningssikkerhed på net-niveau.

Afsnit om tildeling af elkunder

I afsnittet er tilføjet et stk. 4 om, at en tildelt elkunde skal orienteres om at kunne skifte til en markedsbaseret aftale.

Jf. § 30 stk. 4: Det kan med fordel præciseres, hvad der menes med en 'markedsbaseret aftale'.

Afsnit om ikrafttræden og overgangsbestemmelse

Jf. § 35: Det er uklart, om elhandelsselskaber skal leve op til alle krav i bekendtgørelsen fra den 17. januar, eller om der f.eks. gives en udviklingsperiode til lange fastpriskontrakter, når rammerne omkring produktet er endeligt kendte. For ændringerne gælder generelt, at det bliver svært at nå 17. januar af flere årsager. Hvis den nye bekendtgørelse f.eks. fører til ændringer i kontraktbetingelser og vilkår, så skal elhandelsvirksomheder kunne nå at varsle dette til kunderne 3 måneder før.

Vedr. bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler:

Dansk Erhverv bifalder, at netbrugere får mulighed for at indgå fleksible nettilslutningsaftaler i områder med utilstrækkelig tilslutningskapacitet, indtil nettet er udbygget tilstrækkeligt til, at der kan sikres fuld adgang til nettet.

Fleksibel nettilslutning gør det hurtigere, nemmere og billigere at opsætte ladestandere. Ventetiden på at komme på nettet afkortes, og operatører sparer på omkostningerne ved at opsætte batterier eller andre foranstaltninger, der skal kompensere.

Dansk Erhverv står selvfølgelig til rådighed i tilfælde af opfølgende spørgsmål.

Med venlig hilsen

Nanna Skovgaard Mortensen
Politisk konsulent

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Sendt til: ens@ens.dk og jge@ens.dk
Journal nr. 2023-12235

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
dlo@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

28. oktober 2024

Dok.nr. D-2024-043310

Høringssvar over bekendtgørelser der gennemfører elmarkedsdirektivet

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar. Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters [fagudvalg for klima](#).

Ad bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler

Bekendtgørelsen indeholder regler om vilkår og betingelser for de kollektive elforsyningsvirksomheders anvendelse af fleksible tilslutningsaftaler, herunder hvilke krav en netbruger med fleksibel tilslutningsaftale skal opfylde. Bekendtgørelsen tilsigter at supplere regler i lov om elforsyning i relation til de kollektive elforsyningsvirksomheders fastsættelse af priser og betingelser for anvendelse af distributions- og transmissionsnet.

Ifølge § 13 i bekendtgørelsen fører Forsyningstilsynet tilsyn med § 5, der alene omhandler midlertidige fleksible nettilslutningsaftaler. Således omfatter Forsyningstilsynets tilsyn ikke § 6, der omhandler permanente fleksible tilslutningsaftaler, og heller ikke de netbruger beskyttende bestemmelser i §§ 8 og 9, hvilket forekommer uhensigtsmæssig.

Vi anbefaler, at muligheden for at Forsyningstilsynets tilsyn i tillæg til § 5 også omfatter §§ 6, 8 og 9 undersøges og evt. tilføjes.

Ad bekendtgørelse om elhandelsvirksomhedernes opgaver og forpligtelser i forbindelse med levering af elektricitet til elkunder

Formålet med bekendtgørelsen er at regulere elhandelsvirksomhedernes opgaver og forpligtelser i forbindelse med levering af elektricitet til elkunder, herunder indgåelse af aftaler om levering af elektricitet. Generelt fastsætter bekendtgørelsen vilkår for aftaleforhold mellem elkunder og elhandelsvirksomheder, der sikrer et højt informationsniveau forud for indgåelse af aftale om levering af elektricitet, krav til indhold af aftale, kontraktsændringer, krav til faktureringsoplysninger, betalingsmetoder, gebyrer m.v. Med henblik på at sikre et højt og gennemsigtigt informationsniveau anbefales tilføjelse af de herunder anførte præciseringer/tilføjelser.

I § 2 er fastlagt en række definitioner, hvor definitionen på en "husholdningsforbruger" med fordel kunne tilføjes. Begrebet "husholdningsforbruger" er bl.a. anvendt i § 6 stk. 1 og stk. 6.

I § 22 bør opsigelsesadgang overvejes i forhold til længerevarende tidsbegrænsede elektricitetsleveringskontrakter. I tilfælde af konkurs kan længerevarende gensidige kontrakter konkursreguleres efter bestemmelserne herom i konkursloven, men tilsvarende gælder ikke i forbindelse med virksomhedsoverdragelse, dødsfald m.v., hvilket med fordel kunne overvejes. I sådanne tilfælde hvor fx en køber af en virksomhed ikke ønsker at overtage sælgers elektricitetsleveringskontrakt udløses ofte større betalingskrav til sælger, og tilsvarende har et dødsbo ikke interesse i at fortsætte et længerevarende leveringsforhold.

I § 26 er fastsat vilkår for en elhandelsvirksomheds ret til at kræve sikkerhedsstillelse, der kan kræves, hvis en "særlig grund" til at forvente manglende betalingsevne foreligger. Det vil være hensigtsmæssig med en nærmere definition af de særlige grunde fx tilfælde, hvor der foreligger registrering som dårlig betaler, fagedretlig notering af insolvenserklæring, forventning om større forbrug som følge af husstandens størrelse og energistand m.v.

Vi anbefaler, at § 26 stk. 2 afsluttes med "såfremt der er stillet sikkerhed for fortsat levering, jf. § 26 stk. 1.

Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater står altid gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Danielle Løw
Juridisk konsulent
dlo@danskeadvokater.dk

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att.: Jesper Gerdstrøm

Sendt via e-mail til ens@ens.dk med kopi til jge@ens.dk

Dato: 15. oktober 2024

Sag: FO- 24/11231

Sagsbehandler: /mape

Direkte tlf.: +45 41 71 52 20

Forbrugerombudsmandens høringssvar til Energistyrelsens høring over bekendtgørelser der gennemfører elmarkedsdirektivet

Energistyrelsen har den 30. september 2024 sendt fem bekendtgørelser, der gennemfører elmarkedsdirektivet, i høring.

Med henvisning til Energistyrelsens journal nr. 2023-12235 skal Forbrugerombudsmanden hermed fremkomme med følgende bemærkninger:

Bemærkninger til nyudstedelsen af bekendtgørelse om elhandelsvirksomhedernes opgaver og forpligtelser i forbindelse med levering af elektricitet til elkunder ("elleveringsbekendtgørelsen")

Definitionerne i elleveringsbekendtgørelsens § 2

Definitionerne i elleveringsbekendtgørelsens § 2 passer ikke til de produkter, der i praksis udbydes på elmarkedet.

For en god ordens skyld skal Forbrugerombudsmanden indledningsvis bemærke, at Forbrugerombudsmanden er opmærksom på, at definitionerne i elleveringsbekendtgørelsen er overtaget direkte fra elmarkedsdirektivet. Det gælder bl.a. definitionerne af dynamisk elpriskontrakt og tidsbegrænset fastpriselektricitetsleveringskontrakt i henholdsvis den nugældende artikel 2, nr. 15, og den nye artikel 2, nr. 15a). Forbrugerombudsmanden mener desuagtet, at det er relevant og hensigtsmæssigt at overveje, om der er behov for mere overensstemmelse mellem lovgivningens definitioner og den terminologi, der i praksis bliver anvendt på elmarkedet.

Definitionen "dynamisk elpriskontrakt" er uhensigtsmæssig. Definitionen svarer ikke til, hvordan denne type kontrakt bliver omtalt på elmarkedet, hvor den typisk bliver omtalt som en variabel elpriskontrakt. Definitionens manglende overensstemmelse med den terminologi, der i praksis bliver anvendt på elmarkedet, skaber basis for begrebsforvirring og uklarhed om, hvilke kontrakter reguleringen tager sigte på. Det bidrager yderligere til forvirringen, at der andre steder i elleveringsbekendtgørelsen, f.eks. i § 5, stk. 2, nr. 2, er anvendt udtrykket "variabel" pris og ikke "dynamisk" pris,

FORBRUGEROMBUDSMANDEN

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 41 71 51 51

CVR-nr. 10 29 48 19

EAN-nr. 5798000018006

FO@forbrugerombudsmanden.dk
www.forbrugerombudsmanden.dk

Medlem af International Consumer
Protection & Enforcement Network
(ICPEN)
www.icpen.org

mens der i bekendtgørelsens § 6, stk. 7, er anvendt udtrykket ”dynamisk elpriskontrakt”.

Det er ikke klart, om der er forskel på en dynamisk elpriskontrakt/dynamisk pris og en variabel elpriskontrakt/variabel pris, og i så fald hvad forskellen består i. Det er heller ikke klart, hvorfor der bliver brugt forskellige udtryk i bekendtgørelsen, og hvad begrundelsen er for, at ét udtryk bliver brugt fremfor ét andet på de steder i bekendtgørelsen, hvor de forskellige udtryk bliver brugt.

Det er ligeledes uhensigtsmæssigt, at bekendtgørelsen ikke indeholder en definition af en ”almindelig” fastpriselektricitetsleveringskontrakt (uden tidsbegrænsning), når denne type kontrakt i praksis bliver udbudt på elmarkedet. Som Forbrugerombudsmanden forstår det, er det ikke formålet med nyudstedelsen af elleveringsbekendtgørelsen at udfase fastpriseleveringskontrakter uden tidsbegrænsning. Almindelige fastpriselektricitetsleveringskontrakter skal fortsat være omfattet af reguleringen, herunder muligheden for at opkræve skifterelateret gebyr efter elleveringsbekendtgørelsens § 20, stk. 2 (bekendtgørelsens nugældende § 8, stk. 2).

En definition af en ”almindelig” fastpriselektricitetsleveringskontrakt (uden tidsbegrænsning) ville medvirke til en højere grad af klarhed og overensstemmelse med de faktiske forhold på elmarkedet samt begrænse risikoen for begrebsforvirring.

Muligheden for et ”fleksibelt element” i tidsbegrænsede fastpriselektricitetsleveringskontrakter

Det er uklart, om den sidste sætning i definitionen af en tidsbegrænset fastpriselektricitetsleveringskontrakt i elleveringsbekendtgørelsens § 2, stk. 4 (”... og hvor de eneste ændringer ...”), skal forstås som en yderligere begrænsning af, hvilke priselementer der kan udgøre et ”fleksibelt element”. Hvis det er tilfældet, kan et sådant fleksibelt element kun omfatte prisændringer, som skyldes skatter, afgifter samt net- og systemydelser, der viderefaktureres uændret til elkunden.

Hvis et ”fleksibelt element” derimod kan omfatte prisændringer, som skyldes andet end skatter, afgifter samt net- og systemydelser, der viderefaktureres uændret til elkunden, kan en sådan bred forståelse af udtrykket ”fleksibelt element” danne grundlag for utilbørlige fortolkninger af, hvad der kan udgøre et sådant fleksibelt element.

Udtrykket ”fleksibelt element” er vagt og ukonkret. Uden klarere grænser for, hvad der kan udgøre et fleksibelt element, risikerer man udvidende og kreative fortolkninger af udtrykket, som har til formål at omgå netop fastpriselektricitetsleveringskontraktens væsentlige fastpris-egenskab.

Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse bør det derfor overvejes, om man kan præcisere yderligere, hvad der kan udgøre et ”fleksibelt element”, enten i selve definitionen af ”tidsbegrænset fastpriselektricitetsleveringskontrakt” eller andre steder i elleveringsbekendtgørelsen.

Forbrugerombudsmanden er ikke bekendt med, at der i elmarkedsdirektivet eller i ændringen til direktivet eller andre steder i EU-lovgivningen findes fortolkningsbidrag til, hvad der kan udgøre et fleksibelt element.

Kravet i elleveringsbekendtgørelsens § 3, stk. 3, nr. 5, om angivelse af ”kontraktopsigelsesgebyrer” i elleveringskontrakter

Skifterelaterede gebyrer, herunder kontraktopsigelsesgebyrer, er som udgangspunkt ulovlige efter elleveringsbekendtgørelsens § 20, stk. 1 og 2, jf. § 2, nr. 6 og 8 (bekendtgørelsens nugældende § 8, stk. 2, jf. § 2, nr. 2 og 4).

Bekendtgørelsens § 3, stk. 3, nr. 5, er dog formuleret generelt, så bestemmelsen kan læses på den måde, at elhandelsvirksomheder generelt skal oplyse om bl.a. ”kontraktopsigelsesgebyrer”, uanset hvilken type kontrakt, der er tale om. Det gør, at bestemmelsen kan fortolkes udvidende og på den måde, at lovgiver med bestemmelsen anerkender, at elhandelsvirksomheder generelt kan have kontraktopsigelsesgebyrer. Forbrugerombudsmanden formoder ikke, at det er formålet med bestemmelsen.

For at undgå fortolkningstvivl bør det derfor efter Forbrugerombudsmandens opfattelse overvejes, om det skal skrives ind i bestemmelsen, at pligten til at oplyse om kontraktopsigelsesgebyrer kun gælder fastpriselektricitetsleveringskontrakter. Bestemmelsen kunne herefter formuleres således:

”Alle faste priselementer forbundet med aftalen ud over prisen på el, herunder elhandelsvirksomhedens abonnement og obligatoriske gebyrer, herunder [eventuelt](#) kontraktopsigelsesgebyrer [for opsigelse af fastpriselektricitetsleveringskontrakter](#).”

Krav om samtykke for at skifte elkunden til en dynamisk elpriskontrakt

Samtykkereglen i elleveringsbekendtgørelsens § 6, stk. 7, om, at en ændring af elkundens kontraktbetingelser, som består i, at elkunden skifter til en dynamisk elpriskontrakt, kræver elkundens aktive samtykke, bør udvides, så bestemmelsens samtykkekrav også finder anvendelse på en ændring af elkundens kontraktbetingelser, som består i, at elkunden skifter til en fastpriskontrakt.

En ændring af elkundens kontraktbetingelser, som består i, at kunden skifter til fast pris, er ligeså indgribende som en ændring af elkundens kontraktbetingelser, som består i, at kunden skifter til dynamisk/variabel pris.

Forbrugerombudsmanden formoder, at det afgørende hensyn bag reglen er, at en ændring af kundens prissætning udgør en indgribende ændring. Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse er der derfor ikke nogen grund til at gøre forskel mellem den situation, hvor kunden bliver skiftet til dynamisk/variabel pris, og den situation, hvor kunden bliver skiftet til fast pris.

Skift af elhandelsvirksomhed

I forlængelse af reglen i elleveringsbekendtgørelsens § 18 bør det overvejes, om det skal præciseres i bekendtgørelsen, at en elkundes skift af elhandelsvirksomhed indebære opsigelse af kundens nuværende elaftale, ligesom det bør overvejes, om kundens fremtidige elleverandør skal forpligtes til at oplyse om eller tage højde for eventuelle vilkår om bindingsperiode og/eller opsigelsesvarsel hos kundens nuværende leverandør.

Det er specielt for elområdet, at skift af leverandør bliver gennemført af elkundens fremtidige elhandelsvirksomhed og ofte udenom kundens nuværende elhandelsvirksomhed. Normalt har elkunden derfor ingen kontakt med sin nuværende elleverandør, når kunden beslutter sig for at skifte elhandelsvirksomhed.

Det er uklart, hvad forholdet og dynamikken er mellem de elforsyningsretlige regler om skift af elhandelsvirksomhed og de almindelige obligations- og aftaleretlige regler om opsigelse og misligholdelse. I særdeleshed forbrugerne har svært ved at forstå, hvad et elleverandørskift indebærer af obligations- og aftaleretlige konsekvenser. Det kunne afhjælpe en del af denne uklarhed, hvis elleveringsbekendtgørelsen i højere grad indeholdt regler om de obligations- og aftaleretlige konsekvenser af et elleverandørskift.

Det bør på den baggrund overvejes, om det eksplicit skal skrives ind i elleveringsbekendtgørelsen, at et elleverandørskift medføre opsigelse af kundens nuværende elaftale.

Det bør også overvejes, om elleveringsbekendtgørelsen skal indeholde regler om, at kundens fremtidige elleverandør forpligtes til at tage højde for eventuelle vilkår om bindingsperiode og/eller opsigelsesvarsel hos kundens nuværende elleverandør, så skiftet iværksættes i overensstemmelse med disse vilkår. Alternativt at kundens fremtidige elleverandør forpligtes til at oplyse forbrugeren om, at kunden kan være i en bindingsperiode eller have vilkår om opsigelsesvarsel hos sin nuværende elleverandør. På den måde vil kunden kunne anmode den fremtidige elleverandør om, at

kundens nuværende elleverandør får besked om skiftet tidsnok til, at eventuelle vilkår om bindingsperiode og/eller opsigelsesvarsel overholdes. Ofte har elleverandøren som professionel erhvervsdrivende bedre indsigt i de juridiske forhold og kan nemmere gennemskue de juridiske implikationer af et elleverandørskift.

Opkrævning af skifterelateret gebyr

I elleveringsbekendtgørelsens § 20, stk. 2 (bekendtgørelsens nugældende § 8, stk. 2), er det bestemt, at en elhandelsvirksomhed kun kan opkræve et skifterelateret gebyr af en husholdningsforbruger eller en lille virksomhed, hvis husholdningsforbrugeren eller den lille virksomhed frivilligt har op sagt en ”*tidsbegrænset* fastpriselektricitetsleveringskontrakt” med denne elhandelsvirksomhed før kontraktens udløb.

Den tidligere elleveringsbekendtgørelses § 8, stk. 2, fandt anvendelse på ”fastpriselektricitetsleveringskontrakter”. Det er ikke klart, om Energistyrelsen med afgrænsningen til *tidsbegrænset* fastpriselektricitetsleveringskontrakter har til hensigt, at der ikke længere skal kunne opkræves skifterelateret gebyr for en husholdningsforbrugers opsigelse af en ”almindelige” fastpriselektricitetsleveringskontrakt.

Forbrugerombudsmanden bemærker, at tilføjelsen af ordet ”tidsbegrænset” til § 20, stk. 2, sammenholdt med § 8, stk. 2, ikke er markeret i udkastet til bekendtgørelsen.

Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse er denne uklarhed med til at understrege det uhensigtsmæssige i, at elleveringsbekendtgørelsen ikke indeholder en definition af en ”almindelig” fastpriselektricitetsleveringskontrakt (uden tidsbegrænsning). Det ville efter Forbrugerombudsmandens opfattelse medvirke til en højere grad af klarhed og begrænse risikoen for begrebsforvirringen, hvis bekendtgørelsen indeholdte en sådan definition.

Forsyningstilsynets sanktionsmuligheder ved håndhævelse af bekendtgørelsen

Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse bør det overvejes, om Forsyningstilsynet skal tildeles specifikke sanktionsmuligheder i sit tilsyn med elleveringsbekendtgørelsens bestemmelser, f.eks. bødestraf.

Hvis I har nogen spørgsmål til ovenstående, er I velkommen til at kontakte os.

Med venlig hilsen
På Forbrugerombudsmandens vegne

Mads Laurberg Pedersen
Specialkonsulent

NOTAT

Dato: 15. november 2024

Sag: FO-24/11231

Sagsbehandler: /MAPE

Direkte tlf.: +45 41 71 52 20

Forbrugerombudsmandens notat til Energistyrelsen om elhandelsvirksomheders kommunikation via selvbetjeningsløsninger, fremsendelse af fakturaer m.v.

Indledning

Foranlediget af Energistyrelsens arbejde med styrelsens høringsnotat vedrørende elleveringsbekendtgørelsen har Energistyrelsen anmodet om Forbrugerombudsmandens bemærkninger til følgende spørgsmål:

- Forbrugerombudsmandens arbejde med at udarbejde retningslinjer for prisoplysninger på elområdet,
- hvorvidt det er tilstrækkeligt, at elhandelsvirksomheder tilgængeliggør elkundernes fakturaer på kundernes "egen side" på elhandelsvirksomhedernes selvbetjeningsløsning,
- hvorvidt elhandelsvirksomheder kan varsle ændringer af elkundens aftaleforhold i en faktura og
- hvad der kan anses for at være "lignende individuel kommunikation".

Forbrugerombudsmanden skal hermed komme med sine bemærkninger til spørgsmålene:

Forbrugerombudsmandens udarbejdelse af retningslinjer for prisoplysninger på elområdet

Forbrugerombudsmanden kan oplyse, at Forbrugerombudsmanden snart påbegynder forhandlinger af retningslinjer for prisoplysninger på elområdet, som har til formål at gøre oplysninger om elpris og prisens bestanddele mere gennemsigtige for forbrugerne og lettere at sammenligne. Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse er der i elbranchen et klart behov for retningslinjer, som illustrerer og præciserer lovgivningens krav til, hvordan elprisen og dens bestanddele skal oplyses til forbrugerne.

Elhandelsvirksomhedens tilgængeliggørelse af fakturaer på virksomhedens selvbetjeningsløsning

Forbrugerombudsmanden vurderer, at det følger af god markedsførings-skik efter markedsføringslovens § 3, at elhandelsvirksomheder skal fremsende fakturaer til deres kunder via almindelige kommunikationsveje som brev eller e-mail. Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse er det ikke tilstrækkeligt, at fakturaer blot tilgængeliggøres på kundernes ”egen side”. Forbrugerombudsmanden lægger bl.a. vægt på oplysningskravene i energioplysningsbekendtgørelsens § 3, hvorefter elhandelsvirksomheder ifølge energioplysningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, skal sikre, at slutkunder *modtager* en faktura på grundlag af faktisk forbrug mindst én gang årligt.

For en nærmere uddybning af Forbrugerombudsmandens argumentation henviser Forbrugerombudsmanden til Forbrugerombudsmandens orienteringsbrev af 28. maj 2024 til Green Power Denmark vedrørende fortolkning af markedsføringslovens § 3 og energioplysningsbekendtgørelsens §§ 3 og 4, som Forbrugerombudsmanden sendte til Energistyrelsen den 21. august 2024.

Af brevet fremgår det bl.a.:

”(…)

2.2. Årlige fakturaer

Energioplysningsbekendtgørelsens¹ § 3, stk. 1, forpligter elhandelsvirksomheder til at sikre, at kunder ”*modtager*” en faktura mindst én gang om året:

”§ 3. Elhandelsvirksomheder skal sikre, at slutkunder, som virksomheden har et kundeforhold til, modtager en faktura på grundlag af faktisk forbrug mindst én gang årligt.”

Hverken bestemmelsen, dens forarbejder eller dens EU-retlige baggrund regulerer, hvornår fakturaer kan anses for at være *modtaget* af slutkunderne. Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse må vurderingen derfor foretages med fortolkningsbidrag fra almindelige principper i den generelle lovgivning, herunder aftalerettens regler om påbuds ”*fremkomst*” og rentelovens § 9 b, hvorefter rykkerskrivelser skal være ”*fremsendt*” for at have virkning.

¹ Tidligere bekendtgørelse nr. 2251 af 29. december 2020 (nu bekendtgørelse nr. 734 af 23. maj 2022) om energivirksomheder og bygningsejeres oplysningsforpligtelser overfor slutkunder om energiforbrug og fakturering m.v. Bestemmelserne er videreført uændret i den nugældende bekendtgørelse.

Aftaleretlige påbud får først virkning, når de er *kommet frem* til modtageren. Det antages traditionelt, at en meddelelse er kommet frem, når den er kommet således inden for adressatens rådighedssfære, at adressaten kan gøre sig bekendt med indholdet ved handlinger, som efter særlige tilkendegivelser fra ham eller almindelig skik og brug kan påregnes foretaget af ham.²

Det er ikke tilstrækkeligt, at det er fysisk og teknisk muligt for modtageren at se meddelelsen. Der skal også anvendes en kommunikationsform, som modtageren med rimelighed vil kunne forudse anvendt.³ Der skal anvendes en ”påregnelig befordringsvej”.

Rentelovens § 9 b gør det muligt for fordringshavere at opkræve et rykkergebyr for ”*fremsendte*” rykkerskrivelser:

”§ 9 b. For rykkerskrivelser vedrørende fordringer kan fordringshaveren kræve et gebyr, jf. stk. 2, såfremt skrivelsen er fremsendt med rimelig grund (rykkergebyr). [...]”

I Sø- og Handelsrettens dom offentliggjort i UfR 2018.2569 SHD gjorde en virksomhed en række betalingspåmindelser tilgængelige på kundernes ”egen side” på virksomhedens hjemmeside. Når påmindelserne blev tilgængelige, sendte virksomheden også en e-mail til kunderne med oplysning om, at der var kommet ny post på hjemmesiden. Det var rettens opfattelse, at det var karakteristisk for denne fremgangsmåde, at påmindelsen forblev på virksomhedens hjemmeside under et domæne, der tilhørte virksomheden, og at det – uanset kundens forudgående accept af virksomhedens forretningsbetingelser og uanset den fremsendte e-mail-notifikation – dermed ikke behørigt blev sikret, at påmindelsen nåede frem til kunden. Derfor kunne påmindelsen ikke anses for at være ”*fremsendt*” til kunden, jf. rentelovens § 9 b.

(...)

3. Forbrugerombudsmandens vurdering

3.1. Årlige fakturaer

Det er Forbrugerombudsmandens vurdering, at det følger af god markedsføringskik efter markedsføringslovens § 3, at elhandelsvirksomheder skal fremsende årlige fakturaer til deres kunder via almindelige kommunikationsveje som brev eller e-mail.

² Udkast til Lov om Aftaler og andre Retshandler paa Formuerettens Omraade med tilhørende Bemærkninger, 1914.

³ Se Karstoft, Elektronisk aftaleret, 1. udgave (2004), s. 71-72.

Det taler til støtte for dette, at elhandelsvirksomheder ifølge energiplysningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, skal sikre, at slutkunder *modtager* en faktura på grundlag af faktisk forbrug mindst én gang årligt.

Ordvalget i bestemmelsen medfører efter Forbrugerombudsmandens vurdering, at elhandelsvirksomheder skal overholde de samme betingelser, som ville gælde, hvis der var tale om aftaleretlige påbud, se punkt 2.2. ovenfor. Oplysningerne skal altså være *kommet frem* til kunderne.

Fakturaer, der blot tilgængeliggøres på kundernes ”egen side”, er som udgangspunkt ikke *kommet frem* til kunderne. Kundernes ”egen side” er uden for kundernes rådighedssfære, fordi det er selskabet, der har rådigheden over hjemmesiden og dens indhold. Selvom det er teknisk muligt for kunderne at tilgå hjemmesiden, har kunderne ikke selv valgt, at der skal oprettes en personlig digital postkasse på virksomhedens hjemmeside, og det kan ikke forventes, at kunderne løbende gør sig bekendt med indholdet på hjemmesiden.

Det ændrer ikke herved, hvis elhandelsvirksomhederne sender notitser til kunderne om, at fakturaen er tilgængelig på kundernes ”egen side”, fx via e-mail eller i Betalingsservice-oversigten. Hvis oplysningerne stadig kun kan tilgås på elhandelsvirksomhedernes hjemmeside, er oplysningerne ikke *kommet frem*.

Selv hvis notitser i Betalingsservice-oversigten, MobilePay-appen eller lignende gengav fakturaen i sin helhed, ville meddelelsen ikke være *kommet frem* til kunderne, fordi Betalingsserviceoversigten og MobilePay-appen ikke er påregnelige befordringsveje. Dette skyldes, at de færreste forbrugere efter Forbrugerombudsmandens opfattelse vil forvente at få vigtig kommunikation om aftaleforholdet via Betalingsserviceoversigten eller MobilePay-appen. Det gælder særligt for kunder, der anvender automatiske betalingsløsninger, der ofte netop vælges, fordi kunderne ikke ønsker at bruge tid på at gennemgå hver enkelt regning.

Det ændrer desuden ikke ved konklusionen, hvis kunderne ved aftaleindgåelsen aktivt skal vælge, om de vil betale via Betalingsservice eller MobilePay. Et tilvalg af disse løsninger betyder, at kunden ønsker automatisk betaling, men det kan ikke uden videre fortolkes som en accept af en særlig kommunikationsform.”

Varsling af aftaleændringer i fakturaen

Forbrugerombudsmanden henviser til Forbrugerombudsmandens orienteringsbrev af 28. maj 2024 til Green Power Denmark.

Af brevet fremgår det bl.a.:

3.2. Aftaleretlige påbud

Da selskabet under sagen oplyste, at alle aftaleretlige påbud som fx varsler om aftaleændringer eller opsigelser blev sendt via brev eller e-mail, har Forbrugerombudsmanden ikke behandlet denne del af sagen nærmere.

Generelt er det dog Forbrugerombudsmandens vurdering, at sådanne meddelelser som udgangspunkt ikke vil have virkning over for kunderne, hvis de blot tilgængeliggøres på kundernes "egen side", i Betalingsserviceoversigter, i MobilePay-applikationen eller lignende utraditionelle kommunikationsveje, fordi meddelelserne efter almindelige aftaleretlige regler ikke er *kommet frem* til kunderne.

Aftalevilkår, der tillader sådanne kommunikationsveje ved aftaleretlige påbud vil efter omstændighederne kunne tilsidesættes i medfør af aftalelovens § 38 c, jf. § 36.

Der findes særlovgivning, som inden for en række brancher fastsætter krav til nogle typer af aftaleretlige påbud, fx varsler om aftaleændringer.⁴ Hvor sådanne regler er udstedt på bekendtgørelsesniveau, skal de efter Forbrugerombudsmandens opfattelse tolkes som nogle yderligere betingelser, som de erhvervsdrivende skal overholde *ud over* aftalerettens regler om påbuds fremkomst. De erhvervsdrivende har altså ikke automatisk overholdt aftalelovens regler, blot fordi de overholder varslingsregler i en bekendtgørelse.⁵

Med henvisning hertil er det Forbrugerombudsmandens vurdering, at en faktura er en utraditionel kommunikationsvej. Forbrugerne forventer efter Forbrugerombudsmandens opfattelse ikke at få vigtig kommunikation om aftaleforholdet i sine fakturaer.

Begrebet "lignende individuel kommunikation"

Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse er det væsentligt for, at en kommunikationsform kan anses for at være *individuel kommunikation*, at der er tale om en kommunikationsform, som sikrer, at meddelelsen kommer frem til den enkelte kunde og inden for kundens rådighedssfære. Derudover skal der være tale om en kommunikationsform, som kunden med rimelighed vil kunne forudse anvendt. Klassiske eksempler på individuel kommunikation er brev og e-mail.

⁴ Se fx bekendtgørelse nr. 2648 af 28. december 2021 om elhandelsvirksomhedernes opgaver og forpligtelser i forbindelse med levering af elektricitet til elkunder § 4.

⁵ Forbrugerombudsmanden fører pt. en retssag om dette spørgsmål på det forsikringsretlige område. Vi vil offentliggøre resultatet på vores hjemmeside, når sagen er afsluttet.

Et eksempel på anvendelse af lignende individuel kommunikation kan efter Forbrugerombudsmandens opfattelse være anvendelse af offentlige digitale postkasser som f.eks. e-boks.

Derimod kan en kundes "egen side" på elhandelsvirksomhedens selvbetjeningsløsning efter Forbrugerombudsmandens opfattelse ikke anses for en lignende individuel kommunikationsform.

Kundernes "egen side" er uden for kundernes rådighedssfære, fordi det er selskabet, der har rådigheden over hjemmesiden og dens indhold. Selvom det er teknisk muligt for kunderne at tilgå hjemmesiden, har kunderne ikke selv valgt, at der skal oprettes en personlig digital postkasse på virksomhedens hjemmeside, og det kan ikke forventes, at kunderne løbende gør sig bekendt med indholdet på hjemmesiden.

- 0 -

Med venlig hilsen

Mads Laurberg Pedersen
Specialkonsulent

Energistyrelsen (ens@ens.dk)
 med kopi til Jesper Gerdstrøm (jge@ens.dk)

Dok. 316000
 30. oktober 2024

Høringssvar - Bekendtgørelser der gennemfører elmarkedsdirektivet

Forbrugerrådet Tænk har modtaget høring over bekendtgørelser, der gennemfører elmarkedsdirektivet. Vores bemærkninger til bekendtgørelserne fremgår nedenfor.

Bekendtgørelse om elhandelsvirksomhedernes opgaver og forpligtelser i forbindelse med levering af elektricitet til elkunder (elleveringsbekendtgørelsen)

Forbrugerrådet Tænk er med de seneste års afsløringer på elmarkedet, igen og igen blevet bekræftet i de store problemer på elmarkedet, som går ud over forbrugerne. Det er veldokumenteret, at der er adskillige selskaber, som fx ulovligt flytter kunder fra billige aftaler til meget dyre aftaler, som ulovligt tilbageholder forbrugernes tilgodehavender, som skjuler store dele af forbrugerprisen på alenlange gebyrister eller som bedriver aggressivt og ulovligt telefonsalg.

De uanstændige selskaber ødelægger hele branchens ry og rygte, og så gør de det meget usikkert at navigere i markedet som forbruger, fordi det bliver svært for forbrugerne at skelne de ærlige aktører fra de uærlige aktører på markedet. Elektricitet er et basalt forbrugerprodukt, og derfor skal forbrugerbeskyttelsen på elmarkedet være tilstrækkelig.

Forbrugerrådet Tænk hilser nyudstedelsen af elleveringsbekendtgørelsen velkommen, da det er brug for at markante ændringer for at øge forbrugerbeskyttelsen på elmarkedet, herunder større gennemsigtig i produkter, priser mm. Vi støtter generelt set den nye bekendtgørelse, men vi har en række tekstnære bemærkninger, som i vores øjne vil øge forbrugerbeskyttelsen yderligere på elmarkedet.

§ 3 og § 4

Forbrugerrådet Tænk støtter ændringerne, men vi har en række opfølgende bemærkninger og justeringsforslag.

Elaftaler skal være gennemsigtige og ensartede med hensyn til priselementer

Da elektricitet er et basalt forbrugerprodukt, er det vitalt, at forbrugeren ved indgåelse af en elkontrakt får alle relevante informationer oplyst og dette på en gennemsigtig og klar forståelig vis. Vi mener derfor, at det er meget positivt, at der i § 3 bl.a. specificeres og skærpes, at alle priselementer skal oplyses klart og tydeligt, herunder at tillæg til spotmarkedsprisen skal oplyses særskilt i øre pr. kWh.

Vi oplever desværre, at der er en del elhandelsselskaber, der ikke tydeligt oplyser om deres priselementer på deres hjemmesider, i deres markedsføring og på elregningen. Det går ud over forbrugerne, der har svært ved at gennemskue selskabernes priser og produkter og foretage sammenligninger på tværs af selskaber. Vi mener derfor, at det kun skal tilladt for elhandelsvirksomheder at opkræve abonnement, spottillæg i øre pr. kWh og betalingsgebyrer for deres dynamiske elpriskontrakter. Alle selskabernes omkostninger skal være inkluderet deri for at sikre en standardiseret og forståelig måde at oplyse priser på.

I tillæg til ændringerne i § 3, stk. 1 foreslår Forbrugerrådet Tænk, at der bør indføres skriftlig aftaleindgåelse ved indgåelse af elkontrakter og to-faktor-godkendelse. Vi foreslår konkret, at der skal anvendes MitID til at bekræfte indgåelse af alle elkontrakter, herunder hvis kontrakten indgås via mellemmand, fjernsalg, telefonsalg eller lignende. Anvendelsen af MitID er en del af danskernes hverdag, og forbrugerne er vant til at godkende selv små køb med betalingskort på internettet med MitID. Vi mener, at anvendelsen af MitID også bør gælde indgåelse af en ny eller ændret elaftale hos forbrugerens eksisterende elhandelsselskab. Ved at blive forelagt kontrakt med alle priselementer, vil forbrugeren kunne granske aftalen og se, at den lever op til det lovede, inden aftaleindgåelsen godkendes med MitID.

I dag kan man skifte en anden persons elseskab via internettet, hvis man blot har deres navn, adresse og CPR-nummer. Brancheorganisationen Green Power Denmark har også peget på, at adskillige elkunder har oplevet, at de uden deres vidende og imod deres ønske har fået et nyt elhandelsselskab.¹ Forbrugerrådet Tænk mener, at det bør slet ikke kunne lade sig gøre, at elhandelsselskaber kan indgå aftaler med forbrugerne uden deres underskrift og klare samtykke. Det understreget behovet for skriftlig aftaleindgåelse og anvendelse af MitID ved indgåelse af elaftaler.

Et vigtigt opmærksomhedspunkt i den sammenhæng er ikke-digitale forbrugere, der er fritaget for at bruge MitID, men det bør kunne håndteres. Dog kan nogle af disse ikke-digitale borgere være særligt sårbare over for telefonsælgere, hvorfor de skal beskyttes på en anden tilstrækkelig vis. Det kunne fx løses ved, at det ikke er tilladt at indgå aftaler over telefon med ikke-digitale forbrugere, hvorfor disse forbrugere skal modtage et tilbud skriftligt med posten, som de efterfølgende skriftligt skal bekræfte indgåelsen af, før kontrakten er gyldig. Alternativt kan der søges inspiration i kommunikationen mellem den offentlige sektor og ikke-digitale borgere.

Skjulte gebyrer skal forbydes

Ydermere har Forbrugerrådet Tænk indblik i, at adskillige elhandelsselskaber skjuler dele af abonnementsprisen eller diverse tillæg langt væk på gebyrsider, hvor man som forbruger for det første skal vide, hvad man kigger efter, og dertil selv lave et kompliceret regnestykke for at regne ud, hvad det vil betyde for den samlede pris. Helt generelt ser vi mange elseskaber bruge gebyrer under komplicerede navne som "nethåndteringsgebyr", "tidsdifferentieret netadministrationstillæg til nettariffen" eller "netadministrationsopkrævningsabonnement". Disse skjulte gebyrer kan udgøre en ret stor del af den samlede forbrugerpris, og derfor bør det forbydes at anvende disse vildledende gebyrer, så alle omkostninger inkluderes i elhandelsselskabernes abonnement og spottillæg pr. kWh. Det sikrer, at forbrugerne tryggere og lettere kan gennemskue elhandelsselskabernes priser og foretager sammenligninger på tværs af selskaberne.

Forbud mod gennemsnitspriser i markedsføringen

Forbrugerrådet Tænk oplever, at adskillige elhandelsselskaber markedsfører deres elprodukter med timeafregnede priser ved at vise "gennemsnitlige kWh-priser" som er tidligere, historiske priser. Udfordringen ved dette er, at dette intet fortæller om, hvad forbrugeren i fremtiden kommer til at betale for sin strøm. Gennemsnitspriser baserer sig på bagudrettede timebaserede spotpriser og ignorerer elkundens eget specifikke forbrug, som har stor indflydelse på den endelige elpris. Derudover er det meget forskelligt, hvordan elhandelsselskaber beregner gennemsnitspriserne. Det kan være den sidste måneds elpriser eller andre vilkårlige perioder. Resultatet er, at det for forbrugeren bliver umuligt sammenligne elaftaler på tværs, og dermed hvilket selskab der er billigst. Det bør derfor kun være tilladt for elhandelsvirksomheder at markedsføre deres dynamiske elaftaler med prisoplysningerne nævnt i jf. § 3, dvs. deres abonnement, spottillæg og evt. betalingsgebyrer.

Betegnelser for elprodukter, priser og gebyrer skal standardiseres

Forbrugerrådet Tænk mener, at elhandelsselskabernes forskellige betegnelser for deres elprodukter, priser og gebyrer forvirrer og vildleder forbrugerne. Blandt andet fordi sammenlignelige produkter navngives forskellige på tværs af selskaber. Desuden kan produktnavne som "flex-el", "variabel el", "grøn el", "timebaseret el" osv. skabe forvirring om, hvordan elforbruget bliver afregnet og produktets klimaafttryk. Endelig bruges forskellige begreber om prisen på elbørsen i form af fx "rå elpris", "spotpris", "markedspris", "timepris" eller lignende, hvorfor der også i dette henseende bør fastsættes regler om en begrebsrensning. Udfordringen med disse betegnelser gælder både på elpris.dk samt i elhandelsselskabernes egen markedsføring og på deres hjemmesider. Der er påbegyndt et arbejde med

¹ <https://greenpowerdenmark.dk/nyheder/pas-paa-skruppelloese-elleverandoerer>

at ensarte begreber af Energistyrelsen. Vi mener, at dette arbejde skal sættes op i tempo, så der hurtigst muligt kan ske en standardisering af betegnelserne på elmarkedet, som derefter skrives ind i lovgivningen.

Balanceringsomkostninger, oprindelsescertifikater eller lignende skal være indeholdt i de kendte priselementer

Endelig mener Forbrugerrådet Tænk, at alle omkostninger til balanceringsomkostninger, indkøb af oprindelsescertifikater eller lignende bør være indeholdt i de kendte priselementer i form af abonnementsprisen eller spottillægget i øre pr. kWh i dynamiske elpriskontrakter. Vi mener, at disse omkostninger ikke skal kunne være variable eller tillægges oveni i elprisen af elhandelsselskabet ud over disse faste prisparametre. I dag har vi kendskab til, at elhandelsselskaber løbende ændrer deres balanceringsomkostninger og tillæg for indkøb af oprindelsescertifikater uden at forbrugerne varsles.

Vi anerkender, at fx balanceringsomkostninger kan variere fra selskab til selskab, men det bliver meget uigennemsigtigt for forbrugeren og umuligt at sammenligne på tværs af selskaber, hvis disse omkostninger ikke er indeholdt i de kendte prisparametre (dvs. abonnementspris og spottillæg i øre pr. kWh). Derfor ønsker vi, at lovgivningen om, hvordan elpriser skal oplyses sikrer, at et elhandelsselskab ikke kan angive sit dynamiske elprodukts pris som fx "indkøbspris + 5 øre i tillæg pr. kWh", hvis elhandelsselskabets indkøbspris fx er 10 øre højere end selve prisen på elbørsen. Mange elhandelsselskaber oplyser deres priser som fx "indkøbspris + tillæg", og det hjælper dermed ikke forbrugerne, hvis indkøbsprisen varierer for selskaberne. Hvis ikke den nuværende § 3 sikrer dette, anmoder vi om, at § 3 justeres i henhold til vores ønske.

§ 5

Forbrugerrådet Tænk støtter forslaget. I dag er det blandt andet et velkendt problem, at det ikke er alle priselementer, herunder abonnement, spottillæg i øre pr. kWh og evt. betalingsgebyrer for deres dynamiske elpriskontrakter, der altid oplyses. Dermed kender forbrugeren ikke alle priselementer og har ikke mulighed for at kontrollere, om det lever op til det lovede.

Forbrugerrådet Tænk mener derfor, at det er meget positivt, at alle relevante informationer om produktet, herunder alle priselementer skal oplyses i et resume, inden elkontrakten indgås eller forlænges. For at have den ønskede effekt er det dog vigtigt som nævnt i vores bemærkninger til § 3 og 4, at indgåelsen af kontrakten skal bekræftes med MitID.

§ 6

En ændring af en elaftales pris og vilkår kan have stor økonomisk betydning for forbrugeren, og Forbrugerrådet Tænk har konstateret adskillige eksempler, hvor elkunders elaftaler er blevet meget dyrere uden, at elkunderne var bekendt med dette. Derfor er det vigtig og helt basal forbrugerbeskyttelse med klare regler for, hvordan og hvornår en forbruger varsles om ændringer i en elaftale.

Forbrugerrådet Tænk finder det meget positivt og en forbedring af forbrugerbeskyttelsen, at § 6, stk. 3 ændres, så ændringer til ugunst for elkunderne kun kan varsles ved individuel kommunikation, som fx en e-mail, og ikke længere via en faktura. Vi har set adskillige eksempler på, at store prisændringer varsles på fx s. 5 i en faktura. I den sammenhæng vil vi også henvise til, at Forbrugerombudsmanden i en nylig afgørelse om et elhandelsselskab har fastslået, at et varsel i en faktura ikke er tilstrækkeligt, da et varsel skal være klart og forståeligt, jf. gennemsigtighedskravene i aftaleloven.² Forbrugerombudsmanden uddyber også lovgrundlaget om ensidige ændringer i aftaler, herunder hvordan det sikres, at disse ændringsvilkår ikke er ugyldige. Forbrugerombudsmanden beskriver bl.a., at erhvervsdrivende skal være forpligtet til at give forbrugeren et *individuel varsel om ændringerne* i rimelig tid, inden de træder i kraft. Vi mener derfor, at ændringen i § 6, stk. 3 sikrer dette også er tilfældet på elmarkedet, og ændringen er nødvendig for at sikre en basal forbrugerbeskyttelse på elmarkedet.

Vi vil i den forbindelse bemærke, at vi ikke finder det acceptabelt, hvis elhandelsselskaber kan efterkomme ændringen i kravet om at varsle ugunstige ændringer i elaftaler via individuel kommunikation gennem fx beskeder på deres selvbetjeningsløsninger, som fx en såkaldt "Min Side" eller lignende. Hvis ikke, at de foreslåede ændringer om, at der skal være "individuel kommunikation" tager højde herfor, anmoder vi om,

² <https://forbrugerombudsmanden.dk/nyheder/forbrugerombudsmanden/pressemeddelelser/2024/20240917modstroem-har-uberettiget-aendret-prisen-paa-kunders-elaftaler-og-overtraadt-vildledningsforbuddet/>

at det justeres, så denne form for varsling via selvbetjeningsløsninger eller en såkaldt "Min Side" ikke lever op til kravet i § 6, stk. 3.

Tydelig oplysning af ændringer af pris eller vilkår i et varsel

I forhold til selve varslet af ændringer til ugunst for elkunden mener Forbrugerrådet Tænk, at der i § 6 skal indføres, at varslet tydeligt skal oplyste de helt konkrete ændringer for elkunden i et klart og forståeligt sprog. Konkret foreslår vi, at det bliver et krav, at ændringer i priselementer eller vilkår skal oplystes som "før" og "fremover", så forbruger let kan gennemskue, at fx abonnementsprisen stiger fra 10 kr. til 20 kr. eller spottillægget i øre pr. kWh stiger fra 10 øre til 20 øre. Dette er velkendt praksis på andre forbrugsområder, hvorfor det også skal være tilfældet på elmarkedet. Hvis der foretages ændringer i vilkår, mener vi, at der tilsvarende skal være en tydelig oplysning af "før" og "fremover" med forklaring af, hvilken betydning vilkårsændringen har for forbrugeren. Denne oplysning vil øge forbrugernes evne til let at gennemskue prisændringer eller ændringer i vilkår. Der kan også med fordel hentes inspiration i det i § 5 omtalte kontraktresumé, så forbrugeren ved ændringer tydeligt og let kan gennemskue ændringerne.

Samtykke og godkendelse af skift af elaftale for alle elaftaler

Hvad angår skift til en dynamisk elpriskontrakt jf. § 6, stk. 7 mener Forbrugerrådet Tænk, at alle overflytninger af elkunder fra én elaftale til en anden, skal kræve elkundens samtykke og godkendelse med MitID (se også vores bemærkninger til § 3 og 4), og dermed ikke blot ved overgangen til en dynamisk elpriskontrakt. Vi mener ydermere, at ved overgangen fra introtilbud til et andet elprodukt, skal forbrugeren varsles i tilstrækkelig tid, så aftalen kan opsiges inden overgang. Vi oplever, at mange forbrugere kommer i klemme, fordi de i god tro indgår en elaftale som et introduktionstilbud, men senere overflyttes til en markant dyrere elprodukt efter udløb af introduktionstilbuddet. Vi mener derfor, at forbrugerne altid skal varsles i tilstrækkelig tid forud for overgangen til fra et elprodukt til et andet, og det er i vores øjne ikke tilstrækkeligt, at det står i vilkårene for fx et introduktionstilbud, at man som elkunde automatisk overgår til et andet og meget dyrere elprodukt ved udløb af introduktionsperioden. Varslet skal i vores øjne indeholde en klar oplysning af den nuværende og nye elaftale, så forbruger let kan gennemskue forskellen med det nuværende elprodukt og det nye elprodukt i forhold til alle relevante priselementer (også jf. vores bemærkninger til § 3 og 4 ovenfor).

Nye varslingsregler om ændringer i net- og systemydelser

Den nye § 6, stk. 6 implementerer stemmeaftalen om robuste rammer for elnetvirksomhedernes økonomi af fra juni 2024, hvor aftalepartierne er enige om at forkorte elhandelsvirksomhedernes varslingsperiode ved tariffstigninger, så elkunderne i fremtiden som minimum skal varsles én måned inden en stigning i nettatarifferne frem for de gældende regler med minimum tre måneders varsel.

Forbrugerrådet Tænk støtter den valgte udformning af varslingsreglen i § 6, stk. 6, da der med den valgte udformning tages højde for de valgmuligheder, som engrosmodellen giver elhandelsvirksomheder for enten at viderefakturere betalingen for net- og systemydelser uændret eller alternativt lade betalingen indgå som en del af den samlede regning. For Forbrugerrådet Tænk er det vigtigt, at den øvrige forbrugerbeskyttelse om tre måneders varsel for øvrige prisændringer ikke forringes, og det mener vi, at denne foreslåede udformning i § 6, stk. 6 sikrer.

Varsel om ændringer i prisen på elaftaler, hvor prisen er fast i en periode, fx et kvartal

På elmarkedet findes elaftaler, hvor elprisen er fast i en måned, et kvartal eller længere tid, men løbende ændres. For så vidt angår såkaldte "kvartalsaftaler" er prisen fast i et kvartal ad gangen og ændrer sig løbende, når et nyt kvartal starter. Metoden for udregningen af den faste pris, der tilbydes i en kortere tidsperiode, er uklar for forbrugerne.

Vi har indtryk af, at det er markedspraksis ikke at varsle om prisændringer fra kvartal til kvartal, og som kan have stor økonomisk betydning for forbrugerne, da prisen kan stige meget fra kvartal til kvartal. Uden et varsel om den nye pris i et nyt kvartal orienteres elkunderne ikke om prisen, de betaler, og de har ikke mulighed for at handle på, om de ønsker at forblive på kvartalsaftalen ud fra den nye pris i det nye kvartal. Vi har indtryk af, at elhandelsselskaberne fastsætter en kvartalspris, der dækker selskabets risiko ved uventede prisstigninger, men forbrugeren ikke varsles om den nye kvartalsvise pris, er disse kvartalsvise produkter mere eller mindre er risikofrie for elhandelsselskaberne at udbyde, og metoden for udregningen af prisen er uklar for forbrugerne.

Forbrugerrådet Tænk mener derfor, at elleveringsbekendtgørelssen bør justeres, så elkunderne altid varsles om disse løbende prisændringer i elprodukter, hvor prisen er fast i en kortere periode, fx kvartalsvise aftaler. Varslet skal foretages forud for hver eneste kvartalsvise prisændring, så elkunderne har mulighed for at tage stilling til, om de ønsker at forblive på produktet, hvis prisen stiger kraftigt i et nyt kvartal. Hvis realiseringen af vores ønske herom kræver ændringer i § 3 eller andre steder i elleveringsbekendtgørelsen, anmoder vi om, at dette foretages.

§ 8-12

Forbrugerrådet Tænk er positive over for ændringerne, men vi mener, at der mulighed for at skabe endnu større gennemsigtighed for forbrugerne i deres elforbrug.

Fakturaer skal sendes via e-mail eller ved anden individuel kommunikation

Forbrugerrådet Tænk mener, at det tydeligt skal præciseres i elleveringsbekendtgørelsen, at alle fakturaer skal modtages på e-mail eller ved anden individuel kommunikation i overensstemmelse med elmarkedsdirektivet. Vi mener ikke, at det er ikke tilstrækkeligt at fremsende en faktura udelukkende via betalingservice eller elhandelsvirksomhedernes egne online selvbetjeningsløsninger. Fakturaer skal i vores øjne altid fremsendes ved e-mail eller anden individuel kommunikation.

En mere forståelig og standardiseret elregning, der muliggør sammenligning

På et mere generelt plan mener Forbrugerrådet Tænk, at der skal igangsættes et samarbejde mellem relevante myndigheder, Forbrugerrådet Tænk og branchen om en mere forståelig og standardiseret elregning for at skabe større gennemsigtighed. Forbrugernes elregninger indeholder i dag mange begreber, der er svære at forstå, og samtidig viser regningen blot en gennemsnitspris for den el, der er brugt i regningens periode. Vi mener, at det skal skærpes, at elregningen skal indeholde de vigtigste nøgleoplysninger, herunder spottillæg i øre per kWh, abonnementspris mv., der muliggør reel sammenligning på tværs af elselskaberne. Vi mener, at Energistyrelsen skal være tovholder på dette arbejde for en mere forståelig og standardiseret elregning på tværs af elhandelsselskaberne.

Giv forbrugerne ret til indsigt i alle data om deres eget elforbrug

Forbrugernes elregninger indeholder i dag mange begreber, der er svære at forstå, og samtidig viser regningen blot en gennemsnitspris for den el, der er brugt i regningens periode. Når man tydeligt kan se, hvad benzin koster i dag og sammenligne med, hvad den kostede i går, og man også kan anmode teleselskaber om fulde opkaldslistor med varighed og priser, mener vi, at det er problematisk, at man, når det kommer til elregningen, ikke kan efterse de data, der ligger til grundlag for elregningen.

Forbrugerrådet Tænk mener, at elselskaberne skal tilbyde en mulighed for, at kunderne kan holde øje med deres forbrug, fx ved at logge ind på en online selvbetjeningsløsning. Det ville skabe meget større gennemsigtighed for forbrugerne, hvis de kan se, hvor meget el de har brugt time for time og til hvilken pris, men også i forhold til de enkelte priselementer som gebyrer og tariffer, der varierer i løbet af døgnet 24 timer og imellem sommer og vinter. Samtidig vil de kunne kontrollere, om de betaler den aftalte pris til elselskabet i form af abonnement, spottillæg pr. kWh, de bruger.

Forbrugerrådet Tænk mener, at det bør være muligt for selskaberne at stille de detaljerede tal til rådighed for deres kunder, da de jo selv ligger inde med de nødvendige data, som de laver deres beregninger på baggrund af, og som i sidste ende bliver til elregningen. En selvbetjeningsløsning med detaljerede oversigter vil kunne skabe et større incitament til at bruge elektriciteten, når den er billigst, fordi forbrugerne vil kunne se på regningen efterfølgende, hvor mange penge de har sparet ved at ændre deres forbrug af el. Politikere, myndigheder og andre aktører efterspørger, at forbrugerne er fleksible, bruger el på de rigtige tidspunkter og fx lader elbilen op om natten. Vi mener, at forbrugerne i den sammenhæng skal have de nødvendige værktøjer til rådighed for at kunne gøre det i praksis, til at granske deres elforbrug løbende og til efterfølgende at se, om de så rent faktisk bliver belønnet for det økonomisk.

§ 13

Forbrugerrådet Tænk støtter den nye stk. 4 i § 13. Vi mener dog, at elkunderne også skal informeres ved anvendelse af e-mail eller lignende individuel kommunikation, hvis elhandelsvirksomheden opkøbes, fusionerer med en anden elhandelsvirksomhed eller lignende.

§ 14

Forbrugerrådet Tænk mener, at elhandelsvirksomheder i al kommunikation el elkunderne skal anføre oplysninger om elkundens rettigheder med hensyn til klageadgang til Ankenævnet på Energiområdet. Vi mener, at disse informationer også skal gives i al individuel kommunikation om fx ændringer i pris eller kontraktvilkår, jf. § 6.

§ 16 og 17

Forbrugerrådet Tænk mener, at der skal altid være mulighed for at betale for sit faktiske elforbrug hos alle elhandelsselskaber og ikke blot aconto. Dermed får forbrugerne valgfriheden.

Mange forbrugere betaler store acontobeløb forud til deres elhandelsselskaber. Herved agerer forbrugerne reelt rentefri bank for elhandelsselskaberne som det fx er set med elhandelsselskabet Velkommen, der har opkrævet urimeligt høje acontobeløb på tusindvis af kroner mere end kundernes reelle elforbrug. Derudover risikerer forbrugerne at miste deres store acontoforudbetalinger, hvis et elhandelsselskab går konkurs. Flere af de største aktører på markedet har gjort det muligt at vælge bagudbetaling for faktisk forbrug, så det er muligt.

Forbrugerrådet Tænk mener, at hvis en elhandelsvirksomhed anvender acontobetaling, skal det opkrævede acontobeløb være "rimeligt", og der må maksimalt opkræves en måneds acontobetaling forud. Herved bærer forbruger og elhandelsvirksomhed risikoen mere ligeligt. Begge dele om et rimeligt beløb og maksimalt en måneds aconto skal indføres i § 17.

§ 18

Forbrugerrådet Tænk støtter ændringerne, men vi har en række yderligere supplerende forslag.

Vi mener, at det er meget positivt, at perioden før en kunde modtager en slutfregning afkortes fra 6 til 4 uger i § 18, stk. 5. Vi anmoder dog om, at Energistyrelsen beder Energinet til at afklare, om det er teknisk muligt i forhold til DataHub at afkorte denne foreslåede periode på 4 uger yderligere, fx til 2 eller 3 uger. Vi mener, at perioden inden slutfregning skal være så kort som teknisk mulig, hvorfor vi anmoder om at få oplyst det kan lade sig gøre. Hermed sikres forbrugerne hurtigst muligt at få deres penge igen, hvis de har betalt for meget forud i aconto ved skift af elhandelsselskab. Ydermere er det positivt, at elhandelsselskaber skal beholde oplysninger om elkunderne til brug for tilbagebetaling, indtil dette har fundet sted.

Derudover mener vi, at det bør skærpes i § 18, stk. 5, at en slutfregning skal sendes til kunden ved anvendelse af e-mail eller lignende individuel kommunikation og ikke blot tilgængeliggøres via et elhandelsselskabs kundeorienteret selvbetjeningsløsning, som fx "Min Side" eller lignende. Dertil mener vi, at det skal skærpes, at udbetalingen af tilgodehavende skal ske automatisk og samtidig med modtagelsen af slutfregningen, jf. elforsyningsloven § 72 c, stk. 6.

Vi mener, at NemKonto-systemet skal være obligatorisk at bruge for tilbagebetaling af tilgodehavende, idet alle myndige borgere har en NemKonto, som er knyttet op på CPR-registeret. Hermed kan elhandelsselskaber ikke undskylde sig med, at de ikke har betalingsoplysninger på forbrugerne.

§ 20

Forbrugerrådet Tænk støtter præciseringen af, at en elhandelsvirksomhed ikke kan opkræve et skifterelateret gebyr hos en husholdningsforbruger.

Forbrugerrådet Tænk mener, at der i stk. 3, skal tilføjes, at gebyret også skal være *rimeligt* foruden at være *forholdsmæssigt*. Vi antager ydermere, at forbrugeren i denne sammenhæng generelt set er beskyttet af gebyrloven, hvilket Energistyrelsen anmodes om at bekræfte.

§ 22 og 23

Forbrugerrådet Tænk støtter ændringerne.

§ 32 og 33

Forbrugerrådet Tænk mener, at det er meget uklart, hvad der ligger i "god standard", "enkel" og "retfærdig" og "hurtig måde" i § 32, da det giver rum til fortolkning. Vi mener derfor, at der skal indføres tidsfrister. Vi

foreslår krav om et svar inden for fx 5 hverdage og en færdigbehandling inden for 30 dage, med mindre helt særlige forhold gør sig gældende.

Forbrugerrådet Tænk støtter præciseringen i § 32, stk. 2 og § 33, stk. 3 om, at en elhandelsvirksomhed ikke kan opsige et aftaleforhold eller afbryde leveringen af de grunde, som ligger til grund for elkundens indgivelse af en klage, som påklages til Ankenævnet på Energiområdet. Vi er enige i, at en klage ikke berører parternes kontraktretlige rettigheder og forpligtelser.

§ 34 og generelt om sanktioner på elområdet ved manglende overholdelse af lovgivningen

Forbrugerrådet Tænk mener generelt i forhold til sanktioner på elområdet, at de seneste års utallige mediehistorier og afgørelser fra Forsyningstilsynet, Forbrugerombudsmanden mfl. viser, at der er store udfordringer i forhold til at sikre de rette sanktioner, herunder tydelige hjemler hertil og effektiv håndhævelse i sidste ende.

I dag kan Forsyningstilsynet give påtaler, påbud eller i sidste ende bøder. Antallet af klager, politianmeldelser og historier i medierne viser dog, at de nuværende sanktionsmuligheder er utilstrækkelige til at modvirke, at nogle elhandelselskaber agerer uhæderligt og ulovligt. Brugen af bøder og politianmeldelser er efter vores opfattelse yderst begrænset.

Et eksempel på, at et elhandelsselskab kan bryde loven flere gange inden for kort tid uden reelle konsekvenser er følgende. Selskabet Modstrøm har ifølge Forsyningstilsynets afgørelse i 2023 overtrådt regler om slutfregning³, selskabet har ifølge Forbrugerombudsmandens nylige afgørelse i 2024 uberettiget ændret prisen på kunders elaftaler og overtrådt vildledningsforbuddet.⁴ I ingen af de to tilfælde står Modstrøm efter vores opfattelse til at få andet end påtaler eller påbud, og selskabet rammes ikke af yderligere sanktioner fx i form af bøder eller politianmeldelser. I stedet henvises forbrugerne til selv at indbringe en klage til Ankenævnet på Energiområdet, såfremt de ønsker at gøre eventuelle krav gældende. Hermed overlader myndighederne ansvaret til forbrugerne at få deres egne penge igen trods klare lovbrud. Det er urimeligt.

Stort behov for indførelse af princippet om eskalerende myndighedsudøvelse

Forbrugerrådet Tænk mener, at det er uacceptabelt, at der ikke er reelle sanktioner ved igen og igen at bryde lovgivningen, og det skal sikres, at det ikke sker. Vi mener, at sanktionerne på elområdet skal indrettes med princippet om **eskalerende myndighedsudøvelse**, således at der som altovervejende hovedregel anvendes en strengere sanktion i gentagelsestilfælde i forhold til den sanktion, som senest blev anvendt overfor virksomheden. Dette anvendes bl.a. på fødevareområdet. Princippet skal i vores øjne på elmarkedet indebære, at gentagne brud på al relevant lovgivning af elhandelsselskaberne, dvs. fx markedsføringsloven, elforsyningsloven, elleveringsbekendtgørelsen mv. samt alle tilhørende bekendtgørelser, fører til strengere sanktioner. Vi har desværre i dag en oplevelse af, at der sker lovbrud på forskellig vis, hvilket kun afstedkommer påtaler eller påbud fra Forsyningstilsynet eller andre myndigheder, men den samlede sum af lovbrud kan ikke bruges til fx at give en større sanktion fx en stor bøde, fordi der er tale om forskellige lovkomplekser.

Vi mener i forlængelse heraf, at der bør være mere effektiv kontrol fra Forsyningstilsynet, herunder større bøder og de rette hjemler til at sanktionere effektivt over for de selskaber, der ikke overholder lovgivningen. Ud fra princippet om eskalerende myndighedsudøvelse mener vi i grove tilfælde, at det skal være en mulighed at anvende en midlertidig eller permanent suspendering af muligheden for at tilknytte nye kunder i Energinets DataHub, hvor der er krav om, at selskabet retter op og dokumenterer dette på en måned, hvor suspenderingen har virkning. Det bør derfor i grove tilfælde være muligt at fratage retten til at drive elhandel. Det er nødvendigt for at sikre forbrugertilliden på elmarkedet.

Elleveringsbekendtgørelsen skal have et særskilt kapitel om strafbestemmelser og sanktioner

På baggrund af vores generelle betragtninger om de manglende sanktioner på elmarkedet har Forbrugerrådet Tænk følgende konkrete betragtninger om sanktionsbestemmelser i elleveringsbekendtgørelsen.

³ <https://forsyningstilsynet.dk/nyheder/2023/nov/slutfregning>

⁴ <https://forbrugerombudsmanden.dk/nyheder/forbrugerombudsmanden/pressemeddelelser/2024/20240917modstroem-har-uberettiget-aendret-prisen-paa-kunders-elaftaler-og-overtraadt-vildledningsforbuddet/>

Forbrugerrådet Tænk mener, at det ud fra den nuværende beskrivelse i § 34 er uklart, hvordan Forsyningstilsynet fører tilsyn med elhandelsselskabernes manglende overholdelse af bestemmelserne i elleveringsbekendtgørelsen og især hvilke konkrete sanktioner, der kan tages i brug ved manglende overholdelse af de konkrete bestemmelser i bekendtgørelsen. I og med at straffebestemmelserne ikke er uddybet og direkte henvist, så finder vi det vanskeligt at vurdere, hvilke sanktioner der kan finde anvendelse ved overtrædelse af de konkrete paragraffer i bekendtgørelsen. Forbrugerbeskyttelsen er mangelfuld uden klare sanktionsbestemmelser.

Derfor mener Forbrugerrådet Tænk, at der skal være et særskilt kapitel om straffebestemmelser og sanktioner i elleveringsbekendtgørelsen for at håndtere dette. I afsnittet skal straffebestemmelserne være uddybet og direkte henvist, så der ikke er tvivl om, hvilke overtrædelser der fører til hvilke sanktioner. Derudover skal princippet om eskalerende myndighedsudøvelse indskrives. Det nye kapitel i bekendtgørelsen skal indeholde konkrete sanktionsbestemmelser, herunder tydeligt fremhæve sanktionerne eksplicit, som det kendes fra andre bekendtgørelser. Vi anmoder om at få kapitlet om straffebestemmelser i elleveringsbekendtgørelsen sendt til kommentering.

Forbrugerrådet Tænk mener i forhold til sanktioner konkret, at der er et stort behov for at indføre bødestraf og strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af bestemmelserne i elleveringsbekendtgørelsen, hvilket er muligt at fastsætte jf. elforsyningsloven § 88.

Behov for at efterse sanktioner og straffebestemmelser på elområdet

Vi anmoder om, at Energistyrelsen samler de relevante myndigheder og kommer med samlet bud på at sikre de rette sanktioner på elmarkedet, herunder tydelige hjemler hertil og effektiv håndhævelse. Særligt ønsker vi, at Forsyningstilsynet inddrages tæt for at sikre, at tilsynsmyndigheden får de rette hjemler og sanktionsmuligheder. Forbrugerrådet Tænk ønsker også at blive inddraget i dette arbejde. I den sammenhæng skal princippet om eskalerende myndighedsudøvelse samt muligheden for bødestraf og strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel jf. elforsyningslovens § 88 indføres for al relevant lovgivning, der regulerer forholdet mellem elkunder og elhandelsvirksomheder.

Forbrugerne skal have en uvildig portal til at sammenligne produkter og priser

Forbrugerrådet Tænk vil derudover bemærke, at der i årevis har været problemer med elpris.dk, som vi kan forstå er under udbedring af Forsyningstilsynet. Vi mener, at det er meget vigtigt for en reel konkurrence mellem elhandelsselskaberne, at forbrugerne har en uvildig portal til at sammenligne de mange elhandelsselskabers produkter og priser.

Derudover er det veldokumenteret, at der findes adskillige tvivlsomme tredjepartssammenligningssider, der tilbyder forbrugeren at finde den billigste elaftale, men som snarere blot er hjemmesider med reklamelinks, dvs. affiliate marketing. Dette har flere brancheaktører talt åbent om.⁵

Derfor finder Forbrugerrådet Tænk, at det er vitalt, at deres snarest muligt etableres en uvildig og troværdig elprisportal, som sikrer forbrugerne et reelt overblik over elhandelsselskabernes produkter og priser, og som samtidig sikrer den reelle konkurrence mellem selskaberne.

Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler og bekendtgørelse om Forsyningstilsynets overvågning af det indre marked for el og naturgas m.v. (overvågningsbekendtgørelsen)

Forbrugerrådet Tænk støtter ændringerne i bekendtgørelsen.

Elnettet skal markant udbygges i de kommende år, og netforstærkningen kan blive meget omkostningsfuld. Derfor er det relevant at afdække muligheder i markedsbaseret anskaffelse af fleksibilitet som alternativ til en netforstærkning. I den sammenhæng støtter vi, at Forsyningstilsynet som uafhængig tilsynsmyndighed løbende foretager og offentliggør en vurdering hvert andet år af netvirksomhedernes anskaffelse af fleksibilitetydelser i henhold til de i § 2 omtalte principper og metoder.

Vi står til rådighed i tilfælde af spørgsmål til vores høringssvar.

⁵ <https://jyllands-posten.dk/indland/ECE17053016/det-vrimler-med-sammenligninger-af-tilbud-paa-el-men-der-er-etproblem/>

Venlig hilsen

Karin Breck
Politisk chef

Christian Sand
Forbrugerpolitisk seniorrådgiver

Til Energistyrelsen
(j.nr. 2023-12235)

Sendes pr. e-mail til ens@ens.dk og c.c. til ige@ens.dk

Forsyningstilsynets høringssvar – høring over bekendtgørelser der gennemfører elmarkedsdirektivet

29. oktober 2024

Energistyrelsen har den 30. september 2024 sendt udkast til høring over fem bekendtgørelser:

J.nr.: 24/02312
STRO

- Elleveringsbekendtgørelsen
- Overvågningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler
- Netvirksomhedsbekendtgørelsen
- Nettilslutningsbekendtgørelsen

Forsyningstilsynet har følgende bemærkninger til høringen over udkast til bekendtgørelser:

Ad Elleveringsbekendtgørelsen

Forsyningstilsynet bemærker indledningsvist, at både direktivet (DIR 2019/944) og ændringsdirektivet (DIR 2024/1711) har til formål at styrke forbrugerbeskyttelsen, mens udkastet til revideret elleveringsbekendtgørelse på visse områder ikke i tilstrækkelig grad fremmer denne beskyttelse.

Forsyningstilsynet mener blandt andet, at udkastet ikke fuldt ud implementerer reglerne om prisspecifisering samt oplysningsforpligtelserne over for forbrugerne, herunder udkastets regler om kravene til aftaleindgåelse. Forsyningstilsynet henviser i den forbindelse til formålsbestemmelsen i § 1, stk. 1, i lov om elforsyning, hvoraf det fremgår, at lovens formål er at sikre, at landets elforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til blandt andet forbrugerbeskyttelse.

Forsyningstilsynet fremhæver i det følgende de områder, hvor der vurderes at være behov for at præcisere reglerne yderligere. Forsyningstilsynet vurderer, at dette vil være nødvendigt for at sikre, at begge direktivers formål opfyldes fuldt ud til fordel for både forbrugere og elmarkedet som helhed.

FORSYNINGSTILSYNET

Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Telefon 4171 5400

Digital Post til os:
Send via virksomheder@forsyningstilsynet.dk
Send via borger@forsyningstilsynet.dk

§ 2

Bestemmelsen i § 2 vedrører definitioner, og kunne derfor med fordel forsynes med overskriften "*Definitioner*". Det ville fremme overskueligheden og gøre bekendtgørelsen mere læsevenlig.

Nr. 2):

§ 2, nr. 1) og 2) omtaler henholdsvis "elektricitetsleveringskontrakt" og "kontrakt om elektricitetslevering". Andre steder i bekendtgørelsen omtales det som "kontrakt/aftale om levering af elektricitet". Det bør sikres, at begreberne anvendes konsistent igennem bekendtgørelsen

Nr. 3):

I § 2, nr. 3) omtales betalingsanmodninger. Forsyningstilsynet finder det uklart, hvad der præcist menes med "betalingsanmodninger", hvad begrebet indebærer, og hvordan det skal vurderes om noget er en betalingsanmodning eller regning.

Terminologisk: I udkastet anvendes dels termen "faktura" (f.eks. i § 8, stk. 1 og § 9, stk. 1) og "regning" (bl.a. i § 2, nr. 3 og 4; i § 14; i § 18, stk. 5 og § 30, stk. 3, nr. 7). Er der tilsigtet nogen forskel i forståelsen/fortolkningen af to termer?

Nr. 4):

Forsyningstilsynet rejser spørgsmålet om, hvorvidt det kan være en indskrænkning, at nr. 4 anvender begrebet "elkunde", mens elmarkedsdirektivets art. 2, 1) c, 15 a omtaler "slutkunde". Definitionen af slutkunde i elmarkedsdirektivet er forskellig fra definitionen af en elkunde i lov om elforsyning. Elforsyningsloven indeholder ikke en definition af "slutkunde", og anvender heller ikke begrebet, hvorimod energiplysningsbekendtgørelsen (§ 2, stk. 1, nr. 2)) anvender en næsten identisk definition af "slutkunde".

Elmarkedsdirektivet definerer i artikel 2, nr. 3) en slutkunde som "*en kunde, der køber elektricitet til eget forbrug*", uden at fastsætte begrænsning på antal aftage-numre, en slutkunde kan råde over.

Det bemærkes endvidere, at elmarkedsdirektivet bruger termen "*leverandør*", mens elforsyningsbekendtgørelsen bruger termen "*elhandelsvirksomhed*".

Forsyningstilsynet bemærker også, at udkastets § 2, stk. 1, nr. 4) ikke er fuldt ud overensstemmende med ændringsdirektivets artikel 2, 1) nr. 15 a, idet formuleringen om "*kun kan skyldes skatter, afgifter samt net- og systemydelse, der viderefaktureres uændret til elkunden*." ikke svarer til det i ændringsdirektivet anførte om "*kun kan skyldes elementer, som leverandørerne ikke har fastsat, f.eks. skatter og afgifter*".

Nr. 5):

Forsyningstilsynet bemærker, at elforsyning i Danmark ikke længere er underlagt forsyningspligt, men derimod overgik til leveringspligt i 2016. Henset til dette, er brugen af termen "forsyningspligtig leverandør" er ikke et hensigtsmæssigt ordvalg.

FORSYNINGSTILSYNET
Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Telefon 4171 5400

Digital Post til os:
Send via virksomhederne.dk
Send via borger.dk

§ 3

Stk. 1, 2. pkt.

Udkastet til elleveringsbekendtgørelsen indeholder ikke nogen definition af "varigt medie", og henviser ikke til definitionen i forbrugeraftalelovens § 3, nr. 5. Forsyningstilsynet mener ikke, dette er hensigtsmæssigt.

Ved at udelade henvisningen til forbrugeraftalelovens § 8 og i stedet skrive dele af bestemmelserne direkte ind i elleveringsbekendtgørelsen, mistes den direkte forbindelse til definitionsafsnittet i forbrugeraftaleloven, der blandt andet rummer definitionen af "varigt medium"

Forsyningstilsynet er bekymret for, om den manglende definition af eller henvisning til hvad der forstås ved "varigt medie" eller "varigt medium" indebærer en risiko for, at forbrugere ikke sikres den fornødne adgang til at downloade eller opbevare kontraktmateriale, og dermed risikerer at miste adgangen til en indgået kontrakt i originalformat. Det skaber endvidere til usikkerhed om/manglende klarhed over, hvordan elhandelsvirksomheder skal efterleve reglen.

Stk. 3, nr. 2) Forsyningstilsynet finder, at det bør overvejes præciseret i udkastet, hvad "pristype" dækker over.

Det bør endvidere sikres, at der er indholdsmæssig sammenhæng mellem udkastets § 3. stk. 3, nr. 2), om angivelse af "Produktnavn og pristype", og § 5, stk. 2, nr. 2), om "En redegørelse for, hvorvidt prisen er fast eller variabel [...]", idet det i lighed med § 5, stk. 2, nr. 2), vil være nødvendigt, at det i § 3, stk. 3, nr. 2), kræves oplyst, om prisen er variabel eller fast.

§ 3, stk. 3, nr. 4), og § 5, stk. 2, nr. 1)

1. Det kunne – i lighed med indberetningsbekendtgørelsens §§ 5 og 6 – overvejes, at afsnittet "*Aftaler om levering af elektricitet*" systematiseres således, at der skelnes mellem de bestemmelser, der regulerer oplysninger om produkter med variable priser, og de bestemmelser, der regulerer oplysninger om produkter med faste priser, for at tydeliggøre, hvilke forpligtelser elhandelsvirksomhederne er undergivet.

2. Ændringsdirektivets (DIR 2024/1711) artikel 2, afsnit 4, litra c, har følgende ordlyd:

»1a. Forud for indgåelse eller forlængelse af en kontrakt som omhandlet i denne artikels stk. 1 modtager slutkunderne et resumé af de vigtigste kontraktvilkår og -betingelser på en fremtrædende måde og i et klart og koncist sprog. Resuméet fastsætter de rettigheder, der er omhandlet i artikel 10, stk. 3 og 4, og skal mindst indeholde følgende oplysninger:

- a) *den samlede pris og dens specificering*
[...]

Forsyningstilsynet vurderer, at kravet om "specificering af prisen" indebærer, at elhandelsvirksomheden er forpligtet til at give forbrugeren fuldstændig specificerede oplysninger om prisen. Det må betyde, at ingen del af prisen må efterlades uspecificeret.

Forsyningstilsynet bemærker, at uklarhed og usikkerhed om prisen kan føre til en svækket forbrugerbeskyttelse. Det understreger vigtigheden af at implementere tydelige krav til prisoplysninger med henblik på, at forbrugerne sikres den fornødne retsbeskyttelse og retssikkerhed ved indgåelse af aftaler om levering.

Forsyningstilsynet vurderer, at udkastets § 3, stk. 3, nr. 4, og § 5, stk. 2, nr. 1, [om "*Hvis den samlede pris ikke kan oplyses på forhånd, en klar og let forståelig angivelse af metoden til udregning af elprisen. Tillæg til spotmarkedsprisen skal oplyses særskilt i øre pr. kWh.*"] ikke i tilstrækkelig grad lever op til ændringsdirektivets artikel 2, afsnit 4, litra c, om en specificering af prisen.

Det fremgår ikke med tilstrækkelig tydelighed i udkastet, at elhandelsvirksomheden er forpligtet til at oplyse om "den samlede pris", idet der kun kræves "Hvis den samlede pris ikke kan oplyses [...]". Derfor bør det overvejes præciseret, at elhandelsvirksomheden skal oplyse om "den samlede pris og dens specificering", jf. ændringsdirektivets artikel 2, afsnit 4, litra c.

Det bør endvidere overvejes præciseret, at det kræves, at elhandelsvirksomheden skal specificere sin beregning af prisen, så det sikres, at forbrugeren modtager en fuldstændig og detaljeret opgørelse af, hvordan prisen er udregnet.

Det kan endvidere overvejes, at sikre systematisk og indholdsmæssig overensstemmelse mellem leveringsbekendtgørelsens regler og indberetningsbekendtgørelsens regler i videst mulige omfang, herunder indberetningsbekendtgørelsens § 4 om fælles regler for alle produkter, § 5, stk. 1 og 2, om indberetning af produkter med variable priser, og § 6, stk. 1 og 2, om indberetning af produkter med faste priser.

Det bemærkes, at elmarkedsdirektivets artikel 10 oplister en række krav til, hvad der skal angives i kontrakten. Forsyningstilsynet har noteret sig, at § 3, stk. 3, nr. 2 -3 i den gældende bekendtgørelse udgår i den opdaterede leveringsbekendtgørelse, og det samme gælder § 3, stk. 3, nr. 4)-9). Forsyningstilsynet bemærker i denne sammenhæng, at indholdet af de pågældende bestemmelser fremgår af artikel 10, nr. 3, litra b) og specificeres i litra c) i elmarkedsdirektivet:

3. Slutkunder har ret til en kontrakt med deres leverandør, idet der i kontrakten skal angives følgende:

[...]

b) hvilke ydelser der leveres og på hvilket kvalitetsniveau, samt tidspunkt for første tilslutning

c) hvilke typer vedligeholdsservice der tilbydes

d) hvordan aktuel information om gældende tariffer, vedligeholdelsesgebyrer og pakketilbudsprodukter eller -tjenesteydelser kan indhentes

e) kontraktens løbetid, betingelserne for fornyelse og opsigelse af kontrakten og ydelserne, herunder pakketilbudsprodukter eller -tjenesteydelser i forbindelse med disse tjenesteydelser, og hvorvidt det er muligt at opsiges kontrakten uden omkostninger

f) eventuel erstatning eller tilbagebetaling, hvis det i kontrakten fastsatte kvalitetsniveau ikke overholdes, herunder unøjagtig og forsinket fakturering

g) hvordan en procedure til udenretslig bilæggelse af tvister, jf. artikel 26, iværksættes

h) oplysninger om forbrugerrettigheder, herunder oplysninger om klagebehandling og alle de i dette stykke omhandlede oplysninger, som videreformidles ved fakturering og via elektricitetsvirksomhedernes websteder på en klar og letforståelig måde.

Der er således flere af de i elmarkedsdirektivet angivne informationskrav, der ikke kommer til at indgå direkte som en del af den opdaterede elleveringsbekendtgørelse, herunder litra b) og c). Det samme gælder "vedligeholdelsesgebyrer og pakketilbudsprodukter eller -tjenesteydelser" efter litra d) i elmarkedsdirektivet, samt betingelserne for fornyelse af kontrakt efter litra e), "herunder unøjagtig og forsinket fakturering" efter litra f) samt litra g)-h) i deres helhed.

4. § 3, stk. 4, i den gældende elleveringsbekendtgørelse indgår ikke i den ændrede elleveringsbekendtgørelse. Dette er ensbetydende med at henvisningen til forbrugeraftaleloven ikke længere vil indgå i elleveringsbekendtgørelsen, hvorved det bliver mindre tydeligt, at reglerne i forbrugeraftaleloven fortsat vil finde anvendelse i forhold til elleveringskontrakter til forbrugere. Forsyningstilsynet er af den opfattelse, at fjernelse af henvisningen til forbrugeraftaleloven vil indebære en svækkelse af forbrugers retsbeskyttelse, hvis det ikke samtidig sikres, at de relevante bestemmelser i forbrugeraftaleloven i behørigt omfang er indarbejdet i den nye elleveringsbekendtgørelse. Forsyningstilsynet mener derfor, at de informationer, der ifølge elmarkedsdirektivet og lov om forbrugeraftaler skal anføres i kontrakten, bør fremgå af den opdaterede elleveringsbekendtgørelse.

Forsyningstilsynet savner blandt andet, at følgende oplysninger fra § 8 i lov om forbrugeraftaler fremgår af den opdaterede § 3 i elleveringsbekendtgørelsen:

1. Oplysninger om onlinekommunikationsmidler efter § 8, stk. 1, nr. 3, i lov om forbrugeraftaler. Samme kommentar som ovenfor.
2. Oplysninger om fortrydelsesret efter § 8, stk. 1, nr. 11, 12 og 13, i lov om forbrugeraftaler. Forsyningstilsynet bemærker i denne sammenhæng, at der med fordel kunne indgå oplysninger om fortrydelsesret, da dette især er relevant for forbrugeraftaler.

3. Vilkår om betaling, levering, opfyldelse, det tidspunkt, hvor den erhvervsdrivende forpligter sig til at levere varen eller yde tjenesteydelsen, og, hvor det er relevant, den erhvervsdrivendes praksis for klagebehandling, jf. nr. 8. Forsyningstilsynet bemærker, at tidspunktet for leveringen af el er fraværende i udkastet. Det vurderes at være nødvendigt, at elkunden i kontrakten oplyses om, hvornår leveringen af el finder sted. Der henvises til direktivets (2019/944) artikel 10, afsnit 3, litra b, om "tidspunktet for første levering".
4. Købelovens mangelsregler kan finde anvendelse, jf. nr. 14. Forsyningstilsynet bemærker, at fjernelsen af henvisningen til forbrugeraftalelovens § 8, stk. 1, nr. 14, om købelovens mangelsregler, ikke er erstattet af en tilsvarende bestemmelse i udkastet, hvilket vurderes at føre til en væsentlig forringelse af forbrugerbeskyttelsen. Købelovens mangelsregler giver forbrugeren en række retsgarantier, herunder forholdsmæssigt afslag, ophævelse, ret til erstatning mv. Forsyningstilsynet vurderer, at fjernelse af henvisningen til købelovens mangelsreglers anvendelighed vil øge risikoen for urimelige vilkår i kontrakter og en svagere beskyttelse mod skjulte priser samtidig med, at det vil efterlade forbrugeren uden købelovens grundlæggende retsbeskyttelsesgarantier.
5. Oplysninger om betaling af rimelige omkostninger i tilfælde af tilbagetræden fra en aftale, hvis aftalens opfyldelse på forbrugerens udtrykkelige anmodning er påbegyndt inden fortrydelsesfristens udløb, efter § 8, stk. 1, nr. 15, i lov om forbrugeraftaler.

Forsyningstilsynet bemærker endvidere, at bekendtgørelsen med fordel kunne fastsætte krav til information om, hvilken aftale elkunder overgår til, i de tilfælde, hvor en elleveringsaftale automatisk skifter til en anden type aftale efter en afgrænset periode (for eksempel ved introduktionstilbud), eller andre tilbud/aftaler, hvor prisen afhænger af et afgrænset/begrænset forbrug.

For så vidt angår forbrugeraftalelovens § 8, stk. 1, nr. 5 og 6, vedrørende oplysninger om pris og udgifter bemærker Forsyningstilsynet, at bestemmelserne ikke i tilstrækkeligt omfang er indarbejdet i bekendtgørelsen. Der henvises bl.a. til de nugældende krav om "alle yderligere omkostninger [...] og enhver anden omkostning".

§ 3, stk. 3, nr. 5

Forsyningstilsynet finder det uhensigtsmæssigt, at der i § 3, stk. 3, nr. 5, kun nævnes "obligatoriske gebyrer", da bestemmelsen efter Tilsynets opfattelse burde omfatte alle gebyrer, og ikke kun de "obligatoriske".

§ 3, stk. 3, nr. 8)

Af hensyn til det fremtidige tilsynsarbejde, vurderer Forsyningstilsynet, at det vil være hensigtsmæssigt/nødvendigt, at få afklaret, om det oplysningskrav, bestemmelsen indeholder, vil kunne opfyldes af elhandelsvirksomheder ved at en kontrakt indeholder et link eller en henvisning til virksomhedens generelle forretnings- eller leveringsbetingelser, eller om betingelserne skal indgå i selve kontrakten og gives på et varigt medie?

Forsyningstilsynet kan være bekymrede for, om en adgang til alene at indsætte henvisninger eller links til forretningsbetingelser på virksomhedernes hjemmesider i tilstrækkelig grad imødegår risikoen for, at elhandelsvirksomheder kan foretage ensidige (og eventuelt uvarslede) ændringer i leverings- eller forretningsbetingelserne i kontraktperioden, idet oplysninger på en hjemmeside vil være underlagt virksomhedernes kontrol, og dermed vil kunne ændres løbende, uden at kunderne bliver eller er opmærksomme på ændringerne. Der er også en risiko for, at elkunder kan blive afskåret fra at kunne tilgå den version af en leverandørs forretningsbetingelser, der var gældende på tidspunktet for aftalens indgåelse.

§ 4

Forsyningstilsynet bemærker, at bestemmelsen ikke fastsætter krav til, hvordan oplysningerne efter § 3 skal gives. Forsyningstilsynet understreger i denne sammenhæng, at der med fordel enten kunne være et krav om skriftlighed eller at elkunden skal modtage oplysningerne, og gerne på et varigt medie. Det bemærkes i den forbindelse, at § 5 indeholder et krav om at elkunden skal modtage et resumé.

§ 5

Ændringsdirektivets artikel 2, afsnit 4, litra c), fastsætter, at elhandelsvirksomhedens bl.a. skal oplyse om "*Den samlede pris og dens specificering*".

Forsyningstilsynet bemærker, at der er forskelle mellem kravene i § 5 i bekendtgørelsesudkastet om resumé af de vigtigste kontraktvilkår, og ordlyden i art. 2, nr. 4, litra c) i ændringsdirektivet.

Herunder er terminologien i udkastet til bekendtgørelse ikke konsekvent i sin anvendelse af begreberne "aftale", "kontrakt" og den i udkastets § 2, stk. 1, indarbejdede definition af "elektricitetsleveringskontrakt".

Af elmarkedsdirektivet fremgår det, at "*den samlede pris og dens specificering*" skal indgå i resuméet. Dette fremgår ikke af § 5, stk. 2, i den opdaterede elleveringsbekendtgørelse. Forsyningstilsynet påpeger, at den samlede pris og dens specificering vil være vigtige og relevante oplysninger for elkunden at modtage inden indgåelsen eller ved forlængelse af en aftale.

Der henvises også til Tilsynets bemærkninger til § 3, stk. 3, nr. 5, ovenfor.

§ 6

§ 6, stk. 2:

Forsyningstilsynet vurderer, at det bør overvejes, hvorvidt vilkår som beskrevet i § 6, stk. 2, kan anses for at være urimelige aftalevilkår efter § 38 c, stk. 1, i aftaleloven.

§ 6, stk. 3:

Forsyningstilsynet vurderer, at det vil være vigtigt for det fremtidige tilsynsarbejde at få afklaret, om anvendelse af eksempelvis SMS, Messenger, eller en "*Min Side*"-funktion (som vil være underlagt leverandørens kontrol og mulighed for at foretage ensidige ændringer), eller anden elektronisk baseret kommunikation være tilstrækkelig til at opfylde kravet om anvendelse af "lignende individuel kommunikation. Forsyningstilsynet bemærker endvidere, at der kan være grund til at overveje, om varsling skal kræves givet på et varigt medie.

§ 6, stk. 6:

Det bemærkes også, at henvisningen til elforsyningslovens § 72 b, stk. 1, der indgår i den gældende bekendtgørelses § 4, stk. 4, er fjernet i udkastet. Det kan umiddelbart ikke ses, hvorfor henvisningen er blevet fjernet.

§ 7

Hvad er baggrunden for at, ordet "kortvarige" er udgået i § 7, stk. 2, nr. 3), første linje?

§§ 8-12

Bestemmelserne i den nugældende energioplysningsbekendtgørelses § 3, stk. 2, nr. 1, § 3, stk. 3, og § 10, er ikke indarbejdet i afsnittet om "Fakturering og faktureringsoplysninger m.v." §§ 8-12 i udkastet til revideret bekendtgørelse. Forsyningstilsynet savner en forklaring på, hvorfor disse bestemmelser ikke er indarbejdet i udkastet.

§ 8

§ 8, stk. 1

Forsyningstilsynet bemærker, at en elkunde efter § 8, stk. 1, kan vælge elektroniske fakturaer. Forsyningstilsynet bemærker, at der ikke er en mulighed for kunder at vælge andre former for kommunikation, for eksempel for de kunder, der er fritaget digital post.

Forsyningstilsynet bemærker endvidere, at dele af de oplysningskrav, som indgår i § 3 i energioplysningsbekendtgørelsen ikke ses at være indarbejdet i udkastet til revideret elleveringsbekendtgørelse. Det gælder eksempelvis § 3, stk. 2, nr. 1), § 3, stk. 3, sidste pkt., der synes at være fjernet, samt § 3, stk. 4, der er fjernet i sin helhed. Forsyningstilsynet bemærker, at dette kan være en forringelse i forhold til elkundens rettigheder og forbrugerbeskyttelse.

§ 11

Forsyningstilsynet bemærker, at § 4 i energioplysningsbekendtgørelsen indeholder en henvisning til § 72 a, stk. 3, i lov om elforsyning. Denne henvisning er ikke indarbejdet i den opdaterede elleveringsbekendtgørelse.

Forsyningstilsynet bemærker i denne sammenhæng, at det fremgår af den opdaterede elleveringsbekendtgørelsen, at kunder skal have faktureringsoplysninger baseret på det faktiske forbrug mindst en gang om måneden.

Forsyningstilsynet ønsker en uddybning af/redegørelse for sammenhængen mellem § 11 i elleveringsbekendtgørelsen og § 4 i energiplysningsbekendtgørelsen, hvor der henvises til § 72 a, stk. 3. lov om elforsyning, der anfører, at oplysninger om faktisk målt forbrug og fakturering i medfør heraf som minimum fremsendes til elkunden fire gange om året og senest 2 måneder efter udgangen af en 3-månedersperiode.

§ 12

Forsyningstilsynet bemærker, at det fremgår af § 12 efter §§9-11, at oplysninger kan gøres tilgængelige via elhandelsvirksomhedens egen hjemmeside. Forsyningstilsynet ønsker at udtrykke sin bekymring over dette.

Forsyningstilsynet påpeger, at nogle elkunder kan være fritaget digital post, og/eller kan mangle adgang til elektroniske løsninger. Derved vil de være afskåret fra at tilgå eventuelle hjemmeside-baserede løsninger.

Forsyningstilsynet bemærker endvidere, at bestemmelsen alene nævner "egen hjemmeside", og at der ikke stilles krav om, at oplysningerne skal gøres tilgængelige ved brug af et varigt medium eller individuel kommunikation. Derved er det usikkert, om en faktura kan siges at være modtaget jf. §9, stk. 1.

Det vil også være forbundet med usikkerhed, da indholdet på hjemmesiderne vil være underlagt virksomhedernes kontrol og løbende vil kunne ændres ensidigt. Det vil endvidere være usikkert om elkunderne har mulighed for at hente materialet med henblik på at gemme det. Elkunder kan endvidere blive afskåret fra bevissikring, såfremt der opstår en tvist med en leverandør om forbrug og forbrugstidspunkter,

§ 13

§ 13, stk. 4

Forsyningstilsynet bemærker, at det ikke fremgår af § 13, stk. 4, hvornår elhandelsvirksomheden skal informere om et navneskifte.

§§ 16 og 17

Det foreslås, at afsnittet om betalingsmetoder, der omfatter §§ 16 og 17, flyttes, og i stedet placeres umiddelbart i forlængelse af §§ 8-12 om fakturering og faktureringsoplysninger. Dette vil sikre en mere logisk og sammenhængende struktur, da der er en naturlig sammenhæng mellem fakturering og betaling.

§ 17 (nugældende)

Forsyningstilsynet bemærker, at bestemmelsen om forbud mod tidsbegrænsede aftaler (tidligere § 17) ikke indgår i den reviderede bekendtgørelse. Forsyningstilsynet hører i den forbindelse gerne, om det har været overvejet, om ændringen kan indebære en fare for, at sikkerheden for levering svækkes, især for særlige kundegrupper, herunder sårbare kunder.

§ 18

§18, stk. 1

Forsyningstilsynet bemærker, at tilføjelsen til § 18, stk. 1, indebærer, at et skift af elhandelsvirksomhed skal foretages på kortest mulige tid. Forsyningstilsynet bemærker endvidere, at dette fremgår af elmarkedsdirektivet, artikel 12, nr. 1), at et skift af leverandør eller markedsdeltager, der er aktiv inden for aggregering, skal foretages på den kortest mulige tid. Forsyningstilsynet finder det uklart, hvad der menes med "kortest mulige tid".

Forsyningstilsynet finder det endvidere uklart, hvordan bestemmelsen i § 18, stk. 1, hænger sammen med fjernelsen af den nugældende § 7, stk. 4, om at datahubben effektuerer en elkundes skift af elhandelsvirksomhed inden for 10 arbejdsdage fra modtagelsen af anmodning om leverandørskift, sammenholdt med § 18, stk. 2, i den reviderede bekendtgørelse (hvoraf det fremgår, at hvis en kunde anmoder om det, skal skift af elhandelsvirksomhed foretages senest tre uger efter datoen for anmodning).

Forsyningstilsynet vil gerne have uddybet, hvilken bestemmelse i den reviderede leveringsbekendtgørelse der træder i stedet for den nugældende § 7, stk. 4?

§ 18, stk. 5

Forsyningstilsynet bemærker, at fristen for slutfregning efter § 18, stk. 5, ændres fra 6 uger til 4 uger. Forsyningstilsynet er overordnet positiv overfor, at reglerne om slutfregning strammes op til fordel for kunderne.

Forsyningstilsynet henviser i denne sammenhæng til § 72 c, stk. 6, i lov om elforsyning, der anfører, at for meget betalte aconto beløb, skal tilbageføres til kunden samtidig med årsafregningen eller slutfregningen. Forsyningstilsynet har tidligere påpeget, at elforsyningsloven ikke indeholder en klar tilsynshjemmel eller tilsynsforpligtelse knyttet til bestemmelsen, og at Forsyningstilsynet finder det uhensigtsmæssigt, at bestemmelsen i Elleveringsbekendtgørelsen ikke omfatter tilbageførsel af tilgodehavender, herunder for meget betalt aconto.

Forsyningstilsynet vurderer derfor, at der er behov for at præcisere forpligtelsen i udkastets § 18, stk. 5, yderligere, således at bestemmelsen også eksplicit omfatter pligt til at foretage tilbagebetaling af et eventuelt tilgodehavende samtidig med slutfregningen eller årsafregningen for at undgå tvivl og sikre, at kundernes økonomiske interesser beskyttes i videst mulige omfang.

For så vidt angår for meget betalte acontobeløb, bør det ligeledes fremgå utvetydigt, at elhandelsvirksomheder er forpligtede til at modregne allerede modtagne acontobeløb i næste opkrævning af acontobetaling for eksisterende kunder, således at der ikke akkumuleres unødigt eller urimeligt store beløb hos elhandelsvirksomhederne, der stammer fra kunders løbende aconto indbetalinger.

Forsyningstilsynet bemærker endvidere, at direktivets ordlyd medfører, at det er præceptivt, at der ikke kan opkræves kunder efter slutfregning.

Det bør derfor overvejes præciseret i bekendtgørelsen, at artikel 10, nr. 12), er til hinder for, at kunder efteropkræves korrektionsafregning.

Forsyningstilsynet bemærker endelig, at elhandelsvirksomhederne efter § 18, stk. 5, sidste pkt., skal beholde oplysninger om sine kunder indtil tilbagebetaling har fundet sted. Forsyningstilsynet ser overordnet positivt på dette krav.

§ 18, stk. 6:

Forsyningstilsynet bemærker, at bestemmelsen formodes tilføjet som implementering af elmarkedsdirektivets art. 12, nr. 5. Elforsyningsloven indeholder ikke bestemmelser om "kollektive skifteordninger", og de ses ikke omtalt i udkast til lovforslag om gennemførelse af ændringsdirektivet. Hvor findes en forklaring på, hvad der menes med begrebet "kollektive skifteordninger"?

§ 20

Forsyningstilsynet bemærker, at der står "og" og ikke "eller" i § 20, stk. 1.

§ 22 (nugældende)

§ 22 i den nugældende elleveringsbekendtgørelse, er ikke overført til den reviderede bekendtgørelse, hvilket vurderes at kunne føre til en forringelse af forbrugerbeskyttelsen.

Anvendelsen af tjekliste fremgår af elmarkedsdirektivets præambel (31), hvoraf det fremgår, at

Forbrugerne bør råde over letforståelige og utvetydige oplysninger om deres rettigheder inden for energisektoren. Kommissionen har efter høring af de relevante interessenter, herunder medlemsstaterne, regulerende myndigheder, forbrugerorganisationer og elektricitetsvirksomheder forelagt en tjekliste for energiforbrugere, der giver forbrugerne praktiske oplysninger om deres rettigheder. Denne tjekliste bør holdes ajour, uddeles til alle forbrugere og være offentlig tilgængelig.

§ 32

Forsyningstilsynet bemærker, at der synes at mangle en uddybning efter ordet "leveringen", i stk. 2. Drejer det eventuelt sig om "leveringen af elektricitet"? Den samme kommentar gør sig gældende ved § 33, stk. 3.

§ 34

Bestemmelsen regulerer Forsyningstilsynets tilsynskompetence. Bekendtgørelsen indeholder dog ikke nogen bestemmelser om, hvilke sanktionsmuligheder Forsyningstilsynet har, hvis elhandelsvirksomheder ikke overholder deres forpligtelser efter bestemmelserne i §§ 3- 31 i bekendtgørelsen. Forsyningstilsynet bemærker her, at det vil være hensigtsmæssigt at sanktionsmulighederne præciseres, og at Forsyningstilsynet gerne indgår i videre dialog om dette.

Ad Netvirksomhedsbekendtgørelsen

§ 27

Bekendtgørelsens nye § 27 er en implementering af art. 31, stk. 3: *Distributionssystemoperatørerne forsyner systembrugerne med de oplysninger, der er nødvendige for at få effektiv adgang til og sikre effektiv udnyttelse af systemet. Navnlig offentliggør distributionssystemoperatørerne på en gennemsigtig måde klare oplysninger om den kapacitet, der er til rådighed for nye tilslutninger i deres driftsområde, med høj geografisk præcision under overholdelse af den offentlige sikkerhed og datafortroligheden, herunder den kapacitet, der er omfattet af anmodningen om tilslutning, og muligheden for fleksibel tilslutning i overbelastede områder. Offentliggørelsen skal omfatte oplysninger om kriterierne for beregning af disponibel kapacitet for nye tilslutninger. Distributionsystemoperatørerne ajourfører disse oplysninger regelmæssigt og mindst én gang i kvartalet.*

I bekendtgørelsen henvises til et interaktivt kort, som ned på matrikelniveau kan fortælle, hvor meget kapacitet der er til rådighed. Hvis tanken er, at enhver på baggrund af kortet kan se, hvor meget kapacitet, der er til rådighed på en enkelt matrikel, vil det ikke være en realistisk eller kost-effektiv løsning. Det vil forudsætte at netvirksomhederne på matrikelniveau i hele landet aktivt forholder sig til mulige tilslutningspunkter fra alle matrikler samt alle hindringer og muligheder for dobbeltforsyninger. Det vil være et meget stort stykke arbejde. Forsyningstilsynet finder også, at et krav om et så detaljeret kort går ud over de krav, som fremgår af det nye direktiv. Forsyningstilsynet foreslår i stedet, at der laves et kort der viser kapaciteten på den enkelte transformerstation og stationernes placering.

Forsyningstilsynet finder, at den nye § 27 er uklart formuleret og foreslår, at anvende sproglige begreber, der er defineret i lovgivningen i forvejen. Forsyningstilsynet peger særligt på:

- "... forbrugs-produktionstilslutninger": Forsyningstilsynet antager, at der her tænkes på forbrugs eller produktionstilslutninger. Det kan dog ud fra sammenhængen være svært at regne ud om der er tale om et "eller" eller et "og". Forsyningstilsynet foreslår, at gøre sproget klart og skrive "eller".
- "Primærspænding": Forsyningstilsynet er ikke klar over, hvad Energistyrelsen præcis mener med dette begreb. Da en transformerstation kan løbe begge veje og ofte vil gøre det, giver dette begreb umiddelbart ikke mening. Forsyningstilsynet anbefaler at gøre det klart, hvilke transformerstationer der tænkes på.
- "på 30 til 60 kV": Det danske el-net er meget mangfoldigt og har mange forskellige spændingsniveauer. Begrebet primærspænding er heller ikke klart her. Såfremt Energistyrelsen ønsker at inkludere alle transformerstationer i mellem og højspænding ejet af netvirksomhederne, anbefaler Forsyningstilsynet at omformulere så der i stedet står: "hvor begge sider af transformerstationer har en spænding højere end 8 kV og lavere end 100 kV".

- "de kriterier, der er lagt til grund for at beregne den ledige kapacitet": Det er ikke klart for Forsyningstilsynet hvad der tænkes på her.
- "hvilken kapacitet, der efter betaling af tilslutningsbidrag, er sag af til kommende tilslutninger": Forsyningstilsynet forstår ikke denne sætning.
- Det sidste punktum i stk. 3 virker ikke hensigtsmæssigt. Hvis kortet er interaktivt vil det være ganske vanskeligt og forvirrende at putte kriterierne ind i kortet. Forsyningstilsynet anbefaler at kriterierne skal offentliggøres i en let tilgængelig form sammen med kortet.

Forsyningstilsynet bemærker, at bestemmelsen i den nye § 27 ikke indgår som en af de opgaver Forsyningstilsynet fører tilsyn med efter bestemmelsen i den nye § 52. Det betyder, at Forsyningstilsynet ikke har til opgave at føre tilsyn med overholdelsen af § 27. Såfremt Energistyrelsen påtænker at ændre bestemmelsen i § 52 til også at omfatte § 27, anmoder Forsyningstilsynet om at Energistyrelsen har en forudgående dialog med Forsyningstilsynet herom.

§ 29

I den nye § 29 står: *"Netvirksomheden skal give den, som anmoder om nettilslutning, klare og gennemsigtige oplysninger om status for og behandlingen af anmodningen om nettilslutning"*. Det er ikke klart for Forsyningstilsynet, hvad forskellen på klare og gennemsigtige oplysninger er.

Forsyningstilsynet bemærker, at den nye § 29 er underlagt tilsyn fra Forsyningstilsynet, jf. den nye § 52 og at dette er et nyt tilsynsområde og en ny opgave for Forsyningstilsynet.

Den gamle § 28 og efter ændringerne § 30

Forsyningstilsynet bemærker, at tilsynet med den nugældende bekendtgørelses § 28 og efter ændringerne i den foreslået § 30 er faldet ud af bestemmelsen om Forsynings-tilsynets tilsynskompetence. § 30 (tidligere § 28) handler om netvirksomhedernes anskaffelse af elektricitet til dækning af nettab og bliver ikke ændret ved denne bekendtgørelse. Det betyder, at Forsyningstilsynet ikke fremover ville skulle føre tilsyn med den kommende § 30.

Såfremt Energistyrelsen påtænker at ændre bestemmelsen i § 52 til også at omfatte den nye § 30, anmoder Forsyningstilsynet om at Energistyrelsen har en forudgående dialog med Forsyningstilsynet herom.

Ad Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler

Generelle bemærkninger

Forsyningstilsynet kompetencer i denne nye bekendtgørelse er ikke klart defineret. Det angår blandt andet hvilke bestemmelser det tilkommer Forsyningstilsynet at fortolke. Forsyningstilsynets kompetencer er dels beskrevet i § 3, litra b, og dels i § 13. Det fremgår dog ikke af udkastet, i hvilket omfang Forsyningstilsynet kan håndtere manglende frivillighed i aftaleindgåelse eller påse betingelserne i § 9 og § 10 ved en metodegodkendelse efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1 og § 15, stk. 2, i udkastet til bekendtgørelse.

§ 7

Til bestemmelsen i § 7 [... og at stille fornøden transportkapacitet til rådighed] bemærker Forsyningstilsynet, at tilslutning af et produktionsanlæg med en fleksibel nettilslutningsaftale kan medføre nedregulering og permanent udkobling af netbrugerens produktionskapacitet. Forsyningstilsynet er i tvivl om hvad bestemmelsen i § 7 betyder. Green Power Denmark har argumenteret herfor i deres anmelde branchevejledning for tilslutning af produktionsanlæg med begrænset netadgang side 11, jf. dette [link](#). Forsyningstilsynet anbefaler, at bestemmelsen i § 7 præciseres, således at den ikke giver anledning til misforståelser, idet den nu kan læses som om, at netvirksomheden altid skal stille fornøden transportkapacitet til rådighed.

§ 9

Forsyningstilsynet bemærker, at der i den nye § 9 står, at metoderne skal være ikke-diskriminerende, gennemsigtige, forudsigelige og proportionale. Det er et ordvalg, som ikke er sædvanligt på vores område. Forsyningstilsynet anbefaler derfor at lægge sig op af ordvalget i elforsyningsloven § 6 d, hvor der står: "Kollektive elforsyningsvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for elkunderne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår." Forsyningstilsynet bemærker dertil, at et vilkår eller en betingelse ved per definition ikke kan være uforudsigelig(t).

§ 10

Det bør tydeliggøres, at uagtet en metode opfylder alle krav i § 10, er det ikke sikkert, at den bliver godkendt af Forsyningstilsynet, idet Forsyningstilsynets metodegodkendelse sker efter materielle kriterier fastsat i § 73 i lov om elforsyning, elmarkedsforordningens artikel 18 og evt. anden lovgivning af relevans for den pågældende metode, f.eks. nettilslutningsbekendtgørelsen.

Forsyningstilsynet bemærker, at metoder vedrørende midlertidig begrænset netadgang ikke er metoder, som Energinet kan opnå godkendelse efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, og § 15, stk. 2, i udkastet til bekendtgørelse. Forsyningstilsynet begrundet dette med, at elmarkedsforordningens artikel 13 indeholder særlige bestemmelser om belastningsomfordeling. Forsyningstilsynet kan begrunde dette yderligere overfor Energi-

styrelsen ved lejlighed og bemærker, at der tidligere har været dialog mellem Forsyningstilsynet, Energinet og Energistyrelsen om samme emne. Forsyningstilsynet er bekymret for, at udkastet til bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler ikke indeholder henvisninger til artikel 13 eller andre særlige bestemmelser om, markedsgørelse af fleksibilitet, hvortil der er andre krav end, hvad bekendtgørelsen ligger op til.

§ 15, stk. 2

Forsyningstilsynet bemærker, at der ikke af bestemmelsen fremgår konsekvenser for de netvirksomheder, der ikke overholder pligten til at anmelde metoder vedrørende fleksibel nettilslutning til Forsyningstilsynets godkendelse. Det er ikke en bestemmelse, som Forsyningstilsynet fører tilsyn med.

Det er Forsyningstilsynets erfaring, at netvirksomhedernes udarbejdelse af metoder og metodeanmeldelser til Forsyningstilsynet kan tage tid. Det skyldes, at netvirksomhederne typisk først anmelder metoder, når brancheorganisationen Green Power Denmark har udarbejdet en standardiseret branchevejledning for den pågældende type metode, og at Forsyningstilsynet har haft ført tilsyn med branchevejledningen efter elforsyningslovens § 73 b. Det betyder, at der er risiko for, at netvirksomhederne ikke kan overholde pligten til rettidig anmeldelse efter den foreslåede § 15, stk. 2.

Ad Overvågningsbekendtgørelsen

§ 3

Forsyningstilsynet bemærker, at det i udkastet til bekendtgørelse er tilføjet brint i en række bestemmelser, herunder bekendtgørelsens § 8 og 9. Energistyrelsen har undladt at tilføje brint i bekendtgørelsens § 3, hvilket indeholder Forsyningstilsynets hjemmelgrundlag til at føre tilsyn efter netreglerne på gas og el. Bekendtgørelsens § 3 bør derfor ligeledes omfatte brint, således at tilsynet kan udføre sin opgavevaretagelse og føre tilsyn efter de kommende netregler på brint.

Udkastet til overvågningsbekendtgørelsens § 3 er som følgende:

”§ 3. Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at Energinet, eltransmissionsvirksomheder, gastransmissionsselskaber, netvirksomheder, gasdistributionsselskaber, forsynings- og handelsvirksomheder, andre brugere af det kollektive elforsyningsnet og andre markedsdeltagere opfylder deres opgaver og overholder deres forpligtelser efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet og efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet.”

Forsyningstilsynet foreslår, at det tydeliggøres i bekendtgørelsens § 3, at ”Forsyningstilsynet også fører tilsyn med, at Energinet, [...], **brintvirksomhed, brintnetoperatør, brintransmissionsnetoperatør, brintdistributionsnetoperatør** og andre markedsdeltagere opfylder deres opgaver og overholder deres forpligtelser efter [...] og efter **Europa-Parlamentets og Rådets forordning om de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint.**”

Med venlig hilsen

Sidsel Thastum Rosenberg
Fuldmægtig, persondataambassadør
Tlf +45 41 71 53 56
stro@forsyningstilsynet.dk

Dok. ansvarlig: MUA, HBS, CMH og THS
Sekretær: SLS
Sagsnr.: s2024-869
Doknr: d2024-36544-6.0
30-10-2024

Høringssvar til (ny)udstedelse af elleveringsbekendtgørelsen, bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler, bekendtgørelse om Forsyningstilsynets overvågning mv., nettilslutningsbekendtgørelsen og ændringsbekendtgørelse til netvirksomhedsbekendtgørelsen

Green Power Denmark takker for muligheden for at afgive høringssvar til:

1. Nyudstedelse af elleveringsbekendtgørelsen
2. Udstedelse af bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler
3. Nyudstedelse af bekendtgørelse om Forsyningstilsynets overvågning mv.
4. Nyudstedelse af nettilslutningsbekendtgørelsen
5. Ændringsbekendtgørelse til netvirksomhedsbekendtgørelsen.

Green Power Denmark finder det indledningsvist afgørende, at **elleveringsbekendtgørelsen**, der er rammeskabende for det danske elmarked, er klart defineret, velfungerende og tager højde for de faktiske vilkår og forudsætninger, der er nødvendige for at drive et robust og fremtidssikret elmarked – til gavn for såvel elkunderne som de aktører, der opererer på markedet. Det bemærkes i den forbindelse, at de nuværende bestemmelser allerede i dag sikrer en høj forbrugerbeskyttelse også i forhold til de lande, vi normalt sammenligner os med. Såfremt vi i Danmark skal gå videre end de EU-retslige regler bør dette alene ske på baggrund af tungtvejende hensyn, og efter en vurdering af kravenes proportionalitet. Denne tilgang understøttes af regeringsgrundlaget, hvor det fremgår, at der i Danmark skal være fokus på at undgå utilsigtet overimplementering af EU-regler.

Green Power Denmark har fx svært ved at se nødvendigheden af at skulle sende månedlige faktureringsoplysninger for kunder, der har valgt et produkt med kvartalsvis afregning, ligesom vi har svært ved at følge, hvorfor varsling ikke kan ske via faktura. Vi er også bekymrede for konsekvenserne af klager får opsættende virkning, når elhandelsvirksomhederne bærer kreditrisikoen.

Yderligere til elleveringsbekendtgørelsen bemærker Green Power Denmark, at alle kunder nu skal kunne tilbydes en fastpriskontrakt. Som konsekvens heraf bør Netvirksomhedsbekendtgørelsen justeres, så netselskaber har samme rettighed til en fastpriskontrakt. Netselskaber har et meget stort indkøb af el til nettab, og er lige så meget elkunde som alle andre. Fastpriskontrakter vil kunne medvirke til at stabilisere udviklingen i nettariffen, som tidligere år har udvist

store udsving, netop fordi netselskaberne er afskåret fra at købe el på fastpriskontrakter til dækning af nettab.

Bekendtgørelsen implementerer elhandelsvirksomheders reducerede varslingsperiode ved tariffstigninger til 1 måned. Det er Green Power Denmarks forståelse at dette i praksis medfører, at elnettets tariffer kan ændres med 2 måneders varsel, fra det tidspunkt elhandelsvirksomhederne varsles, til det tidspunkt tarifændringen får effekt. Nettariffen kan dermed hurtigere tilpasses så den afspejler ændringer i omkostninger til fx nettab, hvilket Green Power Denmark støtter.

De permanente fleksible tilslutningsaftaler er et vigtigt produkt for netselskaberne, VE- og PtX-udviklerne m.fl., hvorfor Green Power Denmark gerne vil kvittere for, at der med **bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler** gives mulighed for, at der fortsat kan indgås aftaler om begrænset netadgang på de eksisterende vilkår.

Hvad angår **netvirksomhedsbekendtgørelsens** krav om et kapacitetskort for ledigt forbrug, så vil Green Power Denmark gerne kvittere for, at reglerne er fastlagt under hensyn til administrerbarhed for netselskaberne. Det er særligt vigtigt i en tid, hvor arbejdskraft er en knap ressource.

Til sidst, så kan Green Power Denmark desværre konstatere, at Energistyrelsen med ændringerne til **overvågningsbekendtgørelsen** har valgt at give Forsyningstilsynet til opgave at analysere netselskabers anskaffelse af fleksibilitetsydelser og om en markedsbaseret anskaffelse af ydelserne vil kunne anvendes. Dette er efter Green Power Denmarks opfattelse ikke et direktivkrav, og der er dermed tale om en form for overimplementering, som strider mod regeringens egne hensigter, jf. regeringsgrundlaget. Derfor bør dette udgå af bekendtgørelsen.

Green Power Denmark har en række bemærkninger til de enkelte bekendtgørelser. I det følgende behandles disse enkeltvis.

1: Bekendtgørelse om elhandelsvirksomhedernes opgaver og forpligtelser i forbindelse med levering af elektricitet til elkunder (nyudstedelse af elleveringsbekendtgørelsen)

Green Power Denmark har noteret, at revisionen af elleveringsbekendtgørelsen dels har til formål at gennemføre dele af elmarkedsdirektivets regler, dels at foretage en såkaldt ajourføring af de forbrugerbeskyttende regler, der efter det oplyste skal afspejle det elmarked og de forbrugere, der skal beskyttes.

Som det indledningsvis bemærkes, så sikrer de gældende forbrugerbeskyttende bestemmelser allerede i dag en høj forbrugerbeskyttelse, der visse steder går videre end de krav, der følger af de EU-retlige regler på energiområdet. Dertil kommer, at sektorlovgivningen også suppleres af de generelle forbrugerretlige regler, der har til formål at beskytte forbrugerne ved at opstille en række præceptive krav og forpligtelser, som virksomheder på elmarkedet også omfattes af. Det er derfor vigtigt, at hele dette spektrum af regler tænkes ind i den kommende regulering, således at det sikres, at den foreslåede revision af elleveringsbekendtgørelsen medfører effektive, men også rimelige krav og forpligtelser, der ikke går videre end påkrævet.

Green Power Denmark er derfor bekymret over flere af de foreslåede ændringer, som efter vores opfattelse ikke i tilstrækkelig grad afspejler den nødvendige proportionalitet, ligesom enkelte forslag ikke fuldt ud tager højde for elmarkedets særlige karakteristika, såvel som de forudsætninger og vilkår, der følger heraf og af Engrosmodellen.

Green Power Denmarks bemærkninger til de enkelte bestemmelser uddybes i det følgende i kronologisk rækkefølge efter paragrafangivelse.

Anvendelsesområde (§§ 1-2)

§ 2, nr. 1 Definition af dynamisk elpriskontrakt

Green Power Denmark opfordrer til, at "dynamisk elpriskontrakt" i § 2, nr. 1, ændres til "variabel elpriskontrakt", da sidstnævnte er i overensstemmelse med praksis og benyttes på el-pris.dk. Det er hensigtsmæssigt, at definitionen på "variabel elpriskontrakt" følger definitionen på en dynamisk elpriskontrakt.

Det bemærkes at markedet snarligt overgår til 15 minutters tidsopløsning, men at en væsentlig del af elmålerne ikke kan håndtere at registrere forbrugsdata ned til et kvarters interval. Samtidig kan elhandelsvirksomhederne ikke se hvilken type måler en ny kunde har, hvorfor vi formoder at trods ændrede afregningsintervaller vil spotpris på timeniveau i den overskuelige fremtid fortsat vil være altdominerende som "variabel elpriskontrakt".

§ 2, nr. 3 Betalingsanmodning

Green Power Denmark forstår "betalingsanmodning" i § 2, nr. 3, som den del af en faktura, hvor de betalingsoplysninger, der er nødvendige i forhold til at håndtere det krav, som via fakturaen forfalder til betaling (bankkontonummer mv), fremgår. Hvis "betalingsanmodning" skal forstås anderledes, bør dette præciseres.

§ 2, nr. 5 Forsyningspligtig leverandør

Green Power Denmark er opmærksom på, at definitionen er hentet i elmarkedsdirektivet, men bemærker, at det forekommer uheldigt at introducere begrebet "forsyningspligtig leverandør" i og med, at netop dette begreb blev afskaffet ved indførelsen af Engrosmodellen og leveringspligten, jf. elforsyningslovens § 6 b. Dertil kommer, at begrebsforvirringen bliver forstærket af, at ordet "forsyningspligt" ikke er en velegnet betegnelse for den eksisterende frivillige fordelingsordning, hvor elhandelsvirksomheder kan tilmelde sig med henblik på at overtage aftage-numre på elkunder, hvis elhandelsvirksomhed ophører.

Det er i øvrigt svært at se, hvilken selvstændig betydning denne definition skal have, i og med at begrebet hverken fremgår i elleveringsbekendtgørelsens § 30 eller i elforsyningsloven i relation til fordelingsordningen. For at sikre stringens og overensstemmelse med bestemmelserne i elforsyningsloven m.fl. bør definitionen af "forsyningspligtig virksomhed" i § 2, nr. 5, udgå.

Green Power Denmark gør opmærksom på, at der bør arbejdes videre med kortlægning af begreber, da der fortsat findes en række uhensigtsmæssigheder på tværs af bekendtgørelser mv. Eksempelvis anvendes i Energinets gængse terminologi begrebet "elleverandør", hvorimod elforsyningsloven og elleveringsbekendtgørelsen anvender "elhandelsvirksomhed" om samme aktør på elmarkedet. Tilsvarende anvendes flexafregning, spotprisprodukt, dynamisk elpriskontrakt og variabel elpriskontrakt i praksis som synonymer for samme type produkt. Denne begrebsforvirring bidrager unødvendigt til at forvirre de danske forbrugere.

Aftaler om levering af elektricitet (§§ 3-5)

Green Power Denmark finder det vigtigt, at der ikke hersker tvivl om, hvilken type af elprodukt der er indgået aftale om, ligesom det – særligt i forbindelse med elprodukter, der indeholder et variabelt element – er vigtigt, at elkunden forstår, hvordan prisen beregnes. Herunder om prisudregningen sker time for time, månedsvis eller kvartalsmæssigt, og hvordan det i givet fald kædes sammen med fx prisudsving på elbørserne. Det er formentlig dette, som er formålet med de foreslåede oplysningskrav i § 3, stk. 3, nr. 2 og 4, om end der fortsat er behov for en skarpere præcisering.

§ 3, stk. 3, nr. 2 Pristype

Til § 3, stk. 3, nr. 2, bemærker Green Power Denmark, at det er uklart, hvad der menes med "pristype". Det bør præciseres, om der menes den gængse skelnen imellem henholdsvis variabel pris, fastpris og kombiprodukt, hvor sidstnævnte produkttype indeholder elementer af både en fast- og variabel elprisaftale.

§ 3, stk. 3, nr. 2 Viderefakturering af net- og systemydelse

Green Power Denmark opfatter denne tilføjelse som en konsekvens af ændringsforslaget i § 6, stk. 6, vedrørende en varslingsfrist på 1 og ikke 3 måneder. Der henvises af samme grund til vores bemærkninger til ændringsforslaget senere i høringssvaret. Green Power Denmark forstår i øvrigt viderefakturering sådan, at en elhandelsvirksomhed gerne må justere i ordbruget eksempelvis ved at bruge betegnelsen "transportbetaling" i stedet for "nettarif", så længe dette priselement fremgår separat på fakturaen.

§ 3, stk. 3, nr. 5 Obligatoriske gebyrer

Green Power Denmark forstår formuleringen "obligatoriske gebyrer" sådan, at den omfatter pristillæg, som forbrugeren uundgåeligt skal betale i et løbende aftaleforhold og/eller som knytter sig til det pågældende produkt, fx rykkergebyr ved for sen betaling, eller forskellige former for betalingsgebyr. Såfremt definitionen er mere omfattende, bør dette præciseres.

§ 3, stk. 3, nr. 7 Betalingsmetode

I forhold til § 3, stk. 3, nr. 7, bemærker Green Power Denmark, at det ikke altid er muligt at informere om kundens betalingsmetode i kontrakten. Det skyldes, at kunden på kontrakttidspunktet enten ikke altid har valgt en betalingsmetode, eller at en evt. tilmelding til Betalings-service på det tidspunkt ikke er gået igennem. Desuden kan kundens betalingsmetode ændre sig over tid, fx grundet skift af kreditkort, bankforbindelse mv. Hvis aftalen altid skal indeholde kundens specifikke betalingsmetode, medfører det unødigt bureaukrati for elhandelsvirksomheden, da kontrakten vil skulle opdateres løbende pga. kundens ændrede forhold.

I stedet kan oplysninger om betalingsmuligheder, inkl. eventuelle gebyrer forbundet med de enkelte betalingsmuligheder, indgå som en del af aftalevilkårene.

Den foreslåede sletning af § 3, stk. 4

Green Power Denmark undrer sig over, at udkastet ikke længere indeholder henvisningen til § 8 i forbrugeraftaleloven, da elhandelsvirksomheden fortsat skal opfylde oplysningskravene ved fjernsalg til husholdningsforbrugere.

Det er uklart, om fjernelsen af henvisningen til forbrugeraftaleloven skyldes, at Energistyrelsen mener, at de foreslåede ændringer i elleveringsbekendtgørelsen fuldt ud dækker oplysningsforpligtelsen i forbrugeraftaleloven. Dette må dog have formodningen imod sig, dels fordi forbrugeraftalelovens krav gælder sideløbende med kravene i elleveringsbekendtgørelsen, dels fordi der ikke i alle tilfælde er sammenfald mellem de (relevante) krav i forbrugeraftalelovens § 8 og oplysningsforpligtelsen i elleveringsbekendtgørelsen. Der kan i den forbindelse fx peges på kravene i forhold til den samlede pris, hvor det er uklart, hvorvidt omkostninger i relation til net- og systemydelser og elafgifter er omfattet af begrebet "alle faste priselementer" i udkastets § 3, stk. 3, nr. 5, ligesom oplysninger om fortrydelsesretten glimrer ved sit fravær.

Det er essentielt, at der i elleveringsbekendtgørelsen skabes den nødvendige tydelighed omkring oplysningsforpligtelsen, herunder ikke mindst kravene til prisoplysninger, så det er klart, hvilke krav der gælder på energiområdet, og ikke mindst hvorledes disse krav skal udmøntes i praksis. Dette er påkrævet for såvel husholdningsforbrugeren som elhandelsvirksomheden, ligesom det forhindrer, at der efterfølgende opstår divergerende fortolkninger, afhængigt af hvilken myndighed eller instans der forholder sig hertil.

Green Power Denmark skal derfor opfordre til, at der med revisionen af elleveringsbekendtgørelsen skabes den nødvendige transparens og konsistens med de øvrige forbrugerretlige regler, så det er tydeligt, hvilke oplysninger husholdningsforbrugeren har ret til at modtage, og elhandelsvirksomheden har pligt til at give.

Det bemærkes at §3 også gælder erhvervskunder, hvorfor det er væsentligt at præcisere hvis givne regler udelukkende er tiltænkt husholdningsforbrugere.

§ 5, stk. 1, og stk. 2, nr. 1-4 Resumé

Green Power Denmark har noteret, at indførelsen af en ny § 5 i elleveringsbekendtgørelsen har sin oprindelse i elmarkedsdirektivet, der bl.a. har til formål at højne forbrugerbeskyttelsen, når der indgås en elaftale, herunder muligheden for fastpriskontrakter og en præcisering af oplysningsforpligtelsen inden en elaftale indgås.

Det bemærkes i den anledning, at det særskilte krav i elmarkedsdirektivet om et forudgående resumé af de vigtigste vilkår og betingelser – med udtrykkelig angivelse af oplysninger, der som minimum skal indgå i resuméet – relaterer sig helt specifikt til tidsbegrænset fastpriselektricitetsleveringskontrakter og til dynamiske elpriskontrakter (artikel 11 i elmarkedsdirektivet). Dette bør præciseres i elleveringsbekendtgørelsen, idet den nuværende opstilling giver anledning til uklarheder i forhold til elhandelsvirksomhedens generelle oplysningsforpligtelse forud for aftaleindgåelsen.

Såfremt det er intentionen, at en dynamisk elpriskontrakt forstås som omfattende alle elaftaler med et variabelt element og derved bliver dækkende for alle elprodukter, der ikke er fastprisaftaler, bør dette anføres, så det er tydeligt, at den angivne oplysningsforpligtelse gælder uanset typen af elaftaler. Bemærk at denne kommentar har relevans i forhold til de tidligere kommentarer om præciseringen af definitionen vedrørende dynamiske elpriskontrakter under §2 nr. 1, såvel som afklaringen af indholdet i begrebet "pristype" under § 3, stk. 3, nr. 2.

Det bør endvidere præciseres, at oplysningsforpligtelsen i §§ 3 -4 og det nye krav om et "minimums"-resumé kan efterleves i ét og samme dokument/skrivelse (for alle elkunder). Dette skal

også ses i lyset af forbrugerftalelovens krav om efterfølgende bekræftelse af aftalen på et varigt medium i rimelig tid **efter** aftaleindgåelsen, jf. forbrugerftalelovens § 13. Elhandelsvirksomheden har således i forvejen flere oplysningsforpligtelser henholdsvis før og efter aftaleindgåelsen.

Dette samspil fremgår i øvrigt ikke af det fremsendte udkast og understøtter således den tidligere anførte bekymring om manglende parallelitet med oplysningsforpligtelserne i forbrugerftaleloven.

Det er i øvrigt uklart, hvad der præcist menes med formuleringen ”eller forlængelse af en aftale”.

§ 5, stk. 2, nr. 2 Redegørelse i resumé

Green Power Denmark forstår ”en redegørelse for, hvorvidt prisen er fast eller variabel i overensstemmelse med bekendtgørelse om indberetning af standardpriser, tariffer, rabatter og vilkår på prisportalen elpris.dk” i § 5, stk. 2, nr. 2, som en kort forklaring, der angiver, hvorvidt prisen er fast (beløb) eller variabel (beregningsmetode). Hvis det skal forstås anderledes, bør dette præciseres.

§ 5, stk. 2, nr. 3 Forbrugerhotline

Green Power Denmark forstår oplysninger om en ”forbrugerhotline” i § 5, stk. 2, nr. 3, som oplysninger om virksomhedens kundeservice. For at undgå uhensigtsmæssig forventning hos forbrugeren om at komme igennem til en forbrugerorganisation el.lign. bør i stedet anvendes begrebet ”kundeservice”. Det vil i så fald også være mere relevant, hvad angår erhvervskunder.

Ændringer i kontraktbetingelser og varsel (§§ 6-7)

§ 6, stk. 2 krav til indholdet af kontrakten

Green Power Denmark er enig i, at det er vigtigt, at eventuelle ændringsvilkår er klare og letforståelige. Dette til gavn for såvel elkundens retssikkerhed som elhandelsvirksomheden. I den forbindelse er det dog også vigtigt, at der stilles rimelige krav i forhold til, hvordan et ændringsvilkår lovligt kan udformes. Det bemærkes i den forbindelse, at prisfastsættelsen af et elprodukt i praksis altid vil afhænge af en række eksterne faktorer som fx prisen på diverse elbørser, tariffer m.v. Disse priselementer har direkte betydning for elhandelsvirksomhedens omkostninger og derved den samlede pris, som et elprodukt kan udbydes til. Det er selvsagt nødvendigt, at kravene til formuleringen af et ændringsvilkår ikke reelt bliver en hindring for, at elhandelsvirksomheder kan regulere priserne på deres produkter i takt med udviklingen på elmarkedet.

Det er Green Power Denmarks opfattelse, at den nuværende formulering i § 6, stk. 2, er for upræcis og skønspræget og netop ikke vil medføre den ønskede forudsigelighed og derved retssikkerhed. Green Power Denmark skal derfor anbefale, at der sker en præcisering af hvilke krav, der stilles til beskrivelsen af ændringsvilkår. Dette kan fx ske ved at angive hvilke nødvendige elementer og/eller formuleringer, der skal indgå i beskrivelsen af et ændringsvilkår for at sikre, at elhandelsvirksomheden overholder bestemmelsen.

§ 6, stk. 3 Varsling via faktura

Ordlyden i § 6, stk. 3, fjerner umiddelbart muligheden for at anvende faktura ved varsling. Green Power Denmark finder dette uhensigtsmæssigt, da faktura anses som et robust medie,

der af samme årsag bliver set som en sikker og effektiv varslingskanal til elhandelsvirksomhederne. Der har været enkeltsager i pressen om elhandelsvirksomheder, der foretager en skjult og deraf uhensigtsmæssig varslings via faktura – dette anses dog ikke som en reel brancheudfordring. Det bemærkes i øvrigt, at skjulte og/eller vildledende varslingsmetoder kan medføre, at elkunden ikke anses for at være bundet af prisændringen.

Det er i branchen en fast indarbejdet praksis, at varslings om særligt de mindre ændringer til kontraktbestemmelser – i høj grad justerede tariffer – sker via faktura, da det netop anses som en hensigtsmæssig måde at sikre, at elkunden får de nødvendige og lovpligtige oplysninger. Anvendelsen af fakturaen til at opfylde den erhvervsdrivendes oplysningsforpligtelse ses fx også i faktureringsbekendtgørelsens § 2, nr. 12, hvor det specifikt fremgår, at *”oplysning om fremtidig ændring af et produkt, pris eller en rabat, angives på regningen sammen med datoen for ændringen”*. Green Power Denmark har noteret, at nærværende ændringsforslag endvidere ikke harmonerer med kravene i elmarkedsdirektivet, idet direktivets artikel 18, nr. 4, fortsat fastslår, at varslings af kontraktændringer angives på regningen sammen med den dato, hvor ændringen træder i kraft. Forslaget går derfor længere end påkrævet, også EU-retligt.

Det er ikke alle kunder, som har angivet en mailadresse (eller har en valid mailadresse), og samtidig er det ikke alle kunder, der har accepteret at modtage beskeder i e-Boks, ligesom der vil være flere segmenter (fx ”boet efter” og ”digital fritaget”), hvor denne kanal ikke er anvendelig. Derfor kan forslaget betyde, at der fremover skal sendes en større mængde breve til kunder. Som informationskanal er breve karakteriseret ved at være langsommere, samtidig med at der ikke er dokumentation for levering sammenlignet med de digitale kanaler. Særligt for de mindre betydningsfulde varslinger forventes kundernes interesse for indholdet at være begrænset, og det vurderes derfor ikke at bidrage til en forbedret kundeoplevelse. Imidlertid vil omkostningerne til porto mv. få ikke uvæsentlige økonomiske konsekvenser, som i sidste ende vil udmønte sig i prisstigninger for forbrugerne.

Såfremt forslaget er begrundet i et ønske om at øge synligheden af et konkret varsel, anbefaler Green Power Denmark, at der i stedet sættes ind i forhold til at opstille krav til tydelighed, hvorved man kan indskærpe, at varslings skal fremgå *tydeligt* på faktura. Bestemmelsen kan fx tilføjes *”Ved anvendelse af fakturaen skal oplysningerne være fremhævet og tydeligt adskilt fra andre dele af de øvrige faktureringsoplysninger”*.

§ 6, stk. 6 Viderefakturerings

Ændringerne til bekendtgørelsens § 6, stk. 6, udmønter en del af den politiske aftale om elnettet (*”Robuste rammer for elnetvirksomhedernes økonomi”*¹) ved at reducere elhandelsvirksomheders varslingsperiode ved tariffstigninger til mindst 1 måned.

I bekendtgørelsen er den reducerede varslingsperiode afgrænset til kun at gælde overfor kunder, der får viderefaktureret net- og systemydelser uændret. For kunder, hvor net- og systemydelser ikke viderefaktureres uændret, er der derfor fortsat 3 måneders varslingsperiode.

Energistyrelsen har pr. mail oplyst Green Power Denmark om, at afgrænsningen er nødvendig for at tage højde for, at det med engrosmodellen er muligt for en elhandelsvirksomhed at

¹ <https://www.kefm.dk/Media/638536021190722676/Aftaletekst.pdf>

vælge at viderefakturere betalingen for net- og systemydelser uændret til forbrugerne, eller at lade den indgå som en integreret del af den samlede regning.

Energistyrelsen har yderligere oplyst, at når Green Power Denmark, som konsekvens af bekendtgørelsens reducerede varslingsperiode, tilsvarende reducerer varslingsperioden i Standardaftalen mellem netselskab og elleverandør (elhandelsvirksomhed), pålægger bestemmelsen i § 6, stk. 6, ikke netselskaber at differentiere i varslet til elhandelsvirksomhederne, afhængigt af om elhandelsvirksomheden viderefakturerer net- og systemydelser uændret eller ikke gør det. Energistyrelsen bemærker i forlængelse, at elhandelsvirksomheder, der aktivt har taget et valg om ikke at viderefakturere net- og systemydelser uændret, må påtage sig den risiko, der er forbundet med den fortsat 3 måneders varslingsperiode overfor kunden.

Det er derfor Green Power Danmarks forståelse, at den ændrede bekendtgørelse i praksis betyder, at netselskaberne kan sænke den effektive varslingsperiode fra 4 måneder til 2 måneder, opgjort fra det tidspunkt netselskabet varsler elhandelsvirksomheder om en tariffstigning, til hvornår tariffstigningen får effekt. Det kan netselskaberne gøre for alle elhandelsvirksomheder, uafhængigt af beskaffenheden af aftaler mellem elhandelsvirksomhed og dennes kunder. Den nye varslingsperiode vil gælde for varslinger udsendt efter bekendtgørelsens ikrafttræden og kræver en konsekvensændring af Standardaftalen mellem netselskab og elleverandør.

Green Power Denmark skal for en god ordens skyld bede Energistyrelsen om at bekræfte ovenstående forståelse.

Afslutningsvis bemærkes, at de forkortede varslingsregler vedrører tariffstigninger, dvs. ændringer til ugunst for elkunden. Dette følger naturligvis af systematikken i de overordnede varslingsregler i stk. 1, men fremgår ikke udtrykkeligt af ordlyden i stk. 5 og stk. 6, hvorfor dette bør præciseres.

Krav om uændret viderefakturering af tariffer

Forslaget om at forkorte elhandelsvirksomhedernes varslingsperiode ved tariffstigninger, så el kunderne i fremtiden som minimum skal varsles én måned inden en tariffstigning, har været efterspurgt af branchen, og Green Power Denmark skal derfor indledningsvis kvittere for, at dette nu implementeres.

Green Power Denmark finder dog, at den foreslåede løsning med fordel kunne have taget udgangspunkt i et lovkrav om uændret (1:1) viderefakturering af net- og systemydelser. Dette ville dels medvirke til at skabe større transparens for el kunderne om deres tariffbetalinger og dels bidrage til klare og enslydende regler for samtlige elhandelsvirksomheder.

Baggrund for et forslag om uændret viderefakturering af tariffer

Indførelsen af Engrosmodellen i 2016 medførte som bekendt, at elhandelsvirksomheden fakturerer forbrugerne for den samlede betaling for levering af elektricitet, herunder net- og systemydelser. I praksis betyder det, at den enkelte elhandelsvirksomhed kan vælge at viderefakturere betalingen for net- og systemydelser eller lade betalingen indgå som en integreret del af prisen på elhandelsydelsen. Elhandelsvirksomheden er ikke forpligtet til at lade betalingen for netydelsen stå særskilt på elkundens regning.

Begrundelsen for indførelse af engrosmodellen var et ønske om at fremme konkurrencen på elmarkedet og gøre det nemmere for elkunderne at orientere sig på markedet og skabe sig et overblik over betalingen ved kun at modtage én samlet regning.

Det var samtidig forståelsen, at elhandelsvirksomhedens muligheder for prisdifferentiering ikke ville svække forbrugerbeskyttelsen og derved nødvendiggøre særskilt regulering. Forbrugeren ville altid have mulighed for at vælge en anden elhandelsvirksomhed, hvis husholdningsforbrugeren ikke var tilfreds.

Det har dog vist sig, at muligheden for at lade nettariffen indgå som en integreret del af kundens køb af el de facto skaber en manglende transparens for elkunden. Muligheden bliver desværre også udnyttet af enkelte elhandelsvirksomheder til at lave skjulte (spot)tillæg og uigen-nemsigtige abonnementer. Det kan derfor være ganske svært for husholdningsforbrugeren at sammenligne elprodukter og orientere sig på markedet.

Forudsætningen om, at muligheden for at lade tariffbetalingen indgå som en integreret del af den samlede regning ikke ville svække forbrugerbeskyttelsen, har derfor i praksis ikke vist sig at holde stik.

Et krav om uændret viderefakturering af net- og systemydelser vil derfor kunne styrke transparen- sen på elmarkedet. Det vil være til gavn for elkunden, herunder særligt husholdningsforbru- geren, og fjerne muligheden for, at elhandlere kan indføre skjulte tillæg. Et krav om uændret viderefakturering vil i praksis betyde, at de prislelementer, der vedrører net- og systemydelser, også vil skulle fremgå separat på fakturaen og dermed indeholde et forbud mod bundling. Et krav om uændret viderefakturering vil synliggøre nettariffen for slutkunden, forbedre elkun- dernes indsigt i deres elaftaler og understøtte en sammenlignelighed af prisen på tværs af el- produkter. Forslaget styrker derved forbrugerbeskyttelsen i tråd med såvel det oprindelige for- mål med engrosmodellen, EU's elmarkedsreform samt de forbrugerbeskyttelsesmæssige tiltag, som nærværende revision af elleveringsbekendtgørelsen også er udtryk for.

Green Power Denmark anbefaler derfor, at uændret (1:1) viderefakturering af net- og system- ydelser bliver et lovkrav. Tilsvarende krav og præcisering vil herefter skulle fremgå i bl.a. elle- veringsbekendtgørelsen.

§ 6, stk. 7 skift til en dynamisk elpriskontrakt kræver samtykke

Green Power Denmark finder, at ordlyden af denne bestemmelse kan give anledning til en uheldig fortolkning i de situationer, hvor fx en tidsbegrænset fastprislektricitetskontrakt (1 år) ophører og kunden – i overensstemmelse med aftalen – dermed ryger tilbage på et dynamisk elprisprodukt.

Green Power Denmark finder, at § 6, stk. 7 netop ikke finder anvendelse på ovennævnte til- fælde. I modsat fald vil elhandelsvirksomheden risikere at være bundet til en fortløbende fast- prislektricitetskontrakt uden udløbsdato, hvilket ikke stemmer overens med elmarkedsdirek- tivets bestemmelse om ret til en tidsbegrænset fastprislektricitetskontrakt på 1 år.

Det forudsættes i den forbindelse, at vilkåret om den efterfølgende overgang til et dynamisk elprisprodukt er anført i den pågældende fastprislektricitetskontrakt.

Kravet om indhentelse af særskilt samtykke får derimod betydning i de tilfælde, hvor en elhandelsvirksomhed ønsker at skifte elkunden over til et dynamisk elpriskontrakt, inden udløbet af den pågældende tidsbegrænsede fastpriselektricitetskontrakt.

Fakturering og faktureringsoplysninger m.v. (§§ 8-12)

Green Power Denmark kan tilslutte sig, at energioplysningsbekendtgørelsens krav til elhandelsvirksomheder nu indføres i elleveringsbekendtgørelsen. Dette letter overblikket og mindsker antallet af særskilte bekendtgørelser, som den enkelte elhandelsvirksomhed skal forholde sig til, for at sikre at samtlige krav og forpligtelser i forbindelse med salg af el efterleves.

Tilgængeliggørelse på elkundens "egen side"

Energistyrelsen har i en mail dateret 28. oktober 2024 oplyst, at revideringen af elleveringsbekendtgørelsen tillige vil medføre en præcisering af, at en elkundes faktura skal fremsendes ved e-mail eller lignende individuel kommunikation. Energistyrelsen henviser i den forbindelse til Forbrugerombudsmandens orienteringsbrev før sommerferien om bl.a. elhandelsvirksomheders kommunikation via selvbetjeningsløsninger, hvorved det må forstås, at Energistyrelsen vil udelukke brug af selvbetjeningsløsninger til fremsendelse af faktura.

Green Power Denmark skal understrege, at vi ikke er enige i, at en elhandelsvirksomhed ikke kan bruge en selvbetjeningsløsning på elhandelsvirksomhedens hjemmeside til at opfylde sine offentligretlige forpligtelser og til at fremsende meddelelser med aftaleretligt bindende virkning, herunder til at fremsende faktura.

Green Power Denmark er derfor i konkret dialog med Forbrugerombudsmanden herom, der af samme grund afventer med yderligere orienteringer, førend denne dialog er tilendebragt.

Green Power Denmark finder det derfor problematisk, at Energistyrelsen tyer til forhastet konklusioner, og foregriber en igangværende dialog og belysning af, hvilke krav der med rimelighed kan stilles til ovennævnte brug af selvbetjeningsløsninger.

Green Power Denmark er endvidere bekymret for, at Energistyrelsen med den foreslåede ændring reelt risikerer at udelukke enhver – lovlig – brug af selvbetjeningsløsninger til fremsendelse af faktura på elområdet. Såfremt Energistyrelsen fortsat påtænker at indføre denne vidtgående ændring, skal Green Power Denmark derfor venligst anmode om et møde.

§§ 9-10 Oplysninger til kunden

Green Power Denmark gør opmærksom på, at ikke alle elhandelsvirksomheder har en "min side" eller en app, der kan fremvise de data, der henvises til i §§ 9 og 10, hvorfor det kan få betydning for konkurrencen på markedet, særligt for mindre aktører.

§ 10, stk. 1

I § 10 stk. 1, fremgår det, at elhandelsvirksomheder som hidtil skal sikre, at elkunder på anmodning har let adgang til supplerende oplysninger om hidtidigt forbrug, således at elkunden selv kan foretage en detaljeret kontrol. Denne forpligtelse forudsætter, at elkunden har en fjernaflæst elmåler. Green Power Denmark har noteret, at bestemmelsen dog ikke længere indeholder en henvisning til "slutkunder med fjernaflæste afregningsmålere", hvilket må antages at være begrundet i, at det længe har været et lovkrav, at alle elmålere, der idriftsættes hos elkunder, er fjernaflæste. Denne ændring forekommer derfor som udgangspunkt

hensigtsmæssig. Green Power Denmark går i den forbindelse ud fra, at der derfor ikke længere findes elkunder uden fjernaflæste elmålere, idet oplysningsforpligtelsen ellers bliver vanskelig at efterleve.

§ 10, stk. 2 hidtidigt forbrug

Det kan overvejes at tydeliggøre, at begrebet *hidtidigt forbrug* relaterer sig til det forbrug, som elkunden har haft som følge af sit kundeforhold med sin nuværende elhandelsvirksomhed.

Dette kunne fx ske på følgende måde i stk. 2, nr. 1, "*De samlede oplysninger om energiforbrug for mindst de foregående tre år eller perioden fra indgåelsen af kontrakten med elhandelsvirksomheden, hvis den er kortere end tre år.*" og tilsvarende tilføjelse i stk. 2, nr. 2.

§ 11 Nøjagtige månedlige faktureringsoplysninger

Elleveringsbekendtgørelsens § 11 er en tilføjelse, der stammer fra energioplysningsbekendtgørelsen. Bestemmelsen foreskriver, at elhandelsvirksomheder skal give elkunder nøjagtige faktureringsoplysninger baseret på det faktiske forbrug mindst én gang om måneden.

Green Power Denmark finder det uhensigtsmæssigt, at elhandelsvirksomheden skal give nøjagtige faktureringsoplysninger baseret på det faktiske forbrug mindst én gang om måneden. Green Power Denmark bemærker i denne forbindelse, at nøjagtige faktureringsoplysninger skabes i forbindelse med faktureringen.

For kunder, som har månedsafregning, skabes disse faktureringsoplysninger hver måned. For kunder, som afregnes hvert kvartal, skabes disse hver tredje måned. Der er således behov for samtidighed mellem fakturering og deling af "nøjagtige faktureringsoplysninger baseret på det faktiske forbrug". Særligt for kunder med VE-anlæg og elvarme er det umuligt at oplyse nøjagtige faktureringsoplysninger, før fakturaen er dannet. Vi kan ikke se, at det giver kunden nogen værdi at modtage faktureringsoplysninger af en hyppigere frekvens end kundens fakturering. Tværtimod vurderer vi, at modtagelsen af unødvendige oplysninger vil bidrage til at forvirre, såvel som til at mindske kundernes interesse for deres regning.

Green Power Denmark bemærker samtidig, at indførelse af månedlig fakturering vil medføre yderligere omkostninger for kunder, der p.t. ikke modtager en månedlig faktura, i form af et månedligt betalingsgebyr. Det bemærkes også, at kunden ofte har adgang til det faktiske forbrug måned for måned via elhandelsvirksomhedens hjemmeside eller lignende digitale løsninger.

§ 12 Oplysninger kan gøres tilgængelige via elhandelsvirksomhedens egen hjemmeside

Af § 12 fremgår, at oplysningerne efter §§ 9-11 kan gøres tilgængelige via elhandelsvirksomhedens egen hjemmeside. Det bør tilføjes, at denne mulighed omfatter elhandelsvirksomhedernes selvbetjeningsløsninger (herunder apps), ligesom det bør præciseres, at den pligtige tilgængeliggørelse også kan ske ved at henvise til EIOverblik.

Tidsbegrænsede aftaler (nuværende § 17)

Den nuværende § 17, der foreskriver, at der ikke kan indgås tidsbegrænsede aftaler om levering af el til husholdningsforbrugere, foreslås fjernet. Green Power Denmark undrer sig over dette forslag, i og med at der som følge af leveringspligten netop som udgangspunkt ikke kan

indgås tidsbegrænsede elaftaler. Det er derfor svært at se, hvad formålet med ændringen er, da det i sig selv ikke bidrager til øget klarhed, snarere tværtimod.

Hvis intentionen er at tage højde for det nye krav om udbud af tidsbegrænsede fastpriselicitetskontrakter af en varighed på mindst 1 år, bør dette konkretiseres i selve bestemmelsen. Det er vigtigt, at det er tydeligt, at et eventuelt tidsbegrænset tilbud (elprodukt) netop ikke medfører, at elkunden – efter udløb af tidsperioden – ikke længere er sikret en løbende ellevering. Tilsvarende scenarie opstår, når der sælges andre kombinationsprodukter. Hvis intentionen er at tydeliggøre, at det er muligt at tilbyde en elaftale, der består af forskellige elprodukter, der så at sige "afløser" hinanden, fx med et tidsbegrænset starttilbud, der efter en kortere periode overgår til et andet produkt, bør denne mulighed og/eller produktkombination beskrives.

Skift af elhandelsvirksomhed og skifterelaterede gebyrer (§§ 18-21)

§ 18, stk. 1 Skift på kortest mulige tid

Det er tilføjet i § 18, at et skift af elhandelsvirksomhed skal foretages på den "kortest mulige tid". Green Power Denmark noterer, at tilføjjelsen af "kortest mulige tid" stammer fra elmarkedsdirektivet, ligesom det allerede implementerede krav om, at hvis elkunden anmoder om det, så skal skift af elhandelsvirksomhed foretages senest 3 uger efter datoen for elkundens anmodning.

Green Power Denmark ser derfor ikke, at denne tilføjelse ændrer ved den gældende retstilstand og praksis.

§ 18, stk. 5 Slutafregning fra 6 til 4 uger

I § 18, stk. 5, er slutaftregningsfristen ændret fra 6 til 4 uger. Green Power Denmark mener ikke, at dette krav afspejler den praktiske virkelighed på elmarkedet og skal derfor stærkt opfordre til, at den nuværende frist på 6 uger opretholdes.

Green Power Denmark skal i den forbindelse påpege, at slutaftregningsfristen ikke er tilfældigt sat, men tværtimod skal tage højde for de processer, der skal foretages for at kunne levere en korrekt slutaftregning for elkunden. Først og fremmest er det nødvendigt, at fristen sikrer tilstrækkelig tid til at få korrekt data fra netselskaberne, herunder validering og kvalitetssikring heraf med henblik på at undgå for mange efterfølgende korrektioner. En slutaftregning er som udgangspunkt den endelige afregning af en elkundes kundeforhold hos en elhandelsvirksomhed og giver elkunden en naturlig forventning om, at det bliver den sidste regning, som elkunden kan forvente at få fra sin elhandelsvirksomhed. En forkortelse af denne frist risikerer til gengæld at medføre flere tilfælde, hvor elkunden vil blive præsenteret for efterfølgende korrektioner. En situation som i forvejen ofte kan være svær for elkunden at forstå, uanset hvor berettiget den efterfølgende opkrævning er. Det bemærkes i den forbindelse, at en overskridelse af fristen ikke i sig selv medfører, at elhandelsvirksomheden mister retten til at gøre et betalingskrav gældende over for elkunden for den el, som pågældende har forbrugt.

Den foreslåede forkortelse savner desværre en reel og dokumenteret begrundelse og vil – modsat den formodede intention – ikke fremme forbrugerbeskyttelsen, men i stedet forøge risikoen for flere tilfælde, hvor en kunde vil blive mødt af et efterfølgende krav. Dette er ikke hensigtsmæssigt hverken for elkunden eller elhandelsvirksomheden, ligesom det formentlig vil give anledning til flere klagesager hos Ankenævnet på energiområdet.

Forslaget er ikke proportionalt med formålet og går dertil videre end elmarkedsdirektivets artikel 10, nr. 12, der klart – og med rette – fastslår, at en slutaftregning (endelig kontoopgørelse) skal foreligge senest 6 uger efter et leverandørskift.

Dertil giver den nuværende frist bedre mulighed for at sikre et godt processuelt flow med en god kundeoplevelse til følge. Elhandelsvirksomhederne kan fx bedre koordinere slutaftregning med evt. månedlig betalingsservice mv. I forlængelse heraf bemærkes, at netop mange kunder er PBS/NETS-kunder, og der er en måneds forsendelse fra NETS. Det vil derfor ikke være muligt at overholde fristen på 4 uger og samtidig sende regningen på den af kunden valgte forsendelseskanal.

§ 18, stk. 6 Kollektive skifteordninger

Til § 18, stk. 6, bemærker Green Power Denmark, at det er uklart, hvad der menes med en "kollektiv skifteordning".

Dynamiske elpriskontrakter og tidsbegrænsede fastpriselektricitetsleveringskontrakter (§§ 22-23)

Green Power Denmark forstår "elkunder" således, at der er tale om antal kunder – og ikke af-
tagenumre. Hvis det skal forstås anderledes, bedes dette præciseres.

§ 23, stk. 2 Ændring i kontraktbetingelser og vilkår i mindst 1 år

Den foreslåede § 23, stk. 2, foreskriver, at en elhandelsvirksomhed ikke ensidigt kan ændre i kontraktbetingelser og vilkår, herunder prisen, i mindst 1 år for tidsbegrænsede fastpriskontrakter. Det er Green Power Danmarks opfattelse, at bestemmelsen er meget vidtrækkende, da den ud fra ordlyden umuliggør alle former for ændringer, som en elhandelsvirksomhed jf. § 6 kan have til betingelser og vilkår. Denne bestemmelse vil fx gøre det svært at håndtere en ny betalingsmetode, ændrede regler om flytning eller lignende.

Green Power Denmark forstår formålet med bestemmelsen således, at man fra lovgivers side ikke ønsker, at det skal være muligt at varsle prisændringer for de tidsbegrænsede fastpriskontrakter. Green Power Denmark foreslår, at bestemmelsens indhold konkretiseres således, at de elementer, som ikke bør kunne ændres, såsom pris, abonnement eller gebyr, oplistes direkte. Samtidig foreslår Green Power Denmark, at der indsættes en undtagelse til bestemmelsen, så prisændringer fra staten og netselskaberne vil kunne ændres jf. § 6, stk. 6.

§ 23, stk. 3 Elhandelsvirksomhed i et netområde skal udbyde tidsbegrænsede fastpriselektricitetskontrakter

Til § 23, stk. 3, bemærker Green Power Denmark, at bestemmelsens afgrænsning til netområder potentielt kan pålægge mindre selskaber en uproportionel stor byrde. Med den nuværende kundefordeling forventes ganske få elhandelsvirksomheder at have den fornødne størrelse, der gør, at de er forpligtet til at udbyde de nye lange fastpriskontrakter. Samtidig medfører de særegne snævre bindingsmuligheder i Danmark, at den nye produktkategori får en asymmetrisk risikoprofil, der reelt giver kunden rettigheder lig en det finansielle instrument, en option – og derfor forventes disse produkter at blive relativt dyre og uattraktive. I et givent netområde kan der således opstå et så ringe udbud af de lange fastprisprodukter, at myndighederne vil aktivere nærværende bestemmelse. Den dominerende elhandelsvirksomhed i netområdet kan af historiske årsager sagtens være en mindre aktør, der i så fald kan blive tvunget

til at udbyde et meget komplekst (og deraf ressourcekrævende) produkt med en forventelig minimal efterspørgsel.

En tilsvarende bestemmelse ses heller ikke i elmarkedsdirektivet. Green Power Denmark opfordrer til, at bestemmelsen fjernes.

Green Power Denmark bemærker, at det af § 23 fremgår, at større elhandelsvirksomheder skal tilbyde fastpriskontrakter til alle elkunder. Netvirksomhedsbekendtgørelsen kræver, at netselskaber indkøber nettab til spotpris, samt at kontrakten ikke må omfatte prissikringsprodukter. Netselskaber bør have samme ret til at indgå fastsprisaftaler som øvrige kunder i elmarkedet, hvorfor netvirksomhedsbekendtgørelsen, som konsekvens af de nye regler, bør justeres, så der gives tilladelse til fastpriskontrakter, herunder fx via PPA'er.

Risikostyring (§ 24)

Green Power Denmark har tidligere tilkendegivet, at Green Power Denmark støtter elmarkedsdirektivets ordlyd og ministeriets generelle vurdering, hvor det nævnes, at elhandelsvirksomhederne skal have en *passende* risikoafdækningsstrategi.

Green Power Denmark er derfor enig i ordlyden af elleveringsbekendtgørelsens § 24, da det er afgørende, at der ikke udarbejdes detailregulering om den risikostyringspolitik, det enkelte selskab har – for forskellige selskaber har forskellige porteføljesammensætninger og dermed også forskellige risikobilleder og eksponeringer. Derfor er det afgørende, at alle selskaber selv udarbejder deres risikostrategi og tager stilling til, hvordan den enkelte risikostrategi skal eksekveres og udføres. Det giver den nuværende ordlyd i § 24 mulighed for, hvilket Green Power Denmark anerkender.

Døgnservice, klager og tilsyn (§§ 32-34)

§ 32, stk. 2, og § 33, stk. 3 Klage får opsættende virkning

Elleveringsbekendtgørelsens § 32, stk. 2, og § 33, stk. 3, foreskriver, at en elhandelsvirksomhed ikke kan opsiges aftaleforholdet eller afbryde leveringen af de grunde, som ligger til grund for elkundens indgivelse af en klage. En klage berører ikke parternes kontraktretlige rettigheder og forpligtelser.

Det er i dag svært for en elhandelsvirksomhed at lukke for strømmen. Kun i tilfælde, hvor kunden ikke betaler sine regninger over en periode og derefter ikke betaler den krævede sikkerhedsstillelse, har elhandelsvirksomheden *mulighed* for at lukke for strømmen.

Green Power Denmark finder det vigtigt at erindre, at leveringspligten er udtryk for en fravigelse af den almindelige aftaleret og indebærer således, at en elhandelsvirksomhed ikke kan hæve en elaftale på grund af manglende betaling. Dette er en undtagelse fra det almindelige obligationsretlige princip, der i alle andre aftaleforhold vil berettige den erhvervsdrivende til at opsiges en aftale som følge af misligholdelse af kontraktens vilkår. Kun når de konkrete betingelser, der er fastsat i elleveringsbekendtgørelsen om sikkerhedsstillelse, er opfyldt, er det muligt at afslutte kundeforholdet med en kunde, der har et dårligt betalingsmønster eller slet ikke betaler. I en sådan situation kan der være gået mange måneder, hvor elhandelsvirksomheden dækker kundens forbrug.

Det er derfor ikke rimeligt, at det foreliggende forslag om opsættende virkning skal kunne medføre, at en elkunde, der har fået adskillige rykkere og behørig information om, at manglende sikkerhedsstillelse vil medføre en ophævelse af elaftalen og en eventuel afbrydelse af strømmen, blot kan trække sagen i endnu mere langdrag ved at påklage elhandelsvirksomheden til ankenævnet.

Green Power Denmark gør opmærksom på, at en forbruger i tilfælde af uberettiget lukning har mulighed for at få tilkendt erstatning (hvis de almindelige erstatningsretlige regler i øvrigt er opfyldt). Forbrugeren er således beskyttet mod uberettiget lukning. Dertil kommer, at en elkunde vil kunne undgå forsyningsafbrydelse ved at modtage levering fra en anden elhandelsvirksomhed.

Bestemmelsens nuværende ordlyd tager dog ikke stilling til eller højde for risikoen for bestemmelsens misbrug, herunder risikoen for procesmisbrug. Det bekymrer i høj grad Green Power Denmark, da slutkundens klage de facto får opsættende virkning – modsat udgangspunktet i dansk ret. Det giver samtidig et uhensigtsmæssigt incitament til at klage.

Som nævnt ovenfor er det i dag elhandelsvirksomheden, der skal dække forbrugerens samlede omkostninger til el, i tilfælde af at kunden ikke betaler sin elregning. Det er ikke rimeligt at bede elhandelsvirksomhederne om yderligere at dække kundens omkostninger til el i den periode, hvor kundens potentielt ubegrundede klage behandles. En periode, der i sig selv kan strække over 4-6 måneder, jf. den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i Ankenævnet på energiområdet.

Green Power Denmark gør i forlængelse af ovenstående opmærksom på, at Ankenævnets såkaldte "fast-track"-ordning højst sandsynligt ikke vil blive anvendt i denne situation. Ankenævnets vedtægter indeholder ganske vist en bestemmelse, hvorved formanden kan bemyndiges til på ankenævnets vegne at træffe afgørelse i sager, hvor der foreligger en fast praksis. Denne adgang ses dog ikke umiddelbart velegnet til at behandle sager om sikkerhedsstillelse. Dette skyldes, at ordningen anvendes i gentagelsestilfælde og i tilfælde, hvor der ses en række klager over enslydende forhold og fakta, og selv i de tilfælde er der praksis for, at nævnet inddrages i afgørelsen, inden denne træffes. Det er Green Power Denmarks vurdering, at ordningen ikke er tilstrækkelig til at undgå procesmisbrug.

Hvis Energistyrelsen vælger at fastholde bestemmelsens indhold, da opfordrer Green Power Denmark stærkt til, at Energistyrelsen som minimum tilføjer bestemmelsen fra elmarkedsdirektivets artikel 28 a, dvs. en ministerbemyndigelse til at træffe foranstaltninger mod procesmisbrug.

2: Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler

Green Power Denmark forstår bekendtgørelsen om fleksible tilslutningsaftaler som en udmøntning af elmarkedsdirektivets artikel 6a og artikel 31.

Det fremgår af elmarkedsdirektivets artikel 6a, at der skal gives mulighed for permanente fleksible tilslutningsaftaler. Dette svarer til de produkter for begrænset netadgang på hhv. produktion og forbrug, som netselskaberne i dag tilbyder. Begrænset netadgang er et vigtigt produkt

for både netselskaberne og projektudviklere af bl.a. VE og PtX. Green Power Denmark er enig i og glad for, at denne mulighed bibeholdes.

Green Power Denmark bemærker, at der med bemyndigelsen til ministeren i den foreslåede § 25, stk. 1 i elforsyningsloven, som var i høring sommeren 2024, lægges op til, at ministeren kan fastsætte regler om flere forhold, end hvad der fremgår af elmarkedsdirektivets artikel 6a, idet elmarkedsdirektivet regulerer fleksible tilslutningsaftaler i områder, hvor der er begrænset eller ingen netkapacitet til nye tilslutninger. Den foreslåede bemyndigelse går videre end til disse situationer. Bemyndigelsen er således ikke alene udtryk for en direktivimplementering og må derfor betragtes som en overimplementering.

Green Power Denmark finder, at det at give ministeren en bred bemyndigelse til løbende at regulere vilkårene for begrænset netadgang i sig selv er usikkerhedsskabende for netselskaberne, såvel som for VE- og PtX-udviklere. Green Power Denmark er ikke fortalende for at give ministeren en sådan beføjelse, men mener, at usikkerheden i den brede beføjelse kan minimeres, hvis 1) eksisterende aftaler om begrænset netadgang under ingen omstændigheder bliver berørt af ny regulering i omtalte bekendtgørelse, og 2) enhver fremtidig ændring i bekendtgørelsen er velanalyseret med inddragelse af branchen, inden den introduceres.

Green Power Denmark finder, at aftaler om begrænset netadgang er en succesfuld måde at tilvejebringe fleksibilitet på, og at disse aftaler fortsat vil spille en stor rolle for elnettet, herunder for udbygningen med PtX og VE, i en overskuelig fremtid. Derfor er det meget vigtigt, at der ikke skabes tvivl om begrænset netadgang, da det vil skabe en stor usikkerhed både for netselskabet og VE- og PtX-udviklere.

Uden muligheden for begrænset netadgang ville vi se færre tilgængelige vedvarende energiprojekter på markedet. Netselskaberne ønsker heller ikke at bygge mere net, end hvad kunden har brug for. Begrænset netadgang hænger også godt sammen med muligheden for at kunne bygge direkte linjer i Danmark, hvilket kan forekomme overflødigt, hvis man tvinges til at betale for fuld netadgang i alle tilfælde. Begrænset netadgang er igen også altafgørende for udbygningen med PtX – og udviklingen af PtX-industrien i sin helhed – i Danmark. Samtidig har sol og vind forskellige produktionsprofiler således, at det vil være mest omkostningseffektivt at udnytte det samme net ved at koble dele af energiprojektet på nettet med en aftale om begrænset netadgang.

Green Power Denmark finder med nærværende høringsudkast ingen forhold, der gør det nødvendigt for netselskaberne at genanmelde vilkår og/eller metode for begrænset netadgang for hverken indføddning eller levering af strøm, idet vi betragter alle krav i bekendtgørelsen som allerede opfyldt. Green Power Denmark vil gerne bede Energistyrelsen bekræfte dette.

Green Power Denmark bemærker, at Energinet i dag ikke tilbyder begrænset netadgang for produktionsanlæg. En mulighed, som Green Power Denmark gerne så indgå i Energinets tilbud til produktionskunder hurtigst muligt.

Overordnet bemærkning om udbygning

I § 5 lægges op til, at en netbruger, der anmoder om tilslutning til den pågældende virksomheds forsyningsnet i et område med begrænset eller ingen tilslutningskapacitet, kan vælge at indgå en midlertidig fleksibel nettilslutningsaftale. Green Power Denmark forstår det sådan, at

forpligtigelsen til at tilbyde en midlertidig fleksibel aftale vil påhvile Energinet og netvirksomhederne, og at en fleksibel nettilslutningsaftale skal kunne tilbydes for såvel produktion som forbrug. Dette beder Green Power Denmark om, at Energistyrelsen bekræfter.

Green Power Denmark ønsker, at der ikke er tvivl om, hvornår en kunde overgår fra midlertidig fleksibel tilslutning til fuld netadgang. I udkastet § 5 står, at kunden overgår til fuld netadgang, når nettet er udbygget. Læses bestemmelsen tekstnært, betyder dette, at de kollektive elforsyningsvirksomheder skal bygge net til kunden. Henset til ånden bag bekendtgørelsen vil Green Power Denmark mene, at kundens fulde netadgang på sigt også kan tænkes sikret via indkøb af fleksibilitet. Green Power Denmark foreslår derfor, at udtrykket >>udbygge<< udgår af bestemmelsen, så bestemmelsen lyder:

”§ 5. En kollektiv elforsyningsvirksomhed skal sikre, at en netbruger, der anmoder om tilslutning til den pågældende virksomheds forsyningsnet i et område med begrænset eller ingen tilslutningskapacitet, kan vælge at indgå en midlertidig fleksibel nettilslutningsaftale, indtil netbrugerens kan sikres fuld adgang til nettet.”

I ovenstående forslag er følgende sætning også taget ud i forhold til udkastets § 5 >>på grundlag af i aftalen nærmere fastsætte vilkår<<. Dette er gjort, fordi de kollektive elforsyningsvirksomheder skal behandle kunderne ikke-diskriminerende, jf. elforsyningslovens § 6d. Der er derfor ikke adgang til at forhandle individuelle vilkår for tilslutning til det kollektive elnet. I medfør af udkastets § 10, nr. 4, skal kontrakten med kunden indeholde den forventede dato for fuld tilslutning. Kunden modtager således ad denne vej information om det forventede tidspunkt for fuld nettilslutning. Green Power Denmark ser derfor ikke, at der er behov for, at § 5 også indeholder et krav herom.

Som konsekvens af forslaget til en ændret formulering af § 5, bør definitionen i § 4, nr. 2, også tilrettes, så definitionen på en midlertidig fleksibel tilslutningsaftale lyder: *”En fleksibel tilslutningsaftale, der indeholder midlertidige betingelser for begrænsning af og kontrol med indføddning af elektricitet til og udtag fra transmissionsnettet eller distributionsnettet, indtil at netbrugerens kan sikres fuld adgang til nettet.”*

Til udkastets § 7

Udkastets § 7 omhandler den i elforsyningslovens fastsatte forpligtigelse for de kollektive elforsyningsvirksomheder til at sikre en tilstrækkelig og effektiv transport af elektricitet, herunder at udbygge forsyningsnettene i fornødent omfang.

Green Power Denmark forstår § 7 sådan, at et netselskab skal sikre en tilstrækkelig og effektiv transport af elektricitet til en kunde, der anmoder om fuld netadgang. Dette uanset om kunden gør brug af en *midlertidig* fleksibel tilslutningsaftale eller ej. Konkret betyder det, at en kunde ikke stilles hverken bedre eller dårligere ift. at opnå fuld netadgang, om kunden vælger at indgå en aftale om midlertidig fleksibel tilslutning. Vores opfattelse skyldes, at § 7 gengiver indholdet af bestemmelser i elforsyningsloven, bl.a. § 20, stk. 1, og § 24, stk. 1. Vi vil gerne bede Energistyrelsen om at bekræfte vores opfattelse.

Det undrer dog Green Power Denmark, at der i udkastets § 7 henvises til § 6. Udkastets § 6 vedrører adgangen til at udbyde permanente fleksible tilslutningsaftaler. Hvis en kunde i distributionsnettet ønsker en permanent fleksibel tilslutningsaftale (begrænset netadgang),

udbygger netvirksomhederne netop ikke distributionsnettet til sådanne kunder. Dette fordi vilkårene for kundens tilslutning er, at kunden kan udnytte ledig/overskydende kapacitet i nettet. Med aftalen om permanent fleksibel tilslutning (begrænset netadgang) accepterer kunden, at udgangspunktet om netudbygning fraviges, og netvirksomheden udbygger og sikrer derfor ikke kunden en kontinuerlig adgang til det kollektive elnet. Idet § 7 er en gentagelse af, hvad der allerede følger af elforsyningsloven, mener Green Power Denmark, at henvisningen i § 7 til § 6 bør udgå for ikke at skabe meningsforstyrrelser.

Til udkastets § 9

I udkastets § 9 indføres et nyt regulatorisk begreb >>forudsigelig<<. Green Power Denmark kender ikke indholdet af dette begreb og beder Energistyrelsen beskrive indholdet nærmere. Green Power Denmark kan blot konstatere, at >>forudsigelig<< har et andet indhold end >>gennemsigtig<< (som benyttes flere steder i elforsyningsloven), idet gennemsigtig også er nævnt i udkastets § 9.

Til udkastets § 10

Green Power Denmark vil foreslå, at der i § 10 tilføjes en bestemmelse om, at netselskabernes metoder skal indeholde de vilkår, der er bestemmende for, hvornår en netbruger kan afbrydes. Sådanne vilkår er i dag en fast del af netselskabernes aftaler om permanent fleksibel tilslutning (begrænset netadgang).

Udkastets § 10, nr. 1, indeholder et kriterie om, at differentiering sker ved hjælp af tidsmæssige begrænsninger. Green Power Denmark vil gerne nævne, at netvirksomhedernes aftaler om begrænset netadgang ikke er tidsmæssige begrænset. Dette sådan at forstå, at:

- 1) Der er ikke tidsmæssige begrænsninger på, hvor længe kunden kan have en kontrakt, der lyder på begrænset netadgang (ingen solnedgangsklausul). Kunden kan til enhver tid opsiges af taltalen om begrænset netadgang.
- 2) Der er heller ikke tidsmæssige begrænsninger knyttet til, hvor længe kunden kan udveksle strøm med det kollektive elnet (det kræver blot, at der er ledig kapacitet).
- 3) Der er ikke tidsmæssige begrænsninger på, hvor længe netvirksomhederne kan begrænse (nedregulere) en kunde på begrænset netadgang.

Green Power Denmark vil derfor foreslå, at kriteriet om tidsmæssig differentiering udgår, så § 10, nr. 1 kommer til at lyde:

”hvor relevant, den maksimale faste indfødnings og det maksimale faste udtag af elektricitet til og fra nettet samt, hvor relevant, den yderligere fleksible indfødnings- og udtagskapacitet, der kan tilsluttes og differentieres.”

Med hensyn til udkastets **§ 10, nr. 2**, mener Green Power Denmark, at bestemmelsen bør udgå. De kollektive elforsyningsvirksomheders kontrakter med kunderne skal ikke indeholde tariffer. Netvirksomhedernes kontrakter indeholder - hvad enten fuld netadgang eller begrænset netadgang - de beløb, som kunden skal betale for selve tilslutningen (tilslutningsbidrag). De kollektive elforsyningsvirksomheder skal offentliggøre deres priser, jf. elforsyningsloven. Dette gælder både tilslutningsbidrag og de løbende tariffer. De kollektive elforsyningsvirksomheders

metoder og priser ændrer sig over tid, og det er ikke farbart, at de enkelte kontrakter indeholder oplysninger om de kollektive elforsyningsvirksomheders løbende generelle priser og/eller metoder. Oplysninger om løbende priser/metoder i de enkelte kontrakter vil skabe uklarhed i forholdet mellem kunden og de kollektive elforsyningsvirksomheder, da det kan opfattes som om, at de priser (og evt. metoder), som er gengivet i den enkelte kontrakt, til enhver tid er gældende. Dette er dog ikke tilfældet jf. bl.a. elforsyningslovens § 73a, hvor Forsyningstilsynet godkender de kollektive elforsyningsvirksomheders priser og betingelser. De kollektive elforsyningsvirksomheder er allerede i medfør af elforsyningsloven forpligtet til at offentliggøre priser og betingelser. Green Power Denmark mener derfor, at § 10, nr. 2, bør udgå af bekendtgørelsen.

Green Power Denmark vil gerne bede Energistyrelsen uddybe indholdet af **§ 10, nr. 5**. De vilkår, der forhindrer en kunde i at få fuld netadgang, er i sagens natur (mangel på) kapacitet i det kollektive elnet. Er det Energistirelsens hensigt, at de kollektive elforsyningsvirksomheder skal beskrive denne kapacitetsmangel nærmere, eller hvorledes skal bestemmelsen forstås?

Green Power Denmark vil i den forbindelse pege på, at der er tale om information, som indgår i en bindende kontrakt mellem kunden og de kollektive elforsyningsvirksomheder. Den information, som de kollektive elforsyningsvirksomheder afgiver, vil i udgangspunktet binde disse. Med hensyn til en beskrivelse af kapacitet og udbygningsforhold kan en beskrivelse heraf være bindende ift. den enkelte kunde. Dette vurderer Green Power Denmark, ikke er hensigtsmæssigt.

Green Power Denmark vil derfor gerne bede Energistyrelsen overveje bestemmelsen indhold og uddybe denne.

Green Power Denmark vil gerne bede Energistyrelsen uddybe indholdet af **§ 10, nr. 6**. Nærmere bestemt ønskes referencen til § 7 uddybet. § 7 gengiver, hvad der allerede fremgår af elforsyningsloven. Ønsker Energistyrelsen, at de kollektive elforsyningsvirksomheders metoder vedrørende fleksible tilslutningsaftaler gengiver indholdet af elforsyningsloven?

Udkastets § 12

Med hensyn til krav om certificerede effektregeringssystemer i udkastets § 12 vil Green Power Denmark mene, at det er mere lovteknisk korrekt at lade § 12, stk. 2, henvise til § 10, nr. 7, i stedet for at skrive, at >>egenskaber og ydeevner er nærmere specificeret i en fleksibel tilslutningsaftale<<.

Green Power Denmark vil derfor foreslå, at § 12, stk. 2, kommer til at lyde:

”Stk. 2. Ved en certificeret effektregeringssystem forstås et system eller en mekanisme, hvis egenskaber og ydeevner er nærmere specificeret i de kollektive elforsyningsvirksomheders metode efter § 10, og som tillader kontrol eller begrænsning af en netbrugers aftag fra og indføddning til elforsyningsnettet med henblik på at kunne sikre, at de begrænsninger og den kontrol med indføddning af elektricitet til og udtag fra transmissionsnettet eller distributionsnettet, der er aftalt i medfør af den fleksible tilslutningsaftale, overholdes.”

Udkastets § 13 og 14

Efter udkastets § 13 er Forsyningstilsynet tilsynsmyndighed, mht. at en kollektiv elforsyningsvirksomhed skal sikre, at en netbruger, der anmoder om tilslutning til den pågældende virksomheds forsyningsnet i et område med begrænset eller ingen tilslutningskapacitet, kan vælge at indgå en midlertidig fleksibel nettilslutningsaftale. I udkastets § 14 lægges op til, at en overtrædelse heraf skal straffes med bøde.

Hvis en kollektiv elforsyningsvirksomhed ikke stiller et midlertidigt tilslutningsprodukt til rådighed, som angivet i bekendtgørelsens § 5, opfatter Green Power Denmark dette som en overtrædelse af elforsyningslovens § 6d jf. bekendtgørelsens § 5. Green Power Denmark mener, at Forsyningstilsynet i en sådan situation skal udstede et pålæg jf. elforsyningslovens § 77, stk. 1. Straf i medfør af bøde kan efter elforsyningslovens § 86, stk. 1, først ske, når/hvis et påbud efter § 77, stk. 1, ikke følges.

Elforsyningslovens sanktionsbestemmelser kan ikke ændres via bekendtgørelse. Bekendtgørelsens § 14 henviser til elforsyningslovens sanktionsbestemmelser og ikke selvstændigt lyde på bødestraf.

3: Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter

Bekendtgørelsen stiller som noget nyt krav til, at netselskaberne skal offentliggøre et kapacitetskort, der viser ledig kapacitet til rådighed for nye forbrugstilslutninger, samt at netselskaberne skal oplyse om status for behandling af netbrugernes anmodning om nettilslutning.

Green Power Denmark vil gerne kvittere for, at implementeringen af kapacitetskortet gennemføres sådan, at den er administrerbar for netselskaberne. Green Power Denmark har derudover en række mindre bemærkninger til bekendtgørelsen.

Hvad angår følgende del af § 27, stk. 3: *”Det skal som minimum indgå som et af disse kriterier, hvilken kapacitet, der efter betaling af tilslutningsbidrag, er sat af til kommende tilslutninger.”*, forstår Green Power Denmark det sådan, at intentionen er, at netvirksomhederne i deres beregninger af ledig kapacitet skal medtage de anlæg, der er indgået i nettilslutningsaftale om, men som endnu ikke tilsluttet.

Som teksten står i stk. 3 kan det dog læses, som at netvirksomhederne skal vise, hvilke kapaciteter der er *”sat af”* (indgået aftale om) til kommende tilslutninger. For at undgå fremtidige misforståelser foreslår Green Power Denmark, at § 27 stk. 3, justeres til som følgende:

Stk. 3. *Netvirksomheder skal offentliggøre de kriterier, der er lagt til grund for at beregne den ledige kapacitet til nye tilslutninger i henhold til stk. 1. Kommende tilslutninger, hvor der er indgået nettilslutningsaftale, skal som minimum medtages som et kriterie. Det skal som minimum indgå som et af disse kriterier, hvilken kapacitet, der efter betaling af tilslutningsbidrag, er sat af til kommende tilslutninger. Det skal fremgå af kapacitetskortet, hvordan disse kriterier kan tilgås, hvis de ikke fremgår af kapacitetskortet.*

Den foreslåede ændring håndterer desuden, at kunder godt kan indgå en nettilslutningsaftale uden at betale tilslutningsbidrag ved indgåelse af aftalen ved fx at stille garanti.

I § 27, stk. 1, synes der i øvrigt at mangle et "og". Uden dette "og" kan sætningen fejlagtigt tolkes sådan, at kravet kun gælder for tilslutninger med både forbrug og produktion. Indledningen i § 27 bør derfor affattes til:

*"§ 27. Netvirksomheder skal offentliggøre et digitalt og interaktivt kapacitetskort, der klart og gennemsigtigt viser den kapacitet, der er til rådighed for nye forbrugs- **og** produktionstilslutninger på stationer med primærspænding på 30 til 60 kV."* (Green Power Denmark's tilføjelse med rødt),

Den nye § 29 følger af artikel 31, punkt 3 i elmarkedsdirektivet, at netvirksomhederne skal give kunderne klare oplysninger om status for og behandlingen af deres anmodninger om tilslutning senest 3 måneder efter indgivelsen af anmodningen, og derefter mindst en gang i kvartalet, hvis anmodningen om tilslutning hverken er imødekommet eller permanent afvist.

Green Power Denmark har noteret sig, at der med bestemmelsen i § 29 dermed stilles strammere krav, end det fremgår af elmarkedsdirektivet, for så vidt angår frekvensen af de efterfølgende anmodninger. Det er dog vurderingen, at kravet, som det fremgår af bekendtgørelsen, er rimelig. Netvirksomhederne arbejder allerede med tiltag om yderligere information til kunden om status på deres tilslutningssag.

Som det fremgår af Green Power Denmark's høringssvar til lovforslaget, der implementerer elmarkedsdirektivet, bør implementeringen ske sådan, at:

- hvis kunden har hyret en rådgiver, fx en elinstallatør, skal status, som netselskabet har givet til rådgiveren, betragtes som en opfyldelse af kravet. Rådgiveren må så være ansvarlig for at give status videre til kunden, medmindre andet er aftalt.
- der ikke stilles krav om, at status sker på en bestemt form. Dvs. at status både kan være telefonisk eller skriftligt, og herunder skal kunne imødekommes ved, at kunden eller dennes rådgiver kan tilgå en sagsstatus digitalt, fx i netvirksomhedens installationsblanket.

Det er Green Power Denmark's vurdering, at ovenstående vil kunne rummes i formuleringen i bestemmelsen i § 29, men Energistyrelsen bedes bekræfte, at det er tilfældet.

4: Bekendtgørelse om Forsyningstilsynets overvågning af det indre marked for el og naturgas m.v. (overvågningsbekendtgørelsen)

Nyudstedelsen indeholder en ny § 2, som pålægger Forsyningstilsynet hvert andet år at vurdere, hvorvidt netselskabers anskaffelse af fleksibilitetsydelser vil være omkostningseffektiv, samt om en markedsbaseret anskaffelse af ydelserne vil kunne anvendes. Det fremgår af høringsbrevet, at dette er en gennemførsel af en regel i elmarkedsdirektivet angående netselskabers markedsbaserede anskaffelse af fleksibilitetsydelser. Green Power Denmark antager, at der her henvises til elmarkedsdirektivets artikel 32, stk. 1, som det fremgik af bemærkningerne til de ændringer til elforsyningsloven, som Energistyrelsen sendte i høring med frist den 22. august 2024.

Green Power Denmark læser ikke i artikel 32, stk. 1, (eller andet sted i direktivet), at der er krav om, at myndighederne foretager en sådan analyse. Vores forståelse af kravene er, at Forsyningstilsynet, når de behandler tarifmetoder, kan lægge til grund for deres tilkendegivelse af

ikke-markedsbaserede metoder, om der findes markedsbaserede alternativer, der er mere omkostningseffektive.

Green Power Denmark finder, at en løbende analyse af markedsbaseret fleksibilitet og dets potentiale i en dansk kontekst er vigtig og fornuftig. Netop derfor har Green Power Denmark i længere tid arbejdet for, at det skal blive lettere for netselskaberne at få metodegodkendt pilotprojekter for at kunne teste et marked for fleksibilitet. På nuværende tidspunkt mener Green Power Denmark ikke, at der er forudsætninger for at konkludere, om markedsbaseret fleksibilitet i alle tilfælde er omkostningseffektivt relativt til fx fleksible tilslutningsaftaler. Når Green Power Denmark i samarbejde med netselskaberne og øvrige aktører har udviklet en forståelse af markedsbaseret fleksibilitet gennem pilotprojekter, vil de involverede parter i samarbejde med myndighederne bedre kunne vurdere potentialet ved markedsbaseret fleksibilitet på distributionsniveau.

Da der ikke i Elmarkedsdirektivet er grundlag for, at myndighederne foretager en sådan analyse, bør den udgå. Alternativt bør opgaven lægges hos anden myndighed end Forsyningstilsynet, da sådanne analyseopgaver ikke er en oplagt tilsynsopgave, men i stedet bør henhøre under fx Energistyrelsen. Det skal sikre, at Forsyningstilsynet bruger sine ressourcer på at føre tilsyn med vilkårene for brugen af elnettet.

Green Power Denmark står gerne til rådighed, hvis der er behov for uddybelse.

Med venlig hilsen

Malene Unterborg Alempiew
mua@greenpowerdenmark.dk
Tlf. 25291948

Henrik Boesgaard Sørensen
HBS@greenpowerdenmark.dk
Tlf. 30224255

Christina Mary Moshøj
cmh@greenpowerdenmark.dk
Tlf. 51502644

Tyge Helms Skov-Wium
THS@greenpowerdenmark.dk
Tlf. 25291982

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43

1577 København V

Sendt til: ens@ens.dk, ige@ens.dk

30-10 2024

Høringssvar til bekendtgørelser til implementering af elmarkedsdirektiv (journalnr. 2023 – 12235)

Elnetselskabet N1 (herefter N1) takker for muligheden for at afgive høringssvar om bekendtgørelserne, der implementerer revisionen af elmarkedsdirektivet. N1's høringssvar fokuserer på Overvågningsbekendtgørelsen, Bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler og Elleveringsbekendtgørelsen. N1 støtter op om de dele af GPD's høringssvar, som berører elnetselskaber.

Overvågningsbekendtgørelsen

Det fremgår af forslagets § 2, at Forsyningstilsynet - begyndende i 2026 – hvert andet år skal foretage og offentliggøre en vurdering af, hvorvidt netvirksomheders anskaffelse af fleksibilitetsydelser i relation til tre specifikke parametre. Af høringsbrevet fremgår det, at der med tilføjelsen gennemføres en regel i elmarkedsdirektivet om netselskabers markedsbaserede anskaffelse af fleksibilitetsydelser, men det er uklart hvilken regel, der konkret henvises til. Vores forståelse er, at der henvises til implementering af direktivets artikel 32 stk. 1, hvor det fremgår, at *"Distributionssystemoperatørerne anskaffer disse ydelser i henhold til gennemsigtige, ikkeforskelsbehandlende og markedsbaserede procedurer, medmindre de regulerende myndigheder har fastslået, at anskaffelsen af sådanne ydelser ikke er omkostningseffektiv, eller at sådan anskaffelse fører til alvorlige markedsforvridninger eller øget overbelastning."* Energistyrelsen bedes bekræfte, at det faktisk er den artikel, der henvises til i høringsbrevet.

I Overvågningsbekendtgørelsen er direktivets artikel 32 omskrevet til, at den regulerende myndighed løbende skal vurdere, om anskaffelsen af 'fleksibilitetsydelser' er en anvendelig metode i forhold til omkostningseffektivitet, risikoen for markedsforvridninger eller øget overbelastning. Der er imidlertid behov for, at det tydeliggøres, hvad det helt nøjagtig er for en opgave Forsyningstilsynet er tilsigtet i § 2.

I forlængelse af direktivteksten er den for N1 mest nærliggende fortolkning, at bestemmelsen skal danne grundlag for en vurdering af, om der er et fungerende og effektivt marked for anskaffelse af fleksibilitet, så der kan købes fleksibilitetsydelser efter Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 33, stk. 1. Der kan i denne tolkning også ligge en vurdering af markedets udvikling med henblik på en fremtidig fleksibilitetsydelsesanskaffelse. Hvis der ikke er et sådant marked, kan det give netselskaber mulighed for at anskaffe fleksibilitet efter anden metode, jf. Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 33, stk. 2. Den regulerende myndighed vurderer, hvorvidt netselskaberne har egentlig adgang til et marked for

fleksibilitet. Hvis ikke der findes et marked, der er fungerende og omkostningseffektivt, kan Forsyningstilsynet lægge det til grund i deres tilkendegivelse i forhold til netselskabernes anvendelse af ikke-markedsbaserede metoder. Dette beskriver meget præcist situationen i dag, hvor der ikke er et marked for fleksibilitet, men hvor netselskaber kan bruge f.eks. afbrydelighedsaftaler til at anskaffe fleksibilitet.

Hvis N1's fortolkning af bestemmelsen er forkert, og der i stedet lægges op til, at Forsyningstilsynet får til opgave at vurdere de individuelle indkøb af fleksibilitetsydelser, som netselskaberne – måske – vil foretage, så er vi langt fra direktivets tekst, og der vil mangle en målestok for, hvordan man skal vurdere omkostningseffektivitet og markedsforvridning. I denne fortolkning, er det desuden uklart, om Forsyningstilsynet skal løse opgaven ved at vurdere alle eventuelle transaktioner i et fremtidigt marked for fleksibilitetsydelser, eller om der skal udvælges stikprøver. Begge scenarier må forventes at medføre et betydelige ressourcetræk hos både Forsyningstilsynet og de netselskaber, som indkøber fleksibilitetsydelser. Det skyldes, at vurderingerne om omkostningseffektivitet og "øget overbelastning" forudsætter et detaljeret kendskab om: 1) det operationelle behov hos netselskabet (fx gentagende overbelastninger af en netstation), og 2) omkostningerne ved hhv. udskiftning af aktivet eller brug af fleksibilitet til at aflaste aktivet og udskyde udskiftningen. Den viden er ekstremt kontekstafhængig og bor i netselskabernes kontrolrum og asset management-funktioner. Det vil kræve betydelige ressourcer at overføre denne viden til Forsyningstilsynet, hvilket i sig selv vil dæmpe netselskabernes appetit på at anvende markedsbaseret fleksibilitet. En sådan implementering risikerer altså at gå stik imod intentionen i direktivbestemmelsens artikel 32 om at give 'Incitamenter til anvendelse af fleksibilitet i eldistributionsnettet'.

Vi håber derfor, at den officielle fortolkning vil blive klarlagt, og at der bekræftes en fortolkning som den førstnævnte. Hvis vores fortolkning er korrekt, har vi et forslag til, hvordan teksten kan præciseres:

Der henvises til anskaffelse af fleksibilitetsydelser i henhold til netvirksomhedsbekendtgørelsen. Dermed henvises der også til en bekendtgørelse, hvor netop 'fleksibilitetsydelser' er defineret som en "Ydelse, som en markedsdeltager i medfør af en aftale leverer til en netvirksomhed mod betaling eller modydelse." § 2, stk. 1 nr. 10. Derudover hedder det af samme bekendtgørelses § 33, at "En netvirksomheds anskaffelse af fleksibilitetsydelser skal ske efter gennemsigtige, ikkediskriminerende og markedsbaserede metoder, der er godkendt af Forsyningstilsynet." og videre i Stk. 2, at "...Stk. 1 er ikke til hinder for, at en netvirksomhed kan dække sit behov for fleksibilitet via anvendelse af andre metoder end markedsbaseret anskaffelse af fleksibilitetsydelser" (vores understregning).

Det vil altså sige, at 1) 'fleksibilitetsydelser' pr. definition er markedsbaserede, 2) at man godt kan købe fleksibilitet på anden måde, men så er det ikke 'fleksibilitetsydelser', og 3) at metoden for anskaffelse af 'Fleksibilitetsydelser' skal overholde reglerne for gennemsigtighed og ikkeforskelsbehandlende (ikkediskriminerende).

Det er således unødvendigt at understrege i §2 at fleksibilitetsydelser er markedsbaseret indkøb at og anskaffelsen skal være gennemsigtig og ikkeforskelsbehandlende, ligesom det fjerner fokus fra, hvad der skal vurderes. Derfor kan man

skære et væsentligt antal ord i sidste del af bestemmelsens stk. 1 og opnå mere klarhed med betydningen ved blot at skrive:

” § 2. (...) en vurdering af, hvorvidt netvirksomheders anskaffelse af fleksibilitetsydelser i henhold til netvirksomhedsbekendtgørelsen vil være omkostningseffektiv, og om, hvorvidt anskaffelse af fleksibilitetsydelser vil kunne anvendes, uden at resultere i alvorlige markedsforvridninger eller øget overbelastning.”

Udover selve fortolkningen af indholdet af §2 noterer vi os, at der er skrevet et start-år og en frekvens ind i bekendtgørelsens § 2, stk. 1 og 2. Eftersom etableringen af et fleksibilitetsmarked stadigvæk er i en tidlig afklaringsfase, og der – selv i et meget optimistisk scenarie – ikke kan forventes handel på en markedsplatform i 2026, virker det ikke strengt nødvendigt at angive det som start-år i bekendtgørelsen.

Fleksible tilslutningsaftaler

N1 vil gerne kvittere for, at bekendtgørelsen forsat giver mulighed for, at der kan indgås permanente fleksible nettilslutningsaftaler (§ 6, § 10, stk. 3), og at det gøres gældende, at bekendtgørelsen ikke finder anvendelse i forhold til allerede indgåede aftaler herom (§2). Muligheden for at indgå aftaler om permanent fleksibel nettilslutning med produktions- og forbrugskunder giver netselskaberne et godt værktøj at tage i brug til at anvende fleksibilitet til at udskyde netudbygning eller forstærkning. Desuden giver det mulighed for hurtigere nettilslutning af både forbrugs- og produktionskunder, hvilket er et win-win for både kunder og netselskaber. Vi ser forslaget, som et bevis på vigtigheden af en god og konstruktiv dialog mellem myndigheder og branche.

Elleveringsbekendtgørelsen

Det fremgår af § 23, at større elhandelsvirksomheder skal tilbyde fastpriskontrakter til alle elkunder. Dette står i modstrid til Netvirksomhedsbekendtgørelsen, som kræver, at netselskaber indkøber nettab til spotpris og, at kontrakten ikke må omfatte prissikringsprodukter. N1 mener, at netselskaber bør have samme ret til at indgå fastsprisaftaler som øvrige kunder i elmarkedet. Derfor bør netvirksomhedsbekendtgørelsen opdateres, så der gives tilladelse til fastpriskontrakter, f.eks. via PPA'er. Fastpriskontrakter vil ved svingende elmarkedspriser stabilisere udviklingen i nettatariffen, som har udvist store udsving, netop fordi netselskaberne i dag lovmæssigt er afskåret fra at købe el på fastpriskontrakter til dækning af nettab.

N1 mener desuden, at der i bekendtgørelsen bør tilføjes et krav, som pålægger elhandlerne at vise den enkelte kundes fordeling af forbrug ud over døgnets timer på elregningen. En sådan tilføjelse vil øge transparensen, give elkunderne en øget forståelse af egne forbrugsmønstre, give indirekte tilskyndelse til bedre forbrugsvaner og gøre det muligt for dem at

agere på de prissignaler, der sendes over tarifferne fra elnetselskaberne. Det er endvidere data, som for elhandlerne bør være relativt let at behandle og nemt omsættelig til en forståelig oversigtsform.

Afrunding

Vi håber, at de ovenstående bemærkninger og anbefalinger vil blive taget som konstruktiv input til lovforslaget og det videre arbejde med implementeringen. Vi står selvfølgelig til rådighed, hvis der skulle være behov for uddybende oplysninger eller spørgsmål.

Med venlig hilsen

Jeppe Wraae Nielsen

Elnetselskabet N1 A/S

Energistyrelsen
Carsten Nieburhs Gade 43

1577 København V

Jour.nr: 2023 - 12235

28. oktober 2024

Norlys høringssvar til høring over bekendtgørelser til sikring af gennemførelse af Elmarkedsdirektivet

Norlys takker for muligheden for at afgive høringssvar til bekendtgørelser, der sikrer gennemførelse af Elmarkedsdirektivet (Nyudstedelse af elleveringsbekendtgørelsen, Udstedelse af bekendtgørelse om fleksible tilslutningsaftaler, Nyudstedelse af bekendtgørelse om Forsyningstilsynets overvågning mv., Nyudstedelse af nettilslutningsbekendtgørelsen og Ændringsbekendtgørelse til netvirksomhedsbekendtgørelsen).

Fra Norlys tilslutter vi os høringssvarene fra Dansk Erhverv samt Green Power Denmark. Vi vil i tillæg hertil fremhæve en række forhold, vi ser som centrale med bekendtgørelsesændringerne.

Nyudstedelse af Elleveringsbekendtgørelsen

Med nyudstedelse af elleveringsbekendtgørelsen indføres en række bestemmelser, der implementerer elmarkedsdirektivet samt en række ændringer for øget forbrugerbeskyttelse. Vi fokuserer herunder særligt på 1) kravet til tidsbegrænsede faspriseelektricitetsleveringskontrakter, 2) tiltag for forbrugerbeskyttelse, 3) ændringer i kontraktbetingelser og varsel, og 4) skift af elhandelsvirksomhed og skifterelaterede gebyrer.

Krav til tidsbegrænsede faspriseelektricitetsleveringskontrakter

Kravet følger af tilføjelsen af § 23. Norlys bemærker hertil, at vi med produktet kommer til at løbe en stor risiko, da vi kun har mulighed for at binde kunden i seks måneder, men aftalen skal gælde i mindst ét år. Samtidig betyder reglerne for skifterelateret gebyr i dag, at det i praksis er meget svært at opkræve gebyrer fra husholdningsforbrugere.

Såfremt produktet skal være attraktivt for forbrugeren, er det afgørende, at der skabes de bedste rammebetingelser i dansk ret for, at elleverandører kan udarbejde et konkurrencedygtigt produkt. Særligt **forbrugeraftalelovens bindingsregler** udgør en barriere for det. I implementeringen af kravet i dansk ret bør man derfor samtidig se på en justering af reglerne. Konkret foreslår vi, at bindingsperioden for det lange fastprisprodukt udvides til et år frem for de seks måneder, som er

gældende i dag. Uden muligheden for længere binding, vil produktet indeholde uforholdsmæssig stor risiko for elhandelsvirksomhederne, og det vil resultere i tilsvarende højere prissætning og fordyre produktet. Et alternativ til ændring af regler for bindingsperioden er at se på **reglerne for skifterelateret gebyr**, særligt ift. reglerne omkring gebyr ved opsigelse af tidsbegrænset fastpriselektricitetsleveringskontrakt. Det er ud fra den nuværende formulering af lovgivningen jf. § 20 stk. 3 og stk. 4 vanskeligt både at oplyse om gebyret på forhånd i kontrakten, og at gebyret samtidig skal være "forholdsmæssigt og ikke overstige det direkte tab", som reelt først er muligt at vurdere i den situation, kunden opsiges aftalen før kontraktophør. Derfor bør der sigtes efter en løsning med det nemmest mulige administrerbare gebyr ved brudt binding, så administrationsomkostninger holdes nede. Fx fast gebyr divideret med antal måneder kunden har haft kontrakten. Det giver en sikkerhed for elhandelsvirksomheden, ligesom det lever op til elmarkedsdirektivets bestemmelser om, at omkostninger skal være kendt af forbrugeren på forhånd. Hvis der ses ind i reglerne for skifterelateret gebyr, må der samtidig indtænkes en differentiering i gebyr for privatforbrugere og virksomheder, ligesom at der bør tages højde for, at også små virksomheder kan have et højt energiforbrug.

For så vidt angår **ændringer i kontraktbetingelser og vilkår**, forstår vi bekendtgørelsen sådan, at vi ikke kan varsle os ud af ændringer i kontraktbetingelser og vilkår for dette ene produkt jf. § 23 stk. 2. Forudsat at denne læsning er korrekt, gør vi opmærksom på, at det vil betyde, at elhandelsselskaber skal have forskellige versioner af generelle kontraktbetingelser og vilkår. Det sætter store krav til den tekniske understøttelse, eksempelvis mulighed for at skelne i gebyrsatser. For at imødegå det, kunne man med fordel tilføje, at det kræver samtykke, hvis der skal ske ændringer. Norlys bemærker desuden, at det bør præciseres, at vilkårsændringer, som følger af lov/-regelændringer, herunder prisændringer hos elnetselskab, energinet og staten, stadig må ændres ud mod kunden.

Norlys bemærker desuden, at det fortsat er uklart, om elhandelsselskaber skal leve op til alle krav i bekendtgørelsen fra den 17. januar 2025, eller om der fx gives en udviklingsperiode til produktudvikling af tidsbegrænsede fastpriselektricitetsleveringskontrakter, når lovkrav og rammer for produktet er kendt. Det bør snarest kommunikeres fra myndighederne.

Afsluttende til fastpriselektricitetskontrakter bemærkes, at når der indføres krav om fastpriselektricitetskontrakter, som alle kunder skal tilbydes, så bør også netselskaber kunne købe fastpriselektricitetskontrakter til dækning af nettab.

Tiltag for forbrugerbeskyttelse

Nyudstedelse af elleveringsbekendtgørelsen er også brugt til at inkorporere en række tiltag for øget forbrugerbeskyttelse, herunder om kontraktbetingelser og varsel. Fra Norlys side vil vi gerne kvittere for det øgede fokus på forbrugerbeskyttelse og tiltag, der skal fremme forbrugernes sikkerhed på elmarkedet. Det er i dag en udfordring for både forbrugerne og for den samlede branche, at visse aktører ikke overholder gældende regler og fx bruger aggressive og/eller ulovlige markedsføringsteknikker.

Med de i bekendtgørelsen indeholdte ændringer tages et skridt mod at sikre øget transparens gennem **klare, ens oplysningskrav** på tværs af elhandelsvirksomheder til elkunderne ved kontraktindgåelse jf. § 3. Der tages også et skridt mod at stille krav til, hvilke oplysninger, som en elhandelsvirksomhed skal

stille til rådighed for forbrugerne, ved at der med § 9, § 10 og § 12 indføres krav om, at elkunderne skal have let adgang til deres forbrug gennem en app eller elhandelsvirksomhedens *egen* hjemmeside. Vi ser det overordnet som positivt, at der både sættes ens krav til oplysninger, der gives til kunderne ved indgåelse af en aftale, samt særligt at der også stilles krav til elhandelsvirksomheder om, at gøre forbrugsinformation let tilgængeligt for kunderne.

Fra Norlys vil vi samtidig også særligt ift. oplysningskrav, ændrede varselsregler og elhandelsvirksomheders kommunikation til kunder gøre opmærksom på, at man fra myndighedsside kan risikere at ramme forkert med de tilføjede krav, hvis formålet er at øge forbrugerbeskyttelsen i markedet. Flere oplysningskrav sætter nemlig samtidig krav om et effektivt tilsyn, der sikrer, at aktørerne i markedet overholder kravene, såfremt det skal have effekt. Derfor vil Norlys gerne opfordre til, at Energistyrelsen ser nøje igennem hvilke krav, der reelt kan bidrage til øget gennemsigtighed og forbrugerbeskyttelse og hvilke, der samtidig risikerer at gøre markedet endnu mere komplekst af særregler. Norlys opfordrer samtidig til, at der ses ind i øvrige tiltag på markedet for at sikre forbrugerbeskyttelse, som fx stiller højere krav til at være aktør på markedet. Her ser vi fx på Norlys positivt på, at der netop stilles krav til, at elhandelsselskaber *selv* skal kunne give nem adgang til elkundens forbrugsoverblik via fx app. Der kan også ses i retning af andre minimumskrav til elhandelsvirksomheder, fx ved opstart.

Et andet tiltag for øget gennemsigtighed på elmarkedet, som nyudstedelse af elleveringsbekendtgørelsen med fordel kan medtage, er krav om uændret **viderefakturering af net- og systemydelser**. I dag ser vi, at nogle elhandelsvirksomheder lægger skjulte tillæg oveni nettariffen, hvor tillægget kan gemmes i det samlede produkt. Et krav om uændret viderefakturering vil fjerne denne mulighed, gøre net- og systemydelser synlige på elregningen og også betyde, at nettariffen vil være uafhængig af hvilken elhandelsvirksomhed elkunden har. Ved et krav om uændret viderefakturering er det også oplagt at overveje det hensigtsmæssige i, at ændringer i tariffer og afgifter fra elnetselskab, Energinet og staten skal varsles. Prisændringerne er uafhængige af elhandelsselskabet, og er noget elkunderne ikke kan undgå uden at flytte bopæl til et andet netområde eller ud af landet.

Ændringer i kontraktbetingelser og varsel

I forlængelse af ovenstående pointe er det relevant at skelne mellem kommercielle varslinger, hvor elhandelsvirksomheden har en indtjening, og varslinger af prisændringer fra elnetselskab, Energinet og staten.

Med bekendtgørelsesændringen af elleveringsbekendtgørelsen fremgår, at ved ændrede kontraktbetingelser skal elhandelsselskaber varsle elkunder "... ved anvendelse af e-mail eller lignende individuel kommunikation." jf. § 6, stk. 3. Muligheden for at varsle gennem **faktura** fjernes dermed umiddelbart.

Fra Norlys vil vi overordnet gerne fremhæve, at det vil medføre en stor ekstra omkostning for elhandelsvirksomheder, når der ikke længere kan varsles på regningerne. Et alternativ er at skabe tydeligere regler for, *hvor og hvordan* der varsles på fakturaen. Såfremt ønsket fastholdes, vil vi her påpege en række uklarheder, der bør præciseres, samt nogle muligheder for at justere tiltaget, så det i højere grad sikre øget gennemsigtighed for elkunderne og samtidig ikke lægger unødigt stor omkostning på elhandelsvirksomhederne.

Fsva. Uklarheder, er det for det første uklart om det reelt er konsekvensen, at der ikke længere kan varsles gennem faktura. Såfremt det fra myndighedsside er ønsket, bør det skrives tydeligt frem, at faktura ikke er en mulighed længere.

Derudover bør det nærmere defineres, hvad **'lignende individuel kommunikation'** dækker over og om, der gælder samme krav til *både* varslinger og kontrakt.

I en afskaffelse af mulighed for at varsle på faktura vil Norlys gerne opfordre til, at der medtages en skelnen mellem kommercielle varslinger og varslinger på vegne af elnetselskab, Energinet og staten. Varsel om ændring af fx tarifændringer sker i dag via faktura, hvor elhandelsselskaberne viderefakturerer og varsler på vegne af netselskabet. Dette bør fortsat være en mulighed, så længe der ikke er lagt gebyrer oveni tariffene fra elhandelsvirksomheders side.

Kommercielle varslinger af prisændringer kan derimod undtages fra at kunne varsles via faktura, men derimod skulle gå gennem mail, brev eller offentlige digitale postkasser (som eBoks og Mit.dk) kombineret med adgang til elregninger på elhandelsvirksomheders hjemmeside, hvor regninger forklares og detaljeres. Offentlige digitale postkasser, som eBoks og Mit.dk, bør anses som individuel kommunikation, da det er en sikker kommunikationsvej og sikrer høj modtagelse, hvor e-mails derimod kan ryge i spamfilter, og modtagelsen af breve ikke kan bekræftes. Derudover må vi fra Norlys side understrege den ekstra omkostning det vil pålægge elhandelsvirksomheder, såfremt der kun kan varsles gennem e-mail og brev, og ikke offentlige digitale postkasser. Det skyldes, at e-mailadresser ikke haves på alle elkunder, og der dermed vil skulle sendes mange fysiske breve, hvor modtagelsen ikke kendt.

For at sikre, at elkunderne kun modtager den information, som er relevant for dem, bør det derudover tilføjes til reglerne om varslings, at varslingerne skal være 'individuelle og specifikke for elkunden'.

Skift af elhandelsvirksomhed og skifterelaterede gebyrer

Norlys bemærker overordnet, at definitionerne af 'kortest mulig tid', jf. § 18 stk. 1, kollektive skifteordninger, jf. § 18 stk. 6, og 'gebyr' jf. § 20 bør præciseres.

Til gebyrer bemærkes yderligere, at reglerne om skifterelateret gebyr i dag er uklare, og det fortsat med de foreslåede bekendtgørelsesændringer, er svært at tolke reglerne. Det skaber forvirring for forbrugere og resulterer i forskellig praksis hos elhandelsselskaber. Vi ser gerne at definitionerne bliver helt tydelige i bekendtgørelsen ift. 1) hvad er et gebyr og 2) må elhandelsvirksomheder håndhæve almindelige formueretlige misligholdelsesbeføjelser, fx tabt fortjeneste. Nedenfor er givet et par eksempler, der relaterer til de ønsker.

Ad. 1). Uklarheden omkring, hvad et gebyr er, og hvornår det kan opkræves, resulterer i forskellig praksis på markedet i dag. For eksempel er det uklart, om gaver må kræves tilbagebetalt ved brudt binding indenfor 6 måneder ved en variabel elaftale. Såfremt tilbagebetaling af gaver er at definere som et 'gebyr' kan det med fordel tydeligere præciseres i lovgivningen, at elhandelsvirksomheder kun kan kræve erstatning i overensstemmelse med de almindelige formueretlige regler, og hermed *kun* vil kunne kræve erstatning og dermed blive stillet som om, at kontrakten var blevet korrekt opfyldt, herunder for tabt fortjeneste i den resterende periode. Såfremt gaver ikke er at forstå om et gebyr, bedes Energistyrelsen oplyse dette.

Ad. 2). Det er i dag uklart, om elhandelsvirksomheder må opkræve et gebyr for en væsentligt misligholdt aftale, hvis der eksempelvis har været en bindingsperiode, som er blevet brudt, og vi dermed som elhandelsvirksomhed står med en tabt fremtidig fortjeneste. Hvis ikke er bindingsperioder uden værdi, hvilket både kan udgøre en ulempe for elhandelsvirksomhed såvel som forbrugere grundet øget risiko ved produktet og dermed også en ændring i prissætningen. Norlys bemærker, at vi er bekendt med den nyligt opdaterede vejledning, Energistyrelsen har udgivet på området, men at reglerne fortsat fremstår uklare og at lovgivningen på området bør præciseres.

Fleksible tilslutningsaftaler

Norlys bifalder, at netbrugere får mulighed for at indgå fleksible nettilslutningsaftaler i områder med utilstrækkelig tilslutningskapacitet, indtil nettet er udbygget tilstrækkeligt til, at der kan sikres fuld adgang til nettet.

Fleksibel nettilslutning gør det hurtigere, nemmere og billigere at opsætte fx ladestandere. Ventetiden på at komme på nettet afkortes, og vi sparer på omkostningerne ved at opsætte batterier eller andre foranstaltninger, der skal kompensere.

Norlys står naturligvis til rådighed for en uddybning af høringssvaret.

Med venlig hilsen

Iben Christine Grundtvig
Senior Public Affairs-konsulent, Public Affairs & Sustainability